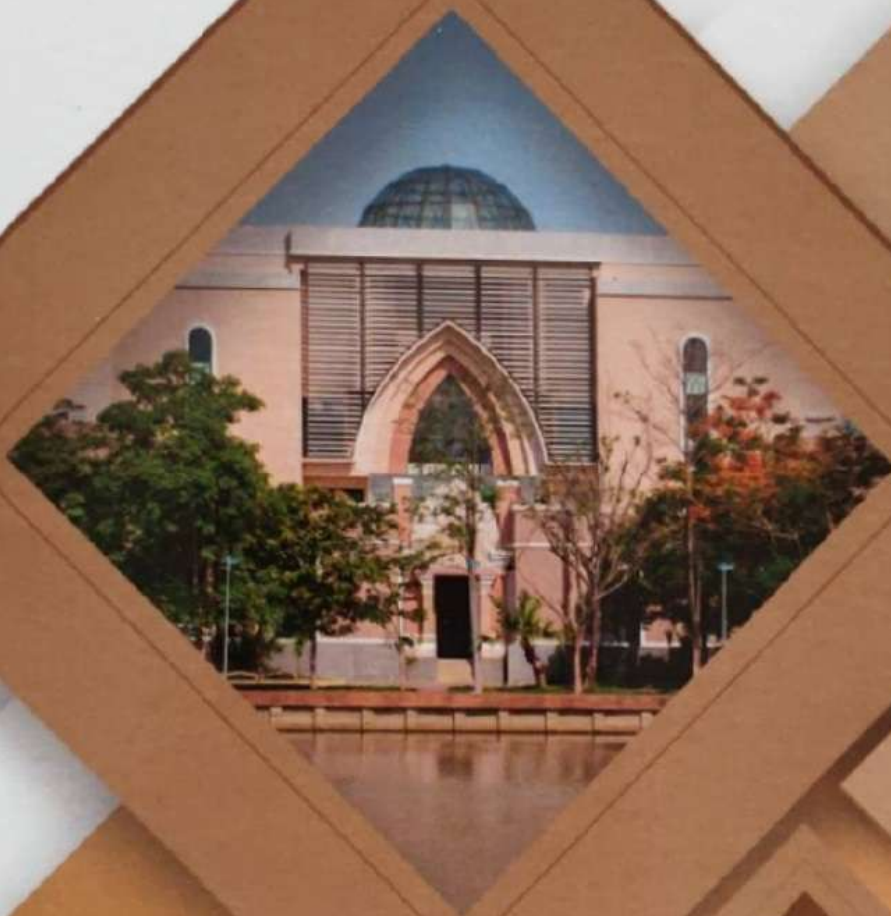

วารสารวิชาการ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ Journal of Humanities and Social Sciences

ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๑
(มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๒)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Faculty of Humanities and Social Sciences
Nakhon Pathom Rajabhat University

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นวารสารวิชาการที่จัดทำขึ้นโดย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มุ่งเน้นการนำเสนอ บทความวิจัย บทความวิชาการที่มีเนื้อหาหลากหลาย ทั้งด้านการเรียนการสอน การบริหาร องค์กร วัฒนธรรม ภาครัฐและสวัสดิการสังคม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจทางศาสตร์ของ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป โดยมีการปรับปรุงเป็น ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม – มิถุนายน 2562)

ด้วยความสมบูรณ์ของวารสารฉบับนี้ กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เขียนบทความ และทุกฝ่ายที่มี ส่วนสนับสนุนในการจัดทำวารสารฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน หากท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะใด ที่จะนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการยินดีรับ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะด้วยความขอบคุณยิ่ง

อาจารย์ ดร.นิพล เชื้อเมืองพาน
บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

การใช้กลวิธีลินซ์ (LINCS) เพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี	
อิสรา ขามคุลา, ผศ.ดร.สุธาทพร ฉายะระถิ และ ดร.กัณฑ์ดนัย วรจิตติพล.....	3
การศึกษาด้านโบราณวัตถุในพื้นที่เมืองโบราณคูบัวของจังหวัดราชบุรี	
ผศ.ธิติพงศ์ มีทอง.....	23
การศึกษาเปรียบเทียบการเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ภาษาอังกฤษระหว่างผู้บริหาร ชาวต่างชาติและชาวไทย ของมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตเพชรบุรี	
ณัฐภัทร สมศรี, รศ.ดร.วิไลรัตน์ ศิริรินทร์ และ ดร.กมลพรรณ บุญกิจ.....	40
พัฒนาการของเมืองราชบุรี: การศึกษาความต่อเนื่องในยุคก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงสมัยกรุงธนบุรี	
ผศ.ธิติพงศ์ มีทอง.....	59
การศึกษาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม	
มาละ แก้วบัวดี, ผศ.ดร.สุธาทพร ฉายะระถิ และ ดร.กัณฑ์ดนัย วรจิตติพล.....	74
มิใช่เพียงความขบขัน: ข้อเสนอแนะบางประการเรื่องภาพเชิงสัจวาสในจิตรกรรมฝาผนังไทย วราภรณ์ วิษณุรัฐ.....	94
การศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ โดยใช้นิทานภาษาอังกฤษ	
สุรีย์ อุ่นลิริ, รศ.ดร.วิไลรัตน์ ศิริรินทร์ และ ผศ.ดร.ดวงใจ คงคาหลวง.....	109

การใช้กลวิธีลินซ์ (LINCS) เพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง
 จังหวัดราชบุรี

USE OF THE LINC'S STRATEGY TO DEVELOP ENGLISH VOCABULARY
 KNOWLEDGE FOR GRADE 6 STUDENTS OF BANLARDYAI SCHOOL,
 BANPONG DISTRICT, RATCHABURI PROVINCE

อริศรา ขามคุลา*
 ผศ.ดร.สุธาทิพย์ ฉายะระถิ**
 ดร.กัณฑ์ดนัย วรจิตติพล**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและ หลังเรียนโดยใช้กลวิธี LINCS 2) ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนด้วยกลวิธี LINCS ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 14 คน ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธี LINCS และบัตรบันทึกคำศัพท์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้กลวิธี LINCS สูงกว่าก่อนเรียน และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กลวิธี LINCS, นักเรียนระดับประถมศึกษา, ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

* นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the English vocabulary knowledge development both before and after they were taught through the use of LINC strategy and 2) survey the students' satisfaction with the use of LINC strategy. The population consisted of 14 Grade 6 students of Banladyai school during the first semester of the academic year 2018. The duration of the experiment covered 8 weeks; 2 hours a week and 16 hours in total. The research instruments were the test in English vocabulary knowledge, scale approximation satisfactory assessment and the LINC's vocabulary recording card by the researcher. Statistics used for analyzing the data were mean, arithmetic mean, percentage and standard deviation. The results of this research were as follows: 1) The students who were taught through the use of LINC strategy had knowledge of vocabulary higher than that of pre-learning significantly. 2) The students' satisfaction with the use of LINC strategy was highly positive.

Keywords: *LINC strategy, Primary School Students, English vocabulary knowledge*

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางแห่งประชาคมอาเซียน ภาษาที่สำคัญและมีบทบาทในการสื่อสารมากที่สุดคือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้ในการติดต่อสื่อสารทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการศึกษา ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนเป็นอย่างมากดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 1) กล่าวถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน ผู้ที่มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี จึงได้เปรียบในการนำภาษาอังกฤษไปใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตที่ดีต่อไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาของไทยส่วนมากมีปัญหาการสะกดคำศัพท์ ไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ และจดจำคำศัพท์ได้น้อยมาก ดลวรรณ พวงวิภาต (2554: 4) กล่าวว่า ถึงแม้ว่านักเรียนจะท่องคำศัพท์กับครูผู้สอนแล้วแต่ก็ยังเกิดปัญหาการเรียนคำศัพท์ ทำให้ผลการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทยไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรจะเป็น ดังที่ มลธิชา เกตุมณี (2557: 3) ได้กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน และไม่สามารถจับใจความได้ เนื่องจากไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ ไม่สามารถเชื่อมโยงความคิดและแปลความได้ หากไม่เร่งแก้ไข ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับต่อไป แนวคิดนี้ยังสอดคล้องกับ อัมพันธ์ ดอกเดย (2557: 4) ที่กล่าวว่า นักเรียนไทยมีปัญหาในทักษะการอ่าน เนื่องจากไม่รู้คำศัพท์ และมีวงคำศัพท์จำกัด ทำให้ไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน หรือใช้ภาษาในการสื่อสารได้ และเมื่อพิจารณาถึงผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET (Ordinary National Educational Test) โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ ปีการศึกษา 2560 ที่ผ่านมามีค่าต่ำกว่า

ระดับประเทศถึงร้อยละ 3.01 และแบบทดสอบภาษาอังกฤษที่ใช้ในการทดสอบนั้น เป็นข้อสอบที่วัดความรู้ความสามารถของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 สาร 6 มาตรฐาน และครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษ (โรงเรียนบ้านลาดใหญ่, 2561: 7) ซึ่งไม่ใช่แบบทดสอบที่วัดความสามารถด้านคำศัพท์โดยเฉพาะหากแต่ผู้เรียนจะต้องใช้ความรู้ ด้านคำศัพท์ในการทำแบบทดสอบดังกล่าวและผลคะแนนที่ปรากฏนั้นชี้ให้เห็นว่า จะต้องเตรียมความพร้อมทางด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างเร่งด่วน จากการศึกษาผลการเรียนการสอนที่ผ่านมา ผู้วิจัยเห็นว่าคำศัพท์เป็นความรู้เบื้องต้นและเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ กล่าวคือ ถ้านักเรียนมีความรู้คำศัพท์มากเพียงใด ก็จะสามารถเรียนภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น

การสอนโดยการใช้กลวิธี LINC'S (LINC'S strategy) เป็นกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ (Native Language) ถูกพัฒนาขึ้นโดย Ellis (1998: 2-11) ซึ่งเป็นกลวิธีที่สามารถทำให้นักเรียนระลึกถึงคำศัพท์ที่เรียนใหม่ได้โดยการเชื่อมโยงกับคำศัพท์ที่เรียนผ่านมาแล้ว โดยผ่านกระบวนการสร้างเรื่องราวหรือการแต่งประโยคและวาดภาพประกอบเพื่อให้จำคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น เป็นกลวิธีที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์ใหม่ กับความรู้เดิมที่มีอยู่โดยอาศัยวิธีการสำคัญ 2 อย่างคือ 1) กลวิธีการใช้เสียง (auditory devices) และ 2) กลวิธีการใช้จินตภาพ (visual devices) จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจจดจำในสิ่งที่เรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่า กลวิธีนี้จะเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีในการเรียนคำศัพท์ของนักเรียนไทย ที่ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นภาษาต่างประเทศ หรือ EFL (English as a Foreign Language) แนวคิดนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปวีณา บุตรวงศ์ (2558: 56) ที่พบว่าการสอนคำศัพท์ด้วยกลวิธี LINC'S สามารถเพิ่มพูนความสามารถการเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนการจำคำศัพท์ได้มากขึ้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จตุพร เพชรแก้ว (2546) ที่พบว่า ผู้เรียนมีความรู้คำศัพท์สูงขึ้นหลังจากเรียนรู้ด้วยกลวิธี LINC'S โดยครูมีหน้าที่ในการส่งเสริมและช่วยเหลือผู้เรียนแบบค่อยเป็นค่อยไป จนผู้เรียนสามารถนำกลวิธีไปใช้ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจคำศัพท์ มีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูงต่อไป กล่าวคือ กลวิธีนี้สามารถช่วยให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจ

คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับปัญหาที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การสอนคำศัพท์ด้วยกลวิธี LINC'S เป็นรูปแบบการสอนคำศัพท์ที่น่าสนใจและเหมาะสมที่จะสอดแทรกในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้กลวิธี LINC'S โดยมุ่งพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ เพื่อเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน และเพื่อวัดความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการสอนและเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กลวิธี LINC'S
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนด้วยกลวิธี LINC'S

สมมติฐานการวิจัย

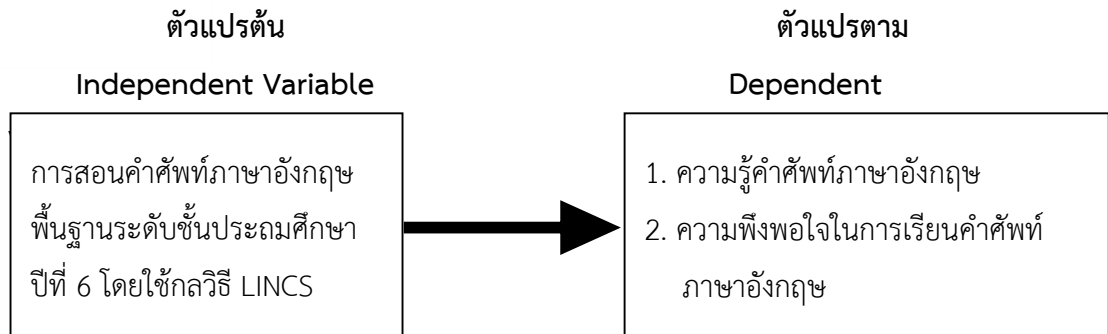
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. หลังจากเรียนคำศัพท์โดยใช้กลวิธี LINC'S นักเรียนมีความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงขึ้น
2. นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์โดยใช้กลวิธี LINC'S ในระดับมาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้แนวคิดของ Ellis (1998) ที่เรียกว่า กลวิธี LINC'S (LINC'S Strategy) จึงได้กรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการ

การวิจัยนี้มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ที่กำลังศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (อ 16101) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 14 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอดคล้องกับขั้นตอนการสอนตามแบบกลวิธี LINC S ซึ่งได้รับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของประชากรในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนา ดังนี้คือ ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แนวคิดทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนคำศัพท์ด้วยกลวิธี LINC S พร้อมทั้งกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ รายละเอียดของเนื้อหาและคำศัพท์ที่ใช้สอนในเรื่อง Around Me จากสื่อ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สร้างแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับขั้นตอนการสอนตามแบบกลวิธี LINC S จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ 16 ชั่วโมง โดยกิจกรรมการเรียนการสอนคำศัพท์

ในแต่ละแผนนั้นจะประกอบไปด้วยขั้นตอนการสอนคำศัพท์ตามแบบกลวิธี LINCS ที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของประชากร นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงตามคำแนะนำ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ทางการสอนภาษาอังกฤษ 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของข้อคำถาม โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 ผู้วิจัยจึงนำไปเขียนเป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มประชากรในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

2.2 แบบบันทึกคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ ในขั้นตอนการสร้างและพัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบบันทึกคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ ของ Ellis (1998) และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์และเปรียบเทียบความยากง่ายในหลักการของกลวิธี LINCS เทียบกับระดับความสามารถของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ EFL (English as a Foreign Language) จากนั้นหาคุณภาพเครื่องมือโดยวิเคราะห์ความยากง่ายและลักษณะการบันทึกคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ ในแบบบันทึกคำศัพท์ โดยกลวิธี LINCS ที่ใช้กับนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ (Native Language) แล้วปรับเปลี่ยนลักษณะของแบบบันทึกคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ EFL (English as a Foreign Language)

2.3 แบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวการสร้างข้อสอบเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ศึกษาคำศัพท์จากหน่วยการเรียนรู้เรื่อง Around Me จากสื่อ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมกับคัดเลือกคำศัพท์เพื่อมาสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ นำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไข

ตามคำแนะนำ จากนั้นนำเสนอแบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของข้อคำถามกับจุดประสงค์ โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งพบว่า ดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00 นำไปทดลองสอบ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองกบ (ขุนทองประชาสรรค์) จังหวัดราชบุรี จำนวน 30 คน และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 % ของ Chung The Fang (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 131) ซึ่งมีเกณฑ์ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และพบว่ามีข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.27 – 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.36 -1.09 จำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ จึงนำมาเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ไปหาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้ สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเท่ากับ 0.752 แล้วนำไปใช้กับประชากรในการวิจัย

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธี LINCIS ในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ กำหนดวัตถุประสงค์และสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในภาพรวมของการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธี LINCIS จำนวน 12 ข้อ โดยแบบสอบถามนั้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ พอใจมากที่สุด พอใจมาก พอใจปานกลาง พอใจน้อย และพอใจน้อยที่สุด จากนั้นจึงนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว จึงนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความ

สอดคล้องที่มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00 จำนวน 10 ข้อ จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์โดยใช้กลวิธี LINC S จำนวน 10 ข้อ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 นักเรียนกลุ่มประชากรทำแบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนการทดลองสอน (Pretest)

3.2 ดำเนินการสอนกลุ่มประชากรครบตามแผนการสอนที่สร้างขึ้น โดยเริ่มต้นจากการทดสอบข้อสอบก่อนการทดลองสอน (Pretest) สอนตามแผนการสอน จำนวน 8 แผน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 8 สัปดาห์ 16 ชั่วโมง และการทดสอบข้อสอบหลังเรียน (Posttest) รวมทั้งสิ้น 9 สัปดาห์ 18 ชั่วโมง

3.3 หลังจากที่ได้ดำเนินการสอนครบ 8 สัปดาห์แล้ว นักเรียนกลุ่มประชากรทำแบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียน โดยใช้ข้อสอบชุดเดียวกันกับที่ใช้สอนก่อนเรียน

กลุ่มประชากรซึ่งได้รับการสอนโดยใช้กลวิธี LINC S จะถูกวัดความรู้คำศัพท์ทั้งก่อนและหลังจากการได้รับการสอน ซึ่งผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบ Pretest – Posttest design ดังนี้

ตารางที่ 1 รูปแบบการวิจัยแบบ Pretest-Posttest design

รายการทดสอบ	สอบก่อนการทดลอง	การจัดกระทำ การทดลอง	สอบหลังการทดลอง
ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ	Pretest 1	x	Posttest 1

โดยกำหนดให้

X หมายถึง การสอนโดยใช้กลวิธี LINC S

Pretest 1 หมายถึง การทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนการทดลอง

Posttest 1 หมายถึง การทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังการทดลอง

4. หลังจากนักเรียนทำแบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์หลังเรียนโดยกลวิธี LINC S แล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนโดยกลวิธี LINC S เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1 ทำการเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยกลวิธี LINC S ด้วยวิธีการทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนด้วยกลวิธี LINC S วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และได้ทำการแปลผลโดยใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนจากจำนวนระดับชั้นเท่ากับ 5 ชั้น (คะแนนระดับความพึงพอใจจาก 1-5) สามารถคำนวณได้จากสูตร ความกว้างของอันตรภาคชั้นของค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.8 ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยสมการทางคณิตศาสตร์ คือ คะแนนสูงสุด ลบด้วย คะแนนต่ำสุด และหารด้วยจำนวนระดับชั้น (ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์, 2539: 15) จึงคิดเป็นการแบ่งช่วงคะแนนในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.79	หมายถึง	พอใจน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.80 – 2.59	หมายถึง	พอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.60 – 3.39	หมายถึง	พอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.40 – 4.19	หมายถึง	พอใจมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.20 – 5.00	หมายถึง	พอใจมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ กลวิธี LINC S พบว่านักเรียนมีคะแนนก่อนเรียนรวมทั้งสิ้น 245 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 17.50 คะแนน ทั้งนี้คะแนนมากที่สุดคือ 22 คะแนน และคะแนนน้อย

ที่สุดคือ 14 คะแนน สำหรับคะแนนหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนรวมทั้งสิ้น 345 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 24.64 คะแนน ทั้งนี้คะแนนมากที่สุดคือ 28 คะแนน และคะแนนน้อยที่สุดคือ 21 คะแนน ในส่วนของผลต่างค่าคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลต่างค่าคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนรวมทั้งสิ้น 100 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 7.14 คะแนน ทั้งนี้คะแนนผลต่างมากที่สุดคือ 11 คะแนน และคะแนนผลต่างน้อยที่สุดคือ 5 คะแนน สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.378 คะแนน หลังเรียนพบว่า นักเรียนมีค่าคะแนนมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.906 คะแนน ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธี

LINCS

ลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน*	คะแนนหลังเรียน*	ผลต่างคะแนน
	(1)	(2)	(2)-(1)
1	16	23	7
2	14	25	11
3	19	24	5
4	21	26	5
5	15	22	7
6	18	24	6
7	17	24	7
8	14	21	7
9	18	26	8
10	22	28	6
11	16	26	10
12	19	27	8
13	18	24	6
14	18	25	7
รวม	245	345	100
ร้อยละ	58.33	82.14	23.81

ตารางที่ 2 แสดงค่าคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธี
LINCS (ต่อ)

ลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน*	คะแนนหลังเรียน*	ผลต่างคะแนน
	(1)	(2)	(2)-(1)
Mean ($\bar{X}$)	17.50	24.64	7.14
Maximum (Max)	22	28	11
Minimum (Min)	14	21	5
S.D.	2.378	1.906	
ΣD		7.143	

คะแนนเต็ม 30 คะแนน

2. การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนด้วยกลวิธี LINCS พบว่า ความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการเรียนด้วยกลวิธี LINCS มีภาพรวมระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.609) โดยรายการประเมินความพึงพอใจที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS ทำให้เรียนรู้คำศัพท์ได้มากขึ้น ($\bar{X} = 5.00$) กลวิธีดังกล่าวทำให้ง่ายต่อการทบทวนคำศัพท์ ($\bar{X} = 4.86$) ทำให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.79$) โดยครูแจ้งกิจกรรมการเรียนคำศัพท์ พร้อมทั้งวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.71$) การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS นี้ทำให้บรรยากาศการเรียนดีขึ้น ($\bar{X} = 4.57$) สามารถนำคำศัพท์ไปใช้ในรูปแบบประโยคได้จริง ($\bar{X} = 4.50$) ทำให้เข้าใจรูปแบบประโยคภาษาอังกฤษมากขึ้น ($\bar{X} = 4.43$) โดยครูนำเสนอขั้นตอนการเรียนคำศัพท์อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.36$) การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธีนี้มีที่น่าสนใจ ($\bar{X} = 4.23$) และความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS มีความสนุกเพลิดเพลิน ($\bar{X} = 4.14$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติพื้นฐานความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของ
นักเรียนหลังการเรียนด้วยกลวิธี LINC S

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ครูแจ้งกิจกรรมการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINC S พร้อมทั้งวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน	4.71	0.469	มากที่สุด
2	ครูนำเสนอขั้นตอนการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINC S อย่างชัดเจน	4.36	0.841	มากที่สุด
3	นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINC S	4.79	0.426	มากที่สุด
4	การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINC S มีความน่าสนใจ	4.23	0.825	มากที่สุด
5	การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINC S ทำให้เรียนรู้คำศัพท์ได้มากขึ้น	5.00	0.000	มากที่สุด
6	การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINC S ทำให้ง่ายต่อการทบทวนคำศัพท์	4.86	0.363	มากที่สุด
7	การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINC S ทำให้สามารถนำคำศัพท์ไปใช้ในรูปแบบประโยคได้จริง	4.50	0.855	มากที่สุด
8	การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINC S ทำให้เข้าใจรูปแบบประโยคภาษาอังกฤษมากขึ้น	4.43	0.852	มากที่สุด
9	การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINC S ทำให้บรรยากาศการเรียนดีขึ้น	4.57	0.514	มากที่สุด
10	การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINC S มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน	4.14	0.949	มาก
ภาพรวมระดับความพึงพอใจ		4.56	0.609	มากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINC'S สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้กลวิธี LINC'S

จากผลการศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน อ 16101 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 มีความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กลวิธี LINC'S ที่สูงกว่าก่อนเรียนดังสมมติฐาน ทั้งนี้อาจพิจารณาได้ว่าเป็นผลสืบเนื่องมาจาก

1.1 กลวิธี LINC'S ช่วยให้นักเรียนเกิดการเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์ใหม่กับความรู้เดิมที่มีอยู่ โดยอาศัยวิธีการสำคัญ 2 วิธีคือ กลวิธีการใช้เสียง (auditory devices) และกลวิธีการใช้จินตภาพ (visual devices) จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจจดจำในสิ่งที่เรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Nation (2015: 142-143) ที่กล่าวว่า การบันทึกคำใหม่ลงในบัตรคำจะสามารถพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

1.2 กลวิธี LINC'S เปรียบเสมือนโซ่ความจำ ที่เรียงร้อยความรู้ในการเรียนคำศัพท์อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากคำศัพท์ใหม่ (new term) คำศัพท์ช่วยจำ (reminding word) การร้อยเรื่องราว หรือการแต่งประโยค (LINCing story) การวาดภาพ (image) และ การรู้ความหมาย (definition)

1.3 กลวิธี LINC'S มีลำดับขั้นตอนในการสอนคำศัพท์เป็นกระบวนการที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ง่ายต่อการทบทวน ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นแสดงตัวอย่าง (I do it; Teacher Constructed) ในขั้นแรกนี้ ครูผู้สอนจะต้องนำบัตรคำที่สร้างเอาไว้เรียบร้อยแล้ว มาให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างพร้อม ๆ กับการอธิบายวิธีการบันทึกคำศัพท์ใหม่ลงในบัตรคำโดยใช้กลวิธี LINC'S

ขั้นที่ 2 ขั้นทดลอง (We do it; Class Constructed) หลังจากทีนักเรียนได้เรียนรู้การใช้กลวิธี LINCS ในการสร้างบัตรคำแล้ว ในขั้นนี้นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันตัดสินใจในการเลือกคำศัพท์จากเนื้อเรื่องมาสร้างบัตรคำ โดยผู้เรียนจะต้องลงมือปฏิบัติเองภายใต้การควบคุมดูแล ตรวจสอบและปรึกษาผู้สอนเมื่อผู้เรียนไม่แน่ใจว่า การใช้กลวิธี LINCS ของตนนั้นถูกต้องหรือไม่

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติ (You all do it; Cooperative-Group Constructed) เมื่อผู้เรียนมีทักษะในการใช้กลวิธี LINCS ดีพอแล้ว ผู้สอนจะกลายเป็นแค่ผู้ให้คำแนะนำ โดยผู้เรียนจะถูกแบ่งเป็นกลุ่มย่อยและใช้กลวิธีที่เรียนมาสร้างบัตรคำขึ้นเอง เมื่อเสร็จแล้วจึงนำเสนอบัตรคำของกลุ่มของตนเองให้กลุ่มอื่น ๆ ในชั้นเพื่อดูและตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นทบทวน (You do it; Individual Constructed) หลังจากผ่านการฝึกฝนมาแล้วในหลายขั้นตอน ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ใช้กลวิธี LINCS ในการสร้างบัตรคำขึ้นเอง ในขั้นนี้ผู้เรียนอาจจะต้องกลับไปทำเป็นการบ้าน และผู้สอนต้องตรวจสอบความถูกต้องภายหลัง

ด้วยปัจจัยที่นักเรียนได้รับการใช้กลวิธี LINCS ตั้งแต่ (1) การบันทึกคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ลงในบัตร โดยใช้พจนานุกรม (dictionary) ซึ่งต้องเลือกความหมายให้ตรงกับบริบทเนื้อเรื่องที่เรียน (2) การกำหนดคำช่วยจำ ซึ่งก็คือคำที่มีรูปแบบการเขียนที่คล้ายคลึงหรืออ่านออกเสียงคล้ายคลึงกับคำศัพท์ใหม่ และเป็นคำที่ผู้เรียนเข้าใจและจำความหมายได้เป็นอย่างดี เพื่อช่วยให้ผู้เรียนจำความหมายของคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น (3) การแต่งประโยคหรืออนุประโยคโดยใช้คำศัพท์ใหม่และคำช่วยจำ และ (4) การวาดภาพประกอบเรื่องที่ผูกขึ้น จึงสามารถสรุปได้ว่า การใช้กลวิธี LINCS ทำให้นักเรียนมีความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ดีขึ้นจากเดิม

2. การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนด้วยกลวิธี LINCS

จากผลการศึกษาพบว่า ด้านการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธี LINCS ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้กลวิธี LINCS อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 ข้อ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ (1) การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ด้วยกลวิธี LINCS ทำให้เรียนรู้คำศัพท์ได้มากขึ้น (2) การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS ทำให้ง่ายต่อการทบทวนคำศัพท์ (3) นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS (4) ครูแจ้งกิจกรรมการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS พร้อมทั้งวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน (5) การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS ทำให้บรรยากาศการเรียนดีขึ้น (6) การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS ทำให้สามารถนำคำศัพท์ไปใช้ในรูปแบบประโยคได้จริง (7) การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS ทำให้เข้าใจรูปแบบประโยคภาษาอังกฤษมากขึ้น (8) ครูนำเสนอขั้นตอนการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS อย่างชัดเจน (9) การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS มีความน่าสนใจ และ (10) ความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS มีความสนุกเพลิดเพลิน ดังนั้นแสดงว่า การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธี LINCS ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปวีณา บุตรวงศ์ (2558: 54) ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้เรียนคำศัพท์โดยกลวิธี LINCS มีความพึงพอใจในการเรียน เพราะชอบที่ได้วาดรูป ไม่เครียด ได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าความรู้สึกพึงพอใจในการเรียนโดยกลวิธีดังกล่าว จะส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้คำศัพท์ได้ดี มีความคงทนในการจำคำศัพท์มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงทอง คำเสือ (2554: 4) ที่สามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้คำศัพท์เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษต่อไป หากแต่จุดประสงค์ของการสอนคำศัพท์นั้นไม่ได้หมายถึงการเรียนรู้แต่เพียงความหมายเท่านั้น ผู้เรียนจะต้องระลึกถึงคำศัพท์ที่เรียนนั้นได้แม้ว่าจะผ่านช่วงเวลาในการเรียนนั้นมาระยะหนึ่งแล้วก็ตาม และเนื่องจากความคงทนในการเรียนรู้มีส่วนสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอน ถ้าหากผู้เรียนได้รับการสอนที่สร้างความเข้าใจ และพอเพียงแล้วก็จะสามารถส่งผลให้นักเรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้ได้ สามารถจำคำศัพท์จากเนื้อเรื่องที่อ่านได้ อันจะส่งผลให้นักเรียนนำคำศัพท์เหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ได้ในทักษะต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ และมีผลทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jordan (1997: 149) ที่พบว่าการรู้คำศัพท์จำนวนมากเป็นสิ่งที่

จำเป็น เพราะการพัฒนาคำศัพท์ของนักเรียนเป็นสิ่งที่แสดงถึงการพัฒนาทางภาษาของตัวนักเรียนเอง จะเห็นว่าคำศัพท์เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของภาษาทุกภาษาเพราะเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้ในการสื่อความหมายถึงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการหรือความรู้ต่าง ๆ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การมีความรู้และความสามารถในการใช้คำศัพท์ของบุคคลหนึ่งถือเป็นปัจจัยหลักที่จะบ่งบอกว่าบุคคลนั้นสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด คำศัพท์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ทุกคนต้องเรียนรู้ และเพิ่มพูนอยู่เสมอเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะไว้ 2 ด้าน คือ ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

1.1 การสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธี LINCS แก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องเผื่อเวลาในการสอนและให้ความสนใจในพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เช่นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในขั้นตอนการแสดงตัวอย่างประโยคที่ใช้คำศัพท์เป้าหมาย เป็นเวลามากกว่า 4 – 5 คาบ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจการใช้คำศัพท์ในบริบทที่หลากหลาย ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนคาบสอนมากกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

1.2 การบันทึกบัตรคำ คือ การบันทึกคำศัพท์ใหม่และความหมายของคำศัพท์นั้น พร้อมทั้งกำหนดคำช่วยจำ แล้วนำมาผูกเรื่องราวโดยการแต่งประโยคอย่างง่าย ซึ่งประโยคดังกล่าวต้องประกอบไปด้วยคำศัพท์ใหม่และคำช่วยจำรวมถึงวาดภาพประกอบประโยคที่แต่งขึ้น ครูผู้สอนควรให้นักเรียนเริ่มบันทึกบัตรคำพร้อมกันทั้งชั้นเรียนเพื่อเป็นตัวอย่าง จากนั้นให้ทำเป็นกิจกรรมกลุ่มจนนักเรียนสามารถบันทึกบัตรคำได้ด้วยตนเอง แล้วจึงให้นักเรียนทำเป็นกิจกรรมเดี่ยวตามลำดับ

1.3 การเปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอบัตรคำของตนเองให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน ดูเป็นการตรวจสอบความถูกต้องระหว่างนักเรียนด้วยกันก่อนที่จะนำมาส่งครูผู้สอน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำเสนอบัตรคำของตนหน้าชั้นเรียนเพื่อให้เพื่อน ๆ

ในชั้นเรียนได้ตรวจสอบเบื้องต้น ก่อนที่ผู้วิจัยจะตรวจสอบอีกครั้ง หากบัตรคำดังกล่าวไม่ถูกต้องผู้วิจัยต้องแก้ไขและอธิบายสิ่งที่ถูกต้องทันทีเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับนักเรียนคนอื่นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไป โดยใช้กลวิธี LINC'S ในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ นอกจากผู้วิจัยจะสอนให้นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์และความหมายของคำศัพท์แล้ว ผู้วิจัยควรสอนให้นักเรียนรู้จักชนิดหรือหน้าที่ของคำ (part of speech) ในภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และยังเป็นการพัฒนาทักษะการเขียนประโยคภาษาอังกฤษให้นักเรียนด้วย

สรุป

ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ ที่เรียนโดยกลวิธี LINC'S มีคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนร้อยละ 23.81 ทั้งนี้ เพราะปัจจัยที่นักเรียนได้รับจากการเรียนโดยกลวิธี LINC'S ทำให้นักเรียนสามารถระลึกถึงคำศัพท์ใหม่โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิมได้ด้วยตนเอง และมีความคงทนในการจำคำศัพท์ที่ดียิ่งขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ดีขึ้นจากเดิมและมีความพึงพอใจในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยกลวิธี LINC'S ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช**

2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จตุพร เพชรแก้ว. (2546). **การใช้กลวิธีลิ้นซ์เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการเรียนรู้**

คำศัพท์ ความคงทนในการจำและความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา

การสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์. (2539). สถิติพื้นฐาน. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา
- ดลวรรณ พวงวิภาต. (2554). ผลการเรียนรู้และความคงทนเรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากการเรียนด้วยหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปวีณา บุตรวงศ์. (2558, กรกฎาคม-ธันวาคม). ผลการเรียนรู้และความคงทนการจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลวิธีลิ้นขี้นร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด. วิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา, 13 (2), 45-56.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มลธิชา เกตุมณี. (2557). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะเพื่อความเข้าใจ จากนิตยสารภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหนองเสือ (ประชาอุทิศ) จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- โรงเรียนบ้านลาดใหญ่. (2561). แบบสรุปผลการทดสอบ O-NET Ordinary National Educational Test ปีการศึกษา 2560. ราชบุรี: โรงเรียนบ้านลาดใหญ่.
- แสงทอง คำเสื่อ. (2554). การใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ความคงทนในการจำคำศัพท์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัมพันธ์ ดอกเตย. (2557). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หนังสือจัดระดับ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

Ellis, S. E. (1998). **Visual and auditory LINC**s to background knowledge: **Key for learning new term the LINC**s. Alabama: University of Alabama.

Jordan, R. R. (1997). **Vocabulary development English for Academic Purpose: A guide and resource book for teachers**. Cambridge: Cambridge University Press.

Nation, P. (2015). Principles guiding vocabulary learning through extensive reading. **Reading in a Foreign Language**, 27 (1), 136-145.

การศึกษาด้านโบราณวัตถุในพื้นที่เมืองโบราณคูบัวของจังหวัดราชบุรี

The Study of Antiquities in The Ancient Kubua Town of Ratchaburi Province.

ผศ.ธิตพงษ์ มีทอง *

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่องนี้มุ่งศึกษาประวัติศาสตร์โบราณวัตถุในเมืองโบราณคูบัวของจังหวัดราชบุรี ทั้งนี้เมืองคูบัวเคยเป็นพื้นที่เก่าทางประวัติศาสตร์ของอารยธรรมทวารวดี ซึ่งต่อมามีการขุดค้นโบราณวัตถุขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยศิลปวัตถุเหล่านั้นล้วนเป็นของยุคสมัยทวารวดีทั้งสิ้น เมืองโบราณคูบัวตั้งอยู่ทางพื้นที่ลุ่มแม่น้ำแม่กลองทางตอนล่าง จึงทำให้เมืองแห่งนี้กลายเป็นเมืองท่าสำคัญในสมัยทวารวดีโดยเฉพาะการเป็นชุมชนทางการค้าจึงทำให้มีร่องรอยซากโบราณวัตถุที่เกี่ยวข้องขึ้นเป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ประวัติศาสตร์เมืองโบราณคูบัวมีบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรนับตั้งแต่สมัยที่พระเจ้าอโศกมหาราชแห่งอินเดียทรงส่งสมณะทูตมาเผยแผ่พุทธศาสนาในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยเหตุนี้อารยธรรมทวารวดีในคูบัวจึงซึมซับรูปแบบความคิดเกี่ยวกับพุทธศาสนาไว้เป็นจำนวนมากเช่นกัน โดยที่ความคิดเหล่านี้ยังถูกสะท้อนและส่งผ่านเป็นรูปธรรมผ่านผลงานโบราณวัตถุที่ถูกค้นพบในพื้นที่แห่งนี้ จากการขุดค้นของนักโบราณคดีในพื้นที่คูบัวจึงอาจกล่าวได้ว่าโบราณวัตถุจำนวนมากที่ถูกขุดค้นในพื้นที่นี้ปรากฏร่องรอยความคิดของคนในช่วงเวลานั้นที่ส่งผ่านโบราณวัตถุหลายชิ้นซึ่งล้วนสะท้อนออกถึงวัฒนธรรมทวารวดีได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: โบราณวัตถุ เมืองคูบัว ทวารวดี ราชบุรี

*

อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Abstract

This article aims to study the history of antiquities in ancient Kubua town in Ratchaburi province. The Kubua town in Ratchaburi province was the old area of Tawaravadee civilization, then there was an excavation some of antiquities. These antiquities was belong to the period of Tawaravadee civilization. The ancient Kubua was located on upper Maekhleng river basin, so it appropriated to be the important quay at that time. The Kubua town as the quay was also the commercial community, having the evidences a great deal of antiquities. Later, there was a discovery the written records from king Asoka of India sending his priests to propagate the Buddhism in southeast Asia. With this reason, Tawaravadee civilization in this town had been absorbing the idea of Buddhism. The Buddhist concept was passed through the concrete antiquities in Kubua town. The result of the excavation of archeologists in Kubua area can assume the traces of people's idea passing its concepts to antiquities at that time.

Keywords: *Antiquities, Muang Kubua, Dvaravati, Ratchaburi*

บทนำ

นับจากอดีตมีการค้นพบร่องรอยหลักฐานโบราณสถานของการเผยแผ่พุทธศาสนา นิิกายหินยานและมหายานภายในจังหวัดราชบุรีอยู่หลายแห่ง สิ่งเหล่านี้นำมาซึ่งการสร้าง โบราณวัตถุและประติมากรรมที่ทำด้วยหินสำริดอันเนื่องด้วยคติทางพุทธศาสนาจำนวนมาก เช่น พระพุทธรูป พระโพธิสัตว์ เทพยดา นางอัปสร และรูปสัตว์ต่าง ๆ นอกจากนี้ นักโบราณคดียังพบปราสาทหิน พระปรางค์ และรูปจำหลักเกี่ยวกับเรื่องราวมเกียรติด้วยเช่นกัน หลักฐานทางโบราณสถานที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี ได้แก่ พระปรางค์ในวัด มหาธาตุซึ่งตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางของจังหวัดไม่มากนัก ทั้งนี้มีการสันนิษฐานว่า

พระปรางค์วัดมหาธาตุสร้างขึ้นในสมัยลพบุรีซึ่งยังคงเป็นเมืองที่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของ
ขอม บริเวณใกล้เคียงกันนั้นยังค้นพบโบราณสถานสมัยลพบุรีอีก 2 แห่งอีกเช่นกัน คือ
ปราสาทหินวัดกำแพงแลง ซึ่งปัจจุบันตั้งอยู่ที่ตำบลท่าราบ อำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี และ
ปราสาทเมืองสิงห์ ซึ่งปัจจุบันตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองสิงห์ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
จากหลักฐานทางโบราณคดีที่ค้นพบแสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของราชบุรีมาตั้งแต่
สมัยก่อนประวัติศาสตร์ जबจนมีหลักฐานลายลักษณ์อักษรชัดเจนในสมัยอาณาจักรอยุธยา
นอกจากนี้ยังปรากฏร่องรอยหลักฐานทางด้านโบราณสถานและโบราณวัตถุอีกจำนวนหนึ่ง
โดยเฉพาะโบราณสถานที่สำคัญที่ยังคงพบเห็นอยู่ในปัจจุบันของราชบุรี สิ่งเหล่านี้เป็นมรดก
หลักฐานชิ้นสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองของจังหวัดราชบุรีได้เป็นอย่างดีนับจาก
อดีต และยังปรากฏหลักฐานให้เห็นในปัจจุบัน

ร่องรอยโบราณวัตถุยุคก่อนประวัติศาสตร์ของราชบุรี

อย่างไรก็ดี โบราณวัตถุในจังหวัดราชบุรีมีหลักฐานหลงเหลืออยู่มากมายในปัจจุบัน
ทั้งนี้จากการค้นพบของนักโบราณคดีและการค้นคว้าของนักประวัติศาสตร์ทำให้ทราบว่า
จังหวัดราชบุรีนั้นมีโบราณวัตถุหลายชิ้นซึ่งเป็นร่องรอยวัตถุที่สำคัญในทางประวัติศาสตร์
ของแต่ละสมัย นักประวัติศาสตร์ลงความเห็นว่าหากย้อนกลับเมื่อสมัยก่อนประวัติศาสตร์
ในราว 8,000 - 10,000 ปีที่ผ่านมา ชาวเมืองที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในเมืองราชบุรี (รวมถึงบริเวณ
โดยรอบนั้น) มีลักษณะรูปร่างที่สูงใหญ่ ทั้งนี้ นักประวัติศาสตร์สันนิษฐานจากการขุดค้นพบ
โครงกระดูกที่กระจายอยู่นับตั้งแต่กาญจนบุรีเรื่อยมา ขณะเดียวกันผู้คนในยุคดังกล่าวนี้มี
ประเพณีการฝังศพโดยนำอาหารใส่ภาชนะลงไปในโลงผู้ตายซึ่งทำให้เชื่อว่าผู้คนในสมัยนั้น
มีความเชื่อเกี่ยวกับโลกหลังความตาย นอกจากนี้ นักโบราณคดียังค้นพบหินกะเทาะซึ่งถูก
นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตของผู้คนในสมัยนั้น

พัฒนาการของผู้คนที่ตั้งถิ่นฐานนับตั้งแต่อดีตนั้น นักประวัติศาสตร์สามารถสืบ
ย้อนได้ว่ามีผู้คนที่มาตั้งถิ่นฐานในราชบุรีนับตั้งแต่ยุคหิน (stone age) โดยสามารถแบ่ง
ช่วงเวลาตามความเจริญของยุคได้ดังนี้

1. ยุคหินเก่า มนุษย์ในยุคนี้มีการนำหินจากแม่น้ำหรือหินจากท้องน้ำมากะเทาะ
ให้คมเพื่อนำมาใช้ในการตัดเนื้อสัตว์ ฆ่าสัตว์ ตลอดจนการล่าเหยื่อ เครื่องมือเหล่านี้
หากมองดูอย่างผิวเผินก็ไม่สามารถแยกออกได้ว่าเป็นหินที่กะเทาะตามธรรมชาติหรือเป็น

หินที่ทำด้วยฝีมือ ซึ่งจังหวัดราชบุรียังไม่มีการขุดค้นพบเครื่องมือของมนุษย์ในยุคนี้แต่อย่างใด

2. ยุคหินกลาง มนุษย์ในยุคนี้มีการนำหินจากแม่น้ำมาใช้เป็นเครื่องมือ โดยมีการออกรูปแบบทรวดทรงต่าง ๆ ของเครื่องมือที่ใช้ เช่น ปลายข้างหนึ่งมน แต่อีกปลายข้างหนึ่งแหลมเป็นรูปทรงไข เครื่องมื่อดังกล่าวถูกออกแบบเพื่อใช้ประโยชน์ได้หลายอย่างในสมัยนั้น

3. ยุคหินใหม่ มนุษย์ในยุคนี้มีการใช้วิธีการใหม่ด้วยการประดิษฐ์เครื่องมือที่มีรูปร่างลักษณะคล้ายขวานและขัตจนเรียบ

ทั้งนี้ในจังหวัดราชบุรีมีการขุดค้นพบร่องรอยโบราณวัตถุที่ทำจากหินในสมัยยุคกลางในบริเวณเขาสูง ตำบลเกาะพลับพลา อำเภอเมืองราชบุรี การขุดค้นในครั้งนี้ นำโดยศาสตราจารย์ฟริทซ์ สารสิน (Fritz Sarasin) นักโบราณคดีชาวสวิส ที่เดินทางมาประเทศไทยและทำการขุดค้นเกี่ยวกับโบราณวัตถุในราชบุรีเมื่อ พ.ศ. 2474 ซึ่งในสมัยนั้นพระยารามราชภักดี (ม.ล. สวัสดิ์ อิศรางกูร) ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีในขณะนั้น ทั้งนี้ศาสตราจารย์ฟริทซ์สันนิษฐานว่าในยุคกลางได้มีผู้คนทยอยเข้ามาตั้งถิ่นฐานในแถบจังหวัดราชบุรี ขณะเดียวกันศาสตราจารย์ฟริทซ์ได้เดินทางไปสำรวจถ้ำขนาดใหญ่แห่งหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดราชบุรีห่างออกจากตัวอำเภอเมืองราชบุรีไปประมาณ 18 กิโลเมตร ภายในถ้ำมีเพดานสูง พบพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่องค์หนึ่ง ทั้งนี้ศาสตราจารย์ฟริทซ์ได้ใช้เครื่องมือขุดหินอีกมุมหนึ่งของถ้ำ ซึ่งหินดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงร่องรอยถึงการเข้ามาอาศัยของมนุษย์ในยุคหินกลาง (สุริรัตน์ ตั้งพรประเสริฐ, 2533: 83) นอกจากนี้ภายในถ้ำยังมีรูปถ้ำและพระพุทธรูปสมัยทวารวดี การขุดค้นยังคงดำเนินต่อไปโดยศาสตราจารย์ฟริทซ์ได้ย้ายไปสำรวจที่ถ้ำผาโถ โดยภายในถ้ำมีพระพุทธรูปองค์หนึ่งแล้วจึงยุติ จากนั้นจึงย้ายไปขุดสำรวจถ้ำที่ทำการบุกเบิกใหม่เพิ่มเติมโดยทำการขุดลึกลงไปอีกราวประมาณ 50 เซนติเมตร และได้ค้นพบเศษเครื่องปั้นดินเผาไม่มีลายและมีลายเชือกทาบ จากนั้นจึงทำการขุดลึกลงไปและได้พบก้อนดินแดงและก้อนดินเหลือง รวมทั้งเครื่องมือที่ทำด้วยหินปูนลักษณะคล้ายของสมัยหินเก่ามาก

ศาสตราจารย์ฟริทซ์ ยังพบเศษกระดูกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมจำนวน 3 ชิ้น รวมทั้งเปลือกหอยทะเล แต่ไม่ปรากฏหินที่เกิดจากภูเขาไฟระเบิด จากนั้นคณะสำรวจยังทำการสำรวจยังเนินผาล้ำถาซีและได้ค้นพบร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ในสมัยหินกลางเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ ได้แก่ ใบมีดทำด้วยหินปูน ด้านข้างหนึ่งนูนเล็กน้อยมีรอยเกาะส่วนอีกข้างมีขอบเป็นแนวยาวและคม โดยปลายทั้งสองข้างปรากฏรอยเกาะเกาะ เครื่องมือปลายแหลมทำด้วยหินปูนซึ่งฐานมีร่องรอยการเกาะเพื่อให้สะดวกต่อการใช้งาน เครื่องมือที่ทำจากหินไรโอไลต์ จากการขุดค้นพบยังเห็นร่องรอยหลักฐานอื่น ๆ ที่ปรากฏ อาทิ เปลือกหอยบก ดินสีเหลือง ก้อนดินเทศ กระดูกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม และหอยแครง ซึ่งสันนิษฐานได้ว่าบริเวณดังกล่าวนี้ยังไม่ห่างจากทะเลมากนักซึ่งสอดคล้องกับภูมิศาสตร์ของไทยในอดีตเมื่อสมัยยุคหินกลางที่บริเวณราชบุรีนั้นเป็นเมืองชายฝั่งและอยู่ยาวนานมาจนถึงสมัยทวารวดีซึ่งราชบุรีเป็นเมืองท่าที่สำคัญในสมัยประวัติศาสตร์ ศาสตราจารย์ฟริทซ์ยังให้ความเห็นว่าเครื่องมือหินเกาะสมัยหินกลางนอกจากจะพบในจังหวัดราชบุรีแล้วยังปรากฏให้เห็นในอีกหลายจังหวัดรวมถึงพื้นที่รอบใกล้เคียงในจังหวัดราชบุรีด้วยเช่นกัน อาทิ จังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี แม่ฮ่องสอน หนองคาย เชียงราย เชียงใหม่ ลพบุรี น่าน บุรีรัมย์ ลำปาง เลย และสระบุรี โดยเฉพาะในจังหวัดกาญจนบุรีที่มีการค้นพบโครงกระดูกมนุษย์สมัยหินกลางจำนวนหนึ่งโครง

ในราวประมาณ 4,000 ปีที่ผ่านมา มนุษย์ยุคหินใหม่ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดราชบุรี ซึ่งสันนิษฐานได้จากการขุดพบเครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์เหล่านี้ที่ตำบลหินกอง อำเภอเมือง และตำบลสวนผึ้ง อำเภोजอมบึง โดยเฉพาะที่ตำบลหินกอง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยในบริเวณนี้มีดินสีชาวยุบแน่น สันนิษฐานว่าเป็นหลุมเสาบ้านของคนในสมัยหินใหม่ ซึ่งคณะสำรวจประวัติศาสตร์ไทย - เดนมาร์ก ได้การขุดพบขวานฟ้าและหลักฐานชิ้นอื่นกว่า 13 ชิ้น อาทิ เครื่องปั้นดินเผา เศษลูกปัดทำด้วยเปลือกหอย นอกจากบริเวณดังกล่าวแล้วยังพบโครงกระดูกมนุษย์สมัยหินใหม่ 2 โครง ลักษณะนอนหงายเหยียดตรงอยู่ในลักษณะหัวตรง หนึ่งโครงอยู่ใกล้กับเท้าอีกโครงหนึ่ง ใกล้โครงกระดูกพบขวานฟ้า 2 - 3 เล่ม เครื่องปั้นดินเผา 304 ชิ้น และลูกปัดทำด้วยหอย จังหวัดราชบุรีจึงมีหนังสือแจ้งมาที่กรมศิลปากรขอให้ส่งเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการสำรวจและขุดค้น ต่อมาจึงได้พบลักษณะการฝังศพของคนสมัยใหม่ที่จังหวัดราชบุรีและจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีความ

คล้ายคลึงกับที่ขุดพบมาก่อนหน้านี้ คือ บ้านเก่า ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี โดยรูปร่างลักษณะที่พบไม่ต่างจากคนไทยในปัจจุบัน

ศาสตราจารย์พริทซ์ลงความเห็นว่าเมื่อราว 3,000 ปีมาแล้ว บริเวณทางบริเวณทิศตะวันตกของอ่าวไทยเป็นที่ตั้งของอาณาจักรหนึ่งที่ชื่อว่า “สุวรรณภูมิ” (Su-wan-nam-hubi) ตามบันทึกของชาวอินเดียที่เดินเข้ามาค้าขายติดต่อและการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่แถบนี้เป็นจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่และความอุดมสมบูรณ์ของอาณาจักรสุวรรณภูมิแถบนี้ ร่องรอยหลักฐานที่ปรากฏดังเช่น การค้นพบภาพจำหลักของพระพุทธรูปประทับนั่งห้อยพระบาทในท่าแสดงปฐมเทศนาภายในถ้ำถ้ำที่เขางู ทั้งนี้จากหลักฐานที่ค้นพบนี้ หากพิจารณาตามสถานที่โบราณสถานที่ตั้งอยู่ใกล้เคียง ได้แก่ เมืองอุทอง เมืองราชบุรี และเมืองราชบุรี สันนิษฐานว่าเมืองเหล่านี้อาจเป็นเมืองท่าสำคัญของอาณาจักรด้วย เนื่องจากปรากฏร่องรอยหลักฐานทางโบราณสถานที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน (เมธีจิระวัฒนา, 2526: 35-37)

ร่องรอยประวัติศาสตร์โบราณวัตถุในพื้นที่เมืองโบราณคูบัว

จากหลักฐานเมืองราชบุรีที่มีการพบภาพจำหลักนั้น ได้พิสูจน์ให้เห็นว่าโบราณสถานเหล่านี้สร้างขึ้นในสมัยทวารวดี นักประวัติศาสตร์เชื่อว่าชาวพื้นเมืองของอาณาจักรสุวรรณภูมิมีเชื้อสายมาจากอินเดียโบราณเนื่องจากกลุ่มคนเหล่านี้มีการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้หลายระลอก โดยนักโบราณคดีเรียกชนกลุ่มนี้ว่า “มอญ” เพื่อความสะดวกต่อการอ้างอิงในการศึกษาประวัติศาสตร์ ขณะเดียวกันชาวท้องถิ่นดั้งเดิมบางส่วนได้อพยพตั้งถิ่นฐานตามบริเวณที่ห่างจากความอุดมสมบูรณ์ออกไป และมีชนชาวเกาะบางส่วนเข้าไปตั้งถิ่นฐานอยู่ตามหัวเมืองชายทะเลในพื้นที่ต่าง ๆ ของสุวรรณภูมิ การอพยพเข้ามาของชาวอินเดียมีหลายระลอกด้วยกัน ชาวอินเดียที่อพยพเข้ามาใหม่นั้นเป็นกลุ่มใหม่ที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งได้รับการยกย่องให้เป็นขุนนาง ที่ปรึกษาราชการและเป็นเจ้าเมือง ชาวอินเดียกลุ่มนี้นำเอาความรู้เดิมจากอนุทวีปอินเดียและได้เดินทางเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในอาณาจักรสุวรรณภูมิเป็นจำนวนมาก ภายหลังจึงมีการตั้งชื่อเมืองตามเมืองสำคัญในประเทศอินเดียที่พวกตนเคยอยู่อาศัยอยู่เช่นเดียวกัน ดังเห็นได้จากชื่อตามของหัวเมืองต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ใกล้กับทางตะวันตกของอ่าวไทย ซึ่งมีการสันนิษฐานว่าเมืองต่าง ๆ เหล่านี้เดิมนั้นไม่ได้ใช้ชื่อเมืองดังเช่นปัจจุบันอย่างเมืองราชบุรี เมืองสุพรรณบุรี (เมือง

ดั้งเดิมตั้งอยู่ในอำเภออุทอง) เมืองกาญจนบุรี เมืองราชบุรี และเมืองเพชรบุรี ชื่อเมืองเหล่านี้คงนำภาษาเดิมมาจากอินเดียมาตั้งเพื่อให้เกิดถิ่นฐานที่แน่นอน”

ขณะที่ชื่อเมือง “ราชบุรี” นั้นนักประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่ามาจากเมือง “ราชปุระ” ซึ่งเป็นเมืองหนึ่งในแคว้นกัมโพชของประเทศอินเดีย ทั้งนี้หากย้อนกลับไปเมื่อ พ.ศ. 1172 แคว้นกัมโพชนั้นมีเมืองหลวงสำคัญคือ “ทวารกา” ทำให้นักประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่า คำว่า ทวารกา ซึ่งเป็นชื่อเมืองหลวงนั้นอาจแผลงคำเป็นทวาราวดีในภายหลังก็ได้ ดังนั้น ชาวอินเดียที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานในสุวรรณภูมิที่มาจากแคว้นกัมโพชของอินเดียอาจเรียกเมืองราชบุรีซึ่งแต่เดิมชื่อนครชัยศรีว่าเมืองทวาราวดีมาก่อน สอดคล้องกับที่สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงกล่าวไว้ในหนังสือ “ตำนานพุทธเจดีย์สยาม” ซึ่งทรงระบุว่าเมืองสุพรรณบุรีดั้งเดิมซึ่งอยู่ในเมืองอุทองอาจชื่อเมืองสุวรรณภูมิก็ได้ เนื่องด้วยในสมัยโบราณนิยมเรียกชื่อเมืองหลวงเป็นชื่อของแคว้น หรืออาณาจักร อาทิ อาณาจักรสุโขทัย อาณาจักรศรีอยุธยา อาณาจักรพุกาม หรือเช่น ชาวหงสาวดี ชาวหลวงพระบาง เป็นต้น ทั้งนี้ศาสตราจารย์จอง บวสเชอลิเยร์ (Jean Boisselier) นักโบราณคดีชาวฝรั่งเศสได้กล่าวไว้ในเรื่อง “ความรู้ใหม่ทางโบราณคดีจากเมืองอุทอง” ซึ่งศาสตราจารย์ ม.จ. สุภัทรดิศ ดิศกุล ทรงแปลไว้ตอนหนึ่งว่า “เท่าที่ทราบจากหลักฐานต่างๆ ทางด้านประวัติศาสตร์คิดว่าเมืองอุทองคงเป็นเมืองสุพรรณบุรีเมืองแรก คือ เป็นราชธานีแห่งอาณาจักรสุวรรณภูมิ และเขตแดนด้านตะวันตกของอาณาจักรนี้ตรงกัน” ซึ่งข้อสันนิษฐานดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่าอุทองนั้นเป็นเมืองสำคัญทางการเมืองและการปกครองของราชบุรี/สุวรรณภูมิรวมทั้งเป็นเมืองสำคัญแรกเริ่มในทางศาสนา โดยจากข้อสันนิษฐานดังกล่าวได้อธิบายตามหลักฐานที่ได้จากประวัติศาสตร์หรือเอกสารเท่านั้น ส่วนทางโบราณคดียังหาวัตถุและสถานที่ที่เป็นหลักฐานไม่ได้แน่ชัด ทั้งนี้หลักฐานจากเอกสารที่สำคัญสืบย้อนได้จากเรื่องราวก่อนพุทธกาลเพียงเล็กน้อยจบจนกระทั่งถึงสมัยต้นคริสต์ศตวรรษที่ 2 เท่านั้น (ชูศรี สาร, 2538: 120-121)

หลักฐานบันทึกลายลักษณ์อักษรที่ระบุไว้ในปลายศตวรรษที่ 3 กล่าวถึงพระเจ้าอโศกมหาราช (Ashoka the Great พ.ศ. 775-811) ทรงส่งพระโสมเถระกับพระอุตตรเถระเดินทางเข้ามาเผยแผ่ศาสนาพุทธในอาณาจักรสุวรรณภูมิ คณะสมณทูตเหล่านี้เดินทางมาเผยแผ่ศาสนาโดยตรง แต่ก็ยังไม่มีการสร้างพระพุทธรูปแทนพระพุทธรเจ้าแต่อย่างใด

มีเพียงคัมภีร์พระไตรปิฎกที่พระเจ้าอโศกมหาราชโปรดให้ทำสังคายนา 1 ฉบับ รวมทั้งพระบรมสารีริกธาตุที่บรรจุมาในเจดีย์เล็กที่ทำด้วยศิลาหรือดินเผา เจดีย์นี้ได้มาจากการที่พระเจ้าอโศกมหาราชทรงรวบรวมไว้เพื่อแจกจ่ายให้แก่พระสมณทูตที่เดินทางเผยแผ่ศาสนาในดินแดนต่าง ๆ ทั้งนี้จากการค้นพบของนักโบราณคดียังพบเจดีย์ดินเผาในบริเวณพระปฐมเจดีย์ ซึ่งเป็นเจดีย์ทรงโอ่งคว่ำมียอดแหลม ทำให้เชื่อว่าการสร้างพระปฐมเจดีย์องค์แรกน่าจะมีรูปทรงเช่นเดียวกัน คณะสมณทูตยังนำกิ่งต้นศรีมหาโพธิ์ซึ่งเอามาจากต้นที่พระพุทธเจ้าประทับในวันตรัสรู้ ณ พุทธคยา เพื่อเป็นการเผยแผ่พระเกียรติคุณของพุทธศาสนาให้กว้างมากขึ้น

ภายหลังจากการเสร็จสิ้นการเผยแผ่พุทธศาสนาให้แก่กษัตริย์และชาวเมืองสุวรรณภูมิแล้ว เหล่าสมณทูตจึงค่อยเดินทางไปเผยแผ่ศาสนายังหัวเมืองใหญ่ อาทิ เมืองราชบุรี ทวารวดี (ราชบุรี) เพชรบูรณ์ และเมืองกาญจนบุรี ตลอดจนมีการสันนิษฐานว่าได้เข้าไปยังเมืองละโว้หรือลพบุรีด้วย จากนั้นเหล่าสมณทูตจึงเดินทางไปยังหัวเมืองต่าง ๆ นักประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าอาจเดินทางกลับมายังเมืองทวารวดีอีกครั้งเพื่อใช้เป็นที่พักพิงเผยแผ่ศาสนา โดยระยะเวลาที่ใช้ในการเผยแผ่พุทธศาสนาในเมืองทวารวดีนั้นยาวนานมากจึงมีการก่อสร้างสถูปขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ระยะแรกมีการสันนิษฐานว่าเป็นเพียงเจดีย์ขนาดเล็กที่ก่ออิฐหรือปูนเท่านั้น แต่ต่อมาภายหลังมีการเสริมสร้างสิ่งต่าง ๆ เข้าไปจึงทำให้ขนาดใหญ่โตขึ้นในเวลาต่อมา ทั้งนี้สำหรับเมืองคูบัวหรือเมืองราชบุรีนั้น มีผู้สันนิษฐานเพิ่มเติมว่าเป็นแหล่งแวะพักของคณะสมณทูตเพียงชั่วคราวก่อนที่จะเดินทางต่อไปยังเมืองราชธานีหรือเมืองหลวงที่อยู่ทอง ณ ขณะนั้น เนื่องด้วยทางคณะสมณทูตต้องรีบเดินทางไปเข้าเฝ้ากษัตริย์ของอาณาจักรสุวรรณภูมิก่อนในฐานะที่เป็นทูตสำคัญของพระเจ้าอโศกมหาราช แต่เมื่อเสร็จการแล้วจึงเดินทางมาเผยแผ่ศาสนายังเมืองราชบุรีใหม่อีกครั้ง เนื่องด้วยเหตุที่ว่าเมืองราชบุรีเป็นเมืองขนาดใหญ่

ในราวพุทธศตวรรษที่ 10 - 16 เมื่อครั้งสมัยทวารวดี ผู้คนที่ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราชบุรีมีการทำนาโดยปลูกข้าวเหนียวเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังมีการใช้เรือเป็นพาหนะทางน้ำและมีการใช้ม้าเป็นพาหนะทางบกถ้าเป็นผู้ที่มีฐานะ ส่วนคนสามัญธรรมดาอาจเดินทางด้วยเท้าเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังมีร่องรอยโบราณสถานอีกหลายแห่งที่มีการก่อสร้างพระสถูป โบสถ์ วิหาร กำแพงเมือง และคูเมืองล้อมรอบ ชาวเมืองในดินแดนแถบนี้รู้จัก

เก็บน้ำไว้ใช้ในเมืองยามหน้าแล้ง นอกจากนี้จากการขุดค้นพบยังพบเครื่องประดับกายของคนสมัยโบราณ เช่น ต้มหูที่ทำด้วยตะกั่ว ลูกปัดแก้วสีต่าง ๆ ลูกปัดหิน เงินตราเป็นรูปเหรียญทำด้วยเงิน และตะเกียงดินเผาแบบตะเกียงโรมัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการติดต่อกับชาวต่างชาติแล้ว ทั้งนี้แหล่งโบราณในสมัยทวาราวดีทั้งในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ปรากฏหลักฐานทางโบราณคดี โดยเฉพาะโบราณวัตถุจำนวนมากในจังหวัดราชบุรีที่สำคัญ ได้แก่

1. พระพุทธรูปศิลา เป็นพระพุทธรูปประทับนั่งห้อยพระบาทปางเดียวกันกับพระพุทธรูปศิลาลักษณะที่จัดแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดราชบุรี พระพุทธรูปดังกล่าวนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับพระพุทธรูปประทับนั่งห้อยพระบาทในถ้ำอชันดา ประเทศอินเดีย โดยใต้พระบาทมีอักษรจารึกเช่นเดียวกับประเทศอินเดียทางตอนใต้ รวมทั้งในประเทศกัมพูชา และประเทศลาวด้วย

2. โบราณวัตถุที่ตั้งอยู่บนไหล่เขาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของถ้ำถ้ำเขาในบริเวณพื้นที่ผิวดิน นักโบราณคดีได้ค้นพบเศษพระพุทธรูปหินทรายสมัยอยุธยาซึ่งตรงกับรัชสมัยของพระเจ้าปราสาททอง ขณะเดียวกันบริเวณผนังทางทิศตะวันออกพบพระพุทธรูปสมัยอยุธยาประดับอยู่สององค์ ซึ่งสันนิษฐานว่าแต่เดิมถูกสร้างขึ้นในสมัยทวาราวดี และต่อมาได้รับการบูรณะในสมัยอยุธยาโดยมีการหล่อปูนเพิ่มเติมขึ้นตามลักษณะของพระพุทธรูปสมัยอยุธยา และยังพบพระพุทธรูปปูนเทคนาที่เหลือเพียงครึ่งองค์ทางด้านในของถ้ำเช่นกัน

3. โบราณวัตถุทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของถ้ำถ้ำเขา และทางทิศตะวันตกของถ้ำถ้ำเขาที่ตั้งอยู่บนเขาสูงเดียวกัน บนผนังถ้ำด้านทิศเหนือพบพระพุทธรูปปางมารวิชัยประทับใต้ร่มสาละหรือต้นรัง และพระพุทธรูปปางเสด็จลงจากดาวดึงส์ ซึ่งเป็นลักษณะศิลปะสมัยทวาราวดี

4. ถ้ำผาโกลทางทิศตะวันตกของถ้ำถ้ำเขา นักโบราณคดีพบกำแพงอิฐลวดลายปั้นเป็นใบโพธิ์ ขณะเดียวกันบนผนังถ้ำยังพบพระพุทธรูปไสยาสน์ และรูปปั้นนางอัปสร ซึ่งมีการสันนิษฐานว่าเป็นศิลปวัตถุสมัยทวาราวดีที่ต่อมาได้มีการซ่อมเปลี่ยนแปลงขึ้นใหม่ในสมัยอยุธยา

อาจกล่าวได้ว่าโบราณวัตถุเหล่านี้ที่กระจายอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วเมืองราชบุรีนั้น อาจเป็นชุมชนพื้นที่เก่าทางประวัติศาสตร์ของเมืองโบราณคูบัวที่อาจมีการกระจายไปตามพื้นที่ต่าง ๆ เมืองเมืองโบราณคูบัวมีจำนวนประชากรที่หนาแน่นมากขึ้น ทั้งนี้สังเกตได้จากโบราณวัตถุหลายชิ้นมีรูปลักษณะที่คล้ายคลึงกับของคูบัวด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นไปได้ว่าศิลปินอาจมีการจำลองรูปแบบการประดิษฐ์และมีการแพร่กระจายไปในพื้นที่ในบริเวณที่ใกล้เคียงกันซึ่งทำให้วัฒนธรรมทวาราวดีมีการขยายตัวออกไปในวงกว้าง

การขุดค้นโบราณวัตถุที่เมืองโบราณคูบัว

นักโบราณคดีได้ขุดค้นพบประติมากรรมมากมายหลายชิ้นในเมืองโบราณคูบัว โดยเฉพาะที่บริเวณเนินอิฐที่ถูกคลุมทับด้วยดินและหญ้าในบริเวณเมืองโบราณคูบัว ซึ่งประติมากรรมเหล่านั้นล้วนถูกสร้างด้วยดินเผาและปูนปั้นเป็นจำนวนมาก หลักฐานส่วนใหญ่ที่ขุดค้นพบนั้นส่วนใหญ่มีสภาพที่แตกหักเสียหายออกเป็นชิ้นส่วนแยกกัน แต่ที่ยังคงสภาพสมบูรณ์ก็มีอยู่บางส่วน ทั้งนี้ในบริเวณสถานที่ของการขุดค้นพบหลักฐานในพื้นที่แห่งนี้นิยมเรียกกันในปัจจุบันว่า “บ้านคูบัว” ซึ่งไม่ใช่พื้นที่ที่มีลักษณะเด่นแต่อย่างใด นอกจากจะมีพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นเนินดินที่รายล้อมไปด้วยทุ่งนา ซึ่งมีระยะทางอยู่ห่างจากอำเภอเมือง ราชบุรีไปทางทิศใต้ประมาณ 18 กิโลเมตร เนื่องจากมีโบราณสถานที่เป็นซากปรักหักพังอยู่ถึง 44 เนิน จึงทำให้คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าบริเวณนั้นอาจจะเป็นศูนย์กลางที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของพุทธศาสนาในอดีตก็เป็นได้

ทั้งนี้รูปแบบประติมากรรมในเมืองโบราณคูบัวจากการขุดค้นพบนั้นมีทั้งที่เป็นของที่ทำขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับความเชื่อทางศาสนา ซึ่งนอกเหนือจากประติมากรรมประดับศาสนสถานแล้ว นักโบราณคดียังพบพระพุทธรูปดินเผาและพระพุทธรูปปูนปั้นอีกเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่พระพุทธรูปที่พบเป็นพระพุทธรูปที่มีลักษณะประทับในลักษณะนั่งห้อยพระบาท มีดอกบัวรองรับอยู่ใต้ฐานของพระพุทธรูป และพระพุทธรูปปางแสดงพระธรรมเทศนา นอกจากนี้ยังได้พบพระพิมพ์ที่ทำมาจากดินเผาและหินชนวนจำนวนหนึ่ง ชิ้นส่วนของธรรมจักรศิลา ประติมากรรมรูปบุคคลที่ทำด้วยดินเผาและปูนปั้น ภาพบุคคลที่พบนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงการดำรงชีวิตของผู้คนในเมืองคูบัวในสมัยอารยธรรมทวาราวดีได้เป็นอย่างดี ภาพประติมากรรมเหล่านี้มีการบ่งบอกถึงลักษณะรูปร่างหน้าตา การแต่งกาย การดำรงชีวิต วิถีชีวิตทางสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงการติดต่อสื่อสารกับชุมชนภายนอก

ที่มาจากพื้นที่อื่น ๆ ที่ห่างไกลดังเห็นได้จาก ภาพดินเผารูปบุรุษเพศไว้เคราที่แต่งกายมีผ้าโพกศีรษะเป็นยอดแหลม รวมถึงการสวมรองเท้าบูท จากภาพสันนิษฐานว่าอาจเป็นชาวอาหรับที่เดินทางเข้ามาทำการค้าขายยังเมืองแห่งนี้

นอกจากนี้นักโบราณคดียังมีโบราณวัตถุที่ได้ทำขึ้นเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ภาชนะดินเผา เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทำด้วยดินเผา เช่น ตะคัน ตะเกียง แว ลูกกระสุนที่ประทับลวดลาย เครื่องประดับทำจากโลหะ เครื่องมือโลหะ ลูกบิดแก้ว และสิ่งของอื่น ๆ อีกมากมาย ลักษณะของเครื่องมือและเครื่องประดับที่ถูกค้นพบล้วนเลียนแบบวัสดุเครื่องใช้ไม้สอยเช่นเดียวกับวัสดุเครื่องใช้ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ด้วยกันทั้งสิ้น หากแต่ที่แตกต่างกันออกไปคือ การประดิษฐ์เครื่องใช้ไม้สอยในสมัยอารยธรรมทวาราวดีมีเทคนิคและวิธีการที่ซับซ้อนละเอียดมากขึ้นรวมทั้งมีความประณีตวิจิตรในบางชิ้น ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีทางด้านการประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่สูงขึ้น ทั้งนี้หากพิจารณาจะเห็นได้ว่าโบราณสถานที่ถูกค้นพบเหล่านี้ได้ถูกสร้างขึ้นจากความสะดวกของผู้ก่อสร้าง โดยปราศจากการวางระบบผังเมืองหรือการวางแผนตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่เหมือนดังเช่นปัจจุบัน และหากสังเกตจากร่องรอยของคูเมืองที่ได้รากล้อมบริเวณพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า ซึ่งอาจเป็นการกั้นอาณาเขตของเมืองเล็ก ๆ เมืองหนึ่งถึงแม้ว่าคูคลองนั้นอาจเกิดขึ้นภายหลังการสร้างศาสนสถานแล้วก็ตาม แต่อย่างไรก็ดี นักโบราณคดียังขาดหลักฐานทางโบราณคดีที่แน่ชัดมาสนับสนุนความเป็นมาที่แน่นอนเกี่ยวกับสถานที่แห่งนี้ อีกทั้งประติมากรรมที่ขุดพบอาจก่อให้เกิดปัญหาขึ้นตามมาหลายประการ ปัญหาเหล่านี้ต้องอาศัยความรู้และความสามารถในการตีความต่อไป

ข้อสังเกตที่สำคัญคือเครื่องปั้นดินเผาประเภทภาชนะดินเผาพบทั้งหม้อ ไห ชาม จาน และกาน้ำ ซึ่งภาชนะดังกล่าวถูกขึ้นรูปด้วยการทำด้วยมือและใช้แป้นหมุน มีทั้งประเภทที่เป็นดินเผาเนื้อหยาบและเนื้อเผาละเอียดผสมกันหลากหลายรูปแบบ นักประวัติศาสตร์ยังพบลวดลายประดับและไม่มีลวดลายประดับบนภาชนะหลายประเภท ภาชนะเนื้อหยาบที่พบมักจะมีการตกแต่งลวดลายด้วยลายเชือกทาบ และลายขูดขีดอย่างเรียบง่าย ขณะที่ภาชนะเนื้อละเอียดได้มีการขีดผิวด้านนอกและตกแต่งลวดลายด้วยวิธีขูดขีด กดทับหรือเขียนสีลงบนพื้นผิวนั้น ๆ ลวดลายที่พบมากในภาชนะดินเผา ได้แก่ ลายเส้นขนานแบบต่าง ๆ ลายฟันปลา ลายลูกคลื่น ลายนิ้วมือ ลายเปลือกหอย ลายดอกไม้ และลายรูปสัตว์

เป็นต้น ส่วนเครื่องใช้ดินเผาสำคัญที่พบในเมืองโบราณคูบัว ได้แก่ ตะเกียงสำริดที่สันนิษฐานว่าชาวตะวันตกเป็นผู้นำเข้ามาในขณะนั้น” นอกจากนี้ยังมีการขุดค้นพบตะคันที่มีลักษณะเป็นภาชนะขนาดเล็ก รูปทรงกลมปากจุ่มซึ่งมีหลายขนาด ขณะเดียวกันยังมีการพบตะเกียง แวที่เป็นอุปกรณ์ของเครื่องปั่นด้ายสำหรับทำให้เส้นใยรวมตัวเกิดเป็นเส้นด้าย โดยแวมี่รูปกลมแบนและนูนข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง ตรงกลางเจาะรูเพื่อใส่แกนไม้หรือแกนโลหะของไถ เวลาหมุนวงล้อของไถ แวจะเสียดสีกับวัตถุบางชิ้นของตัวไถจนเกิดเสียงดังขึ้น ส่วนเครื่องประดับที่ทำจากโลหะมีทั้งตุ้มหู แหวน กำไล และลูกกระพรวน เครื่องใช้โลหะที่พบส่วนใหญ่เป็นห่วงที่ใช้กับแหจับปลา อาวุธแบบต่าง ๆ ตุ้มน้ำหนักที่มีลักษณะเป็นก้อนกลมแบนขนาดต่าง ๆ โดยโลหะที่พบมากที่สุด ได้แก่ สำริด ตะกั่ว เหล็ก ทองคำ และทองแดง ตามลำดับ ส่วนลูกปัดแก้วที่พบส่วนมากมีขนาดและรูปทรงที่แตกต่างกัน บางลูกมีรูเจาะขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กมากถึงประมาณ 0.2 - 0.5 มิลลิเมตร ซึ่งลูกปัดทำมาจากวัสดุหลากหลายชนิด ทั้งที่ทำมาจากกระดูกสัตว์ ลูกปัดทองคำ และลูกปัดหินสี แม้จะมีการพบเล่นกันแต่ก็ยังมีจำนวนน้อยกว่าลูกปัดแก้วเป็นอย่างมาก เครื่องประดับที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งคือ จี้ห้อยคอรูปวงกลมเจาะรูทำด้วยกระดูกสัตว์ และมีคำจารึกอักษรปัลลวะ ภาษาสันสกฤตว่า “ศรีย” ที่กำหนดอายุได้ว่าอยู่ในช่วงประมาณพุทธศตวรรษที่ 13 - 16 (พยุ่ง วงษ์น้อย, 2545: 132)

ในขณะที่อาคารพุทธศาสนสถานในลัทธิมหายานส่วนมากมักจะนิยมประดับตกแต่งด้วยภาพดินเผาและปูนปั้นอย่างวิจิตรงดงาม ดังเห็นได้จากภาพดินเผาที่พบในโบราณสถานหมายเลข 39 และ 49 บริเวณบ้านหนองเกษร ซึ่งมีทั้งรูปพระโพธิสัตว์ พระพุทธรูป เทวดา มนุษย์ คนแคระ นาค ครุฑ คนธรรพ์ ยักษ์ และรูปสัตว์ต่าง ๆ อาทิ สิงห์ ช้าง ม้า เป็นต้น โดยเฉพาะเศียรของพระโพธิสัตว์หรือเทวดาที่พบที่โบราณสถานหมายเลข 40 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงฝีมือช่างชั้นสูงในสมัยนั้น ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับภาพโพธิสัตว์หรือเทวดาภายในถ้ำอชันตะของประเทศอินเดียที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นภาพจิตรกรรมโบราณที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่ง (สุริรัตน์ ตั้งพรประเสริฐ, 2533: 223-224) หรือรูปพระโพธิสัตว์ที่ส่วนองค์ยังมีสภาพดีและประทับยืนในท่าตรึงค์ พร้อมทั้งทรงเครื่องศราภรณ์อันประกอบด้วย มงกุฎ ภูษาทนต์ กรองคอ และพาหุรัด เช่นเดียวกันกับประติมากรรมของพระพุทธรูปลัทธิมหายานในศิลปะอินเดียหลังสมัยคุปตะที่รุ่งเรืองในช่วงราวพุทธ

ศตวรรษที่ 11 - 13 หรือรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรที่มีเส้นพระเศวตยาวม้วนเป็นลอน พาดพระอังสา และทรงห่มหนังงวงเป็นเครื่องราชพัตราภรณ์ ซึ่งลักษณะคล้ายคลึงกับ ประติมากรรมที่ถ้ำอชันดาและถ้ำเอลโลราทางภาคกลางตอนล่างของอินเดียด้วยเช่นกัน ลักษณะที่กล่าวมาดังนี้ จึงทำให้นักประวัติศาสตร์สันนิษฐานได้ว่าประติมากรรมดังกล่าวนี้ ถูกสร้างขึ้นโดยช่างชาวอินเดียที่มีฝีมือที่ได้เดินทางเข้ามาอยู่อาศัยที่เมืองโบราณคูบัว ข้อสังเกตที่สำคัญคือลักษณะพระพักตร์ของพระพุทธรูปและพระโพธิสัตว์มีรอยแย้มพระ โอบุษฐ์ที่อ่อนโยนและพระเนตรที่เหลือบลงต่ำ ลักษณะศิลปกรรมแบบนี้สะท้อนให้เห็นว่า โบราณสถานทั้งสองแห่งนี้สร้างขึ้นในลัทธิมหายาน เนื่องด้วยลักษณะดังกล่าวเป็น ลักษณะเฉพาะอุดมคติของฝ่ายลัทธิมหายานที่เน้นในเรื่องของความเมตตาของพระโพธิสัตว์ มีต่อมนุษย์

นักโบราณคดียังได้ทำการขุดค้นโบราณสถานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต่อมาได้ทำการขุดค้นสถูปหมายเลข 40 การขุดค้นโบราณสถานดังกล่าวได้มีการค้นพบประติมากรรมเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือความแตกต่างของลักษณะซึ่งเป็นศิลปะที่มีลักษณะแตกต่างกันอย่างมาก จากการค้นพบในครั้งก่อนหน้านี้ แม้ว่าประติมากรรมเหล่านั้นจะมาจากช่างฝีมือแต่บางชิ้นก็ต้องอาศัยช่างฝีมือที่มีทักษะฝีมือสูง บางชิ้นก็มีฝีมือหยابไม่ประณีต (เอ็นดู นิลกุล, 2528: 187) อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ปรากฏแน่ชัดก็คือ โบราณสถานเหล่านั้นล้วนสร้างขึ้นในสมัยอารยธรรมทวาราวดีซึ่งมีอายุราวหกร้อยปี นับตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 11 - 17 ทั้งนี้นับตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 11 เป็นต้นมา ศิลปะในสมัยทวาราวดีก็เริ่มมีลักษณะเด่นเป็นของตนเอง แต่เมื่อประติมากรรมแบบขอมได้เข้ามามีอิทธิพลในภาคกลาง จึงทำให้ศิลปะของทวาราวดีจึงเริ่มเสื่อมและสลายตัวลงในที่สุด ประติมากรรมที่พบในบริเวณสถูปหมายเลขที่ 40 นั้นส่วนใหญ่เป็นประติมากรรมที่สร้างขึ้นด้วยดินเผา นอกจากนี้ประติมากรรมที่พบในที่อื่น ๆ จะมีลักษณะที่ทำด้วยปูนปั้นทั้งสิ้น เนื่องจากงานปูนปั้นนั้นมาจากช่างที่มีฝีมือค่อนข้างไร้ทักษะความสามารถ อีกทั้งไม่มีคุณค่าทางศิลปะเป็นพิเศษแต่อย่างใดเมื่อเทียบกับงานดินเผา ส่วนงานดินเผานั้นมีความสวยงามและต้องอาศัยความประณีต ความเชี่ยวชาญและใช้เวลาค่อนข้างมาก จึงทำให้ผลงานที่ออกมาจึงสวยงามมากกว่างานที่ทำจากปูนปั้นเป็นอย่างยิ่ง

แนวความคิดศิลปะที่ส่งผลต่อการสร้างโบราณวัตถุ

อย่างไรก็ดี ข้อสังเกตที่สำคัญประการหนึ่งก็คือผู้คนในอดีต ณ ขณะนั้น อาจจะยังไม่มองเห็นความแตกต่างทางคุณค่าทางศิลปะทางวัตถุของประติมากรรมเหล่านี้แต่อย่างไร ทั้งนี้เป็นไปได้ว่าวัตถุประสงค์หลักของการประติมากรรมนั้นเป็นไปเพื่อใช้ประโยชน์มากกว่า ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาค้นคว้าหาความจริงจากชิ้นส่วนแต่ละชิ้นของหลักฐานที่เป็นประติมากรรม ชิ้นงานหลักฐานที่ได้มาจากดินเผาที่เป็นเทวดาหรือพระโพธิสัตว์นั้นจะสามารถแสดงให้เห็นถึงฝีมือของช่างผู้ชำนาญ ขณะเดียวกันผลงานดังกล่าวยังแสดงออกถึงความรู้สึกรักใคร่ของผู้สร้างผลงานชิ้นนั้น นอกจากนี้ยังได้เห็นความจริงของงานประติมากรรมที่พบนั้นมีโครงสร้างมาจากฝีมือของผู้ที่มีความสามารถหรือช่างผู้ที่มีทักษะความชำนาญทางด้านงานฝีมือ ทั้งนี้จากการศึกษาประติมากรรมในสมัยอารยธรรมทวารวดีสามารถกล่าวได้ว่าช่างผู้ที่มีความชำนาญและมีความสามารถเหล่านั้นมีเชื้อสายมากจากชาวมอญเป็นสำคัญ

สำหรับศิลปะในสมัยของทวารวดีนั้น นักโบราณคดีมองว่ารูปแบบศิลปะนั้นยังมีความคล้ายคลึงกับศิลปะของอินเดียเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ผลงานศิลปะในช่วงระยะเริ่มต้นเป็นรูปแบบลักษณะของพระพุทธรูปในสมัยคุปตะของอินเดีย รูปแบบประติมากรรมเหล่านี้ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าพระพุทธรูปในสมัยทวารวดีนั้นถือเป็นศิลปะที่ได้เลียนแบบเนื่องจากมีความคล้ายคลึงกันมาก แต่หากมีการสังเกตจะพบได้ว่าพระพุทธรูปสมัยทวารวดีนั้นแม้ว่าช่างฝีมือจะมีการพยายามนำหลักการทำพระเศียรของพระพุทธรูปให้มีความงดงามมากขึ้นเพียงใด แต่ลำตัวพระพุทธรูปก็ยังมีลักษณะแบนราบและแข็งกระด้างไม่มีความอ่อนช้อย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตว่าช่างฝีมือของอารยธรรมทวารวดีเปรียบเสมือนลูกศิษย์ของช่างฝีมืออินเดียที่ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในสุวรรณภูมิตามที่หลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ปรากฏไว้ แต่อาจกล่าวได้อีกนัยยะหนึ่งว่าถิ่นฐานบ้านเรือนที่ชาวอินเดียในสมัยโบราณที่เข้ามาตั้งถิ่นฐาน ชาวอินเดียที่เข้ามาในสุวรรณภูมินั้นมีทั้งผู้ที่นับถือศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธปะปนกันไป พวกเขาได้มีการทำการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาขึ้นรวมถึงได้สร้างศิลปกรรมในรูปแบบที่หลากหลายทั้งที่เป็นโบราณสถานและโบราณวัตถุในศาสนาที่กลุ่มของพวกตนนับถือขึ้นอีกเช่นกัน

ด้วยเหตุประการนี้ศิลปกรรมในสมัยอารยธรรมทวาราวดีตอนต้นจึงถือเป็นศิลปะที่ได้แบบอย่างและอิทธิพลมาจากงานศิลปะของอินเดียซึ่งเป็นแม่แบบของศิลปะเป็นสำคัญ ต่อมาเมื่อมีอารยธรรมทวาราวดีมีความเจริญและได้พัฒนามากขึ้น ชนชาติมอญซึ่งรับอิทธิพลศิลปกรรมจากอินเดียจึงสามารถสร้างสรรค์งานศิลปกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองขึ้นมา ตัวอย่างหนึ่งที่สำคัญคือประติมากรรมพระโพธิสัตว์ที่ได้มีการขุดพบในสลูปหมายเลข 40 ประติมากรรมดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกและฝีมือในการปั้น ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นผลงานที่สร้างขึ้นโดยช่างชาวอินเดีย เมื่อเห็นงานประติมากรรมเหล่านี้จึงได้เกิดความประทับใจอย่างยิ่ง เนื่องจากรูปเหล่านี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาพเขียนรูปพระโพธิสัตว์ในถ้ำอชันดาของอินเดีย ลักษณะเส้นของพระเนตรเป็นเส้นตรงยาวและจรดมุมเล็กน้อย และลักษณะเส้นที่มีความพลิ้วไหวของน้ำหนักอ่อนแก่ ทำให้นักประวัติศาสตร์ลงความเห็นว่าจะจะเป็นภาพเขียนพระโพธิสัตว์เดียวกันกับที่ถ้ำอชันดา

ตั้งแต่ช่วงพุทธศตวรรษที่ 11 เป็นต้นมา พุทธศาสนาในอินเดียไม่ได้รับความใส่ใจจากกษัตริย์มากนัก ทำให้ศาสนาฮินดูเข้ามาเผยแผ่และหยั่งรากลึกในสังคมอินเดียมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้พระภิกษุเป็นจำนวนมากในอินเดียจึงได้อพยพไปเผยแผ่ศาสนายังดินแดนต่าง ๆ ที่ได้มีการนับถือพุทธศาสนา ขณะเดียวกันพระภิกษุอินเดียบางรูปได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานในสุวรรณภูมิ ซึ่งนักประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าอาจมีจุดประสงค์เพื่อเข้ามาตั้งพุทธศาสนาให้เป็นศูนย์กลางแห่งพระพุทธศาสนา ณ เมืองคุบัวแห่งนี้ จากข้อสันนิษฐานดังกล่าว นักประวัติศาสตร์ยังให้เหตุผลว่ามีการพบพระเศียรพระโพธิสัตว์จากดินเผาที่มีความสวยงามอย่างยิ่งซึ่งเชื่อน่าจะเป็นการสร้างอุทิศถวายเป็นเครื่องสักการะ แต่กระนั้นก็ดี ยังมีข้อโต้แย้งจากข้อสันนิษฐานดังกล่าว กล่าวคือในช่วงพุทธศตวรรษที่ 11 นั้นพุทธศาสนาในอินเดียเป็นพุทธศาสนาเถรวาทส่วนชาวทวาราวดีนั้นนับถือศาสนาพุทธในลัทธิหินยาน แต่ข้อสันนิษฐานต่อข้อสันนิษฐานในเรื่องนี้ก็ยังมียุ่สองประการคือ ประการแรกคือประติมากรรมเหล่านั้นดูคล้ายคลึงกับลักษณะของพระโพธิสัตว์ที่ถ้ำอชันดาของอินเดียเป็นอย่างมาก และประการที่สองคือมีการพบประติมากรรมอยู่เป็นจำนวนมากที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับสลูปอื่น ๆ ซึ่งมีเหลืออยู่เพียงไม่กี่ชิ้น

ข้อสังเกตที่สำคัญจะเห็นได้ว่าศาสนาพุทธในลัทธิหินยานนั้นต่างมีการนิยมการประดับตกแต่งลวดลายหรือเครื่องวิจิตรมากกว่าลัทธิหินยานที่นิยมความเรียบง่าย

ด้วยเหตุนี้จึงอาจเชื่อได้ว่าสถูปหมายเลข 40 นั้นเป็นสถานที่ที่พระสงฆ์ในพุทธศาสนาเถรวาทเข้ามาประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในศูนย์กลางพุทธศาสนา ณ เมืองโบราณคูบัวแห่งนี้ รวมทั้งอาจมีการสร้างโบราณสถานขึ้นในบริเวณนั้นด้วย นักโบราณคดียังอธิบายเพิ่มเติมว่าลักษณะเช่นนี้อาจเป็นสถานที่ที่พระสงฆ์ในเถรวาทได้เคยเข้ามายังศูนย์กลางแห่งพุทธศาสนาที่เมืองคูบัวนั้นได้สร้างขึ้น รวมทั้งอาจจะสร้างวัดขึ้นในบริเวณเดียวกันด้วย นักโบราณคดียังอธิบายว่าลักษณะพิเศษบางประการของประติมากรรมนี้เป็นสถานที่ ซึ่งพระสงฆ์เถรวาทที่ได้เข้ามาอยู่ในศูนย์กลางแห่งพุทธศาสนาที่เมืองโบราณคูบัวได้สร้างขึ้น รวมทั้งอาจจะสร้างวัดขึ้นในบริเวณเดียวกันด้วย ทั้งนี้ลักษณะพิเศษบางประการของประติมากรรมเครื่องตกแต่งที่ค้นพบในเมืองโบราณคูบัวนี้เป็นลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของศิลปะแบบลังกา แต่ในขณะเดียวกันก็มีพระพุทธรูปประทับนั่งห้อยพระบาท อันเป็นลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของพระพุทธรูปสมัยศิลปะคุปตะรวมอยู่ด้วย ดังนั้นจึงอาจสันนิษฐานได้ว่า อิทธิพลของศิลปะแบบคุปตะและแบบลังกาก็อาจจะมีศิลปะแบบอื่นของอินเดียเข้ามามีอิทธิพลต่อประติมากรรมเหล่านี้เช่นกัน

จากการขุดค้นพบโบราณสถานที่เมืองโบราณคูบัว นักโบราณคดียังค้นพบศิระที่ทำจากดินเผาเป็นจำนวนหลายสิบรูป ชากโบราณวัตถุเหล่านี้ถูกขุดพบจากสถูปหมายเลข 40 ที่คูบัว สิ่งเหล่านี้ได้แสดงให้เห็นถึงผลงานที่มาจากความชำนาญทางด้านศิลปะของช่างโบราณในสมัยนั้น อีกทั้งประติมากรรมศิระคนที่พบยังมีลักษณะตกแต่งด้วยเครื่องประดับเป็นพิเศษ ซึ่งอาจสันนิษฐานได้ว่าเป็นศิระพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรที่ถูกทำขึ้นเป็นเครื่องสักการบูชาในสมัยนั้น เนื่องจากเป็นงานศิลปะศิระพระโพธิสัตว์ต้องอาศัยความสามารถและความชำนาญจากช่างฝีมือชั้นสูง ขณะเดียวกันศิระรูปปั้นที่ถูกค้นพบนั้นยังได้แสดงให้เห็นถึงความละเอียดจากฝีมือช่างที่ถ่ายทอดความสามารถลงในงานเหล่านั้น ทั้งนี้หากสังเกตอย่างละเอียดจะพบว่าช่างฝีมือที่ทำการรังสรรค์งานด้านประติมากรรมนั้นให้ความรู้สึกและฝีมือในการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะในรูปแบบที่แตกต่างกัน โดยเปรียบเทียบได้จากรูปปั้นเทวดาและรูปปั้นมนุษย์ สิ่งเหล่านี้ทำให้สามารถทราบได้ว่าช่างฝีมือในสมัยอารยธรรมทวารวดีสามารถถ่ายทอดลักษณะของมนุษย์กับเทวดาออกมาได้อย่างชัดเจนโดยใช้ความปราณีตในการสร้างสรรค์ที่ต่างกันระหว่างเทวดากับมนุษย์

นอกจากกรุ๊ปปั้นพระโพธิสัตว์ที่พบแล้วนักโบราณคดียังได้ค้นพบเศียรเทวดาอีก 3 เศียร ที่มีทรงผมที่มีลักษณะเกล้าสูงห้อยลงมาเป็นลอนด้วย

สรุป

กล่าวได้ว่าเมืองโบราณคูบัวเป็นเมืองเก่าแก่ นับตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ตั้งเห็นได้จากชิ้นส่วนของโบราณวัตถุที่ถูกค้นพบเป็นจำนวนมาก การขุดค้นโบราณวัตถุในเมืองดังกล่าวยังทำให้สามารถสืบค้นร่องรอยความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องระหว่างอารยธรรมอินเดียที่มีต่ออารยธรรมทวารวดี จากโบราณวัตถุเหล่านั้นมีอยู่เป็นจำนวนมาก และกระจายไปทั่วพื้นที่ของราชบุรีซึ่งคาดว่าเป็นส่วนหนึ่งของเมืองโบราณคูบัวด้วย สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งคือโบราณวัตถุหลายชิ้นได้สะท้อนถึงร่องรอยการขยายตัวของพุทธศาสนาที่มีความสัมพันธ์กับเมืองโบราณคูบัวด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ชูศรี สาร. (2538). **บันทึกการขุดค้นโบราณคดี บ้านคูบัว**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- พยุ่ง วงษ์น้อย. (2545). **ลายศิลปดินเผาเมืองคูบัว: รายงานผลการศึกษาโครงการศึกษาประติมากรรมดินเผาแบบทวารวดีที่เมืองคูบัว**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- เมธินี จิระวัฒนา. (2526). **ระบบเศรษฐกิจในชุมชนวัฒนธรรมทวารวดีที่เมืองคูบัว**
สารนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี
มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สุริรัตน์ ตั้งพรประเสริฐ. (2533). **ประติมากรรมรูปเคารพและรูปบุคคล ที่บ้านคูบัว**
จังหวัดราชบุรี ที่มีรูปแบบและแนวทางกำหนดอายุโดยการวิเคราะห์
เปรียบเทียบกับประติมากรรมจาก แหล่งอื่นๆ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เอ็นดู นิลกุล. (2528). **การศึกษาภาชนะดินเผาที่ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี**
ที่ได้จากการขุดค้น ระหว่างปี 2524-2525. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

การศึกษาเปรียบเทียบการเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ภาษาอังกฤษระหว่างผู้บริหาร
ชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทย ของมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

วิทยาเขตเพชรบุรี

A COMPARATIVE STUDY OF ENGLISH CORRESPONDENCE THROUGH
ELECTRONIC-MAIL BETWEEN FOREIGN AND THAI EXECUTIVES AT
STAMFORD INTERNATIONAL UNIVERSITY,
PHETCHABURI CAMPUS

ณัฐภัทร สมศรี*

รศ.ดร.วิไลรัตน์ ศิริจันทร์**

ดร.กมลพรรณ บุญกิจ**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลโต้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษา มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ดและ 2) วิเคราะห์การใช้ภาษาในการเขียนจดหมายอีเมลของผู้บริหารชาวไทยในฝ่ายรับสมัครนักศึกษา มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารชาวต่างชาติและชาวไทยในการรับสมัครนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด และอีเมลที่นำมาศึกษาได้จากคัดเลือก การเขียนอีเมลโต้ตอบของผู้บริหารชาวต่างชาติและชาวไทยในประเด็นการรับสมัครนักศึกษา การจัดสรรทุนการศึกษา และการขอความช่วยเหลือในกรณีต่าง ๆ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาอีเมลที่มีการโต้ตอบระหว่างผู้บริหาร มีผู้ให้ข้อมูล

* นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

หลัก จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารชาวต่างชาติ 4 คน และผู้บริหารชาวไทย 4 คน
ทำการเก็บข้อมูลจากอีเมล จำนวน 45 ฉบับ โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ในช่วงเตรียมการ
ก่อนรับสมัครนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานโดยวิเคราะห์อีเมลที่
โต้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทย พบว่า ด้านรูปแบบ ผู้บริหารทั้งสอง
กลุ่มเขียนอีเมลโดยใช้แบบบล็อกมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ ด้านข้อมูลส่วนหัวจดหมาย
พบว่า ผู้บริหารชาวไทยระบุข้อมูลอย่างครบถ้วนมากกว่าผู้บริหารชาวต่างชาติ ด้านคำ
ขึ้นต้นและคำลงท้าย พบว่า ผู้บริหารทั้งสองกลุ่มใช้รูปแบบที่ไม่เป็นทางการ และด้านการ
ลงนามผู้ส่งผู้บริหารชาวต่างชาติระบุข้อมูลอย่างครบถ้วนและเป็นทางการมากกว่าผู้บริหาร
ชาวไทย

2. การใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนอีเมลของผู้บริหารชาวไทยด้านไวยากรณ์และ
ข้อผิดพลาด พบว่า ผู้บริหารชาวไทยใช้ไวยากรณ์ในรูปแบบประโยคตามกาลที่ถูกต้องแต่นำ
ภาษาพูดมาใช้ในการเขียนอีเมล ด้านคำศัพท์ พบว่า ผู้บริหารชาวไทยเลือกใช้คำศัพท์แบบ
ไม่เป็นทางการ ด้านสัญลักษณ์ผู้บริหารชาวไทยนิยมใช้สัญลักษณ์แบบออนไลน์ในการเขียน
อีเมลบ่อยครั้ง ด้านสำนวนผู้บริหารชาวไทยใช้สำนวน ในรูปประโยคแบบเป็นทางการ และ
ด้านเครื่องหมายวรรคตอน พบว่า ผู้บริหารชาวไทยนิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการ
เขียนอีเมลบ้างในบางครั้ง

คำสำคัญ: การศึกษาเปรียบเทียบ อีเมล การโต้ตอบจดหมายภาษาอังกฤษ ผู้บริหาร
ชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทย

Abstract

The purposes of this research were to: 1) compare the pattern of English correspondence through e-mail written by foreign and Thai executives in the student admission department of Stamford International University; and 2) analyze the English language usage in the e-mail of Thai executives in the student admissions department of Stamford International University. E-mail correspondences of foreign and Thai executives related to: student admission, scholarship allocation, and assistance request were selected for the study. This research was as qualitative research with the analysis of e-mail correspondence between foreign and Thai executives. The key informants were 4 foreign executives and 4 Thai executives. The data were collected from 45 e-mails derived by purposive selection during the preparation period of student admission.

The results of the study were as follows:

1. The comparative study of pattern adopted by foreign and Thai executives in e-mail correspondences showed that both foreign and Thai executives used block style more than other patterns. As for the header information, Thai executives specified more complete information than the foreign executives. With regards to the salutation and complementary close, both groups of executives employed informal format whereas in the sender's signature part foreign executives specified more complete and formal information than Thai executives.

2. Regarding the use of English by Thai executives in the aspects of grammar and error, it revealed that they used correct tenses but adopted spoken language in their writings. In terms of vocabulary use, Thai executives tended to use informal word. Moreover, they used electronic symbols

frequently. As for the use of expressions, Thai executives used idioms and expressions formally. Additionally, they occasionally used punctuation in e-mail.

Keywords: *Comparative study, e-mail, English Correspondence, Foreign and Thai executives*

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล ทุกชาติทุกภาษาให้ความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองรองลงมาจากภาษาประจำชาติ เป็นแกนหลักของหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งหากกล่าวถึงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยโดยเฉลี่ยจากคะแนน TOEFL iBT เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในอาเซียน (ยกเว้นบรูไน) พบว่าคะแนน TOEFL iBT เฉลี่ยของไทยในปี 2553 อยู่ที่ 75 คะแนนจากคะแนนเต็ม 120 คะแนน สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านอย่างกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนามเท่านั้น แต่ยังต่ำกว่าประเทศคู่แข่งสำคัญอย่างสิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย (Wall Street English, 2015: ออนไลน์)

นอกจากภาษาอังกฤษแล้ว ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นส่วนช่วยส่งเสริมให้การสื่อสารรวดเร็วและทันเหตุการณ์ เทคโนโลยีช่วยผลักดันให้การดำเนินงานมีความถูกต้องแม่นยำและมีความเข้าใจตรงกัน อันดับแรกที่ใช้มากที่สุดคือ “อีเมล” ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า electronics แต่ยังคงทับศัพท์ว่า อิเล็กทรอนิกส์ เช่นเดียวกับคำที่เรารู้จักกันดี คือ electronic mail ที่บัญญัติศัพท์ว่า ไปรษณีย์อีเมล ใช้คำย่อว่า e-mail ทับศัพท์เป็น “อีเมล” (สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน, 2556: ออนไลน์) ซึ่งการสื่อสารผ่านอีเมลจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะองค์กรระหว่างประเทศ ภาษาที่ใช้เขียนติดต่อกันทางอีเมลมีความแตกต่างจากภาษาและโครงสร้าง มีโอกาสได้ความรู้จากคำและความหมายที่เจ้าของภาษาใช้ ในสถานการณ์จริง สิ่งสำคัญคือผู้เขียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมจากเจ้าของภาษาโดยตรงและช่วยส่งเสริมให้การสื่อสารโดยใช้อีเมลภายในสำนักงานราบรื่นมากยิ่งขึ้น (สมบุรณ์ เจตนจำลอง, 2545: 3)

การสื่อสารภายในมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตเพชรบุรี ใช้การเขียนอีเมลภาษาอังกฤษทั้งในรูปแบบคนไทยเขียนอีเมลถึงคนไทย ชาวต่างชาติเขียนอีเมลถึงคนไทย และคนไทยเขียนอีเมลถึงชาวต่างชาติ ซึ่งพบลักษณะการเขียนอีเมลที่แตกต่างกัน ปัญหาสำหรับบุคลากรคนไทยที่ยังขาดทักษะภาษาอังกฤษ ทั้งการอ่านและการตีความ รวมถึงการเขียนอีเมลโต้ตอบทำให้มีอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งจากการสอบถามจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลและกำหนดการของมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตเพชรบุรี มีการกำหนดนโยบายให้ฝ่ายบุคคลจัดอบรมเรื่อง Basic English Conversation เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานชาวต่างชาติ หัวหน้างานชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวต่างชาติในชีวิตประจำวัน

ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาภาษาที่ใช้ในการเขียนอีเมล เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของภาษาอังกฤษที่บุคลากรใช้สื่อสารชีวิตประจำวัน ระหว่างปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรซึ่งปฏิบัติงานในฝ่ายรับสมัครนักศึกษามีความจำเป็นต้องสื่อสารกับหน่วยงานอื่น ๆ ภายในองค์กรเดียวกัน การได้ค้นพบปัญหาการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษสามารถนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงานได้จริง นำมาใช้พัฒนา ปรับปรุง และเป็นแนวทางการจัดอบรมภาษาอังกฤษของบุคลากรในมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตเพชรบุรี อันเป็นการตอบสนองความจำเป็นที่แท้จริงของสถานการณ์จากการศึกษาการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษซึ่งบุคลากรสามารถนำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์สูงสุดการปฏิบัติงานต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนจดหมายอีเมลเพื่อการทำงานโต้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษา
2. เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาในการเขียนจดหมายอีเมลของผู้บริหารชาวไทยในฝ่ายรับสมัครนักศึกษา ด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ สำนวน และเครื่องหมายวรรคตอน

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่
 - 1.1 ผู้บริหารชาวต่างชาติในตำแหน่ง อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการฝ่ายภาษาอังกฤษ โดยวิธีระบุเฉพาะเจาะจงทั้งหมด จำนวน 4 คน
 - 1.2 ผู้บริหารชาวไทยในตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายรับสมัครนักศึกษา ผู้อำนวยการฝ่ายรับสมัครนักศึกษา ผู้จัดการฝ่ายรับสมัครนักศึกษา และผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยวิธีระบุเฉพาะเจาะจงทั้งหมด จำนวน 4 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis) โดยศึกษาเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดศึกษาเฉพาะผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษา มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตเพชรบุรี มุ่งเน้นศึกษาวิเคราะห์ ภาษาอังกฤษในการทำงานที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาของอีเมล โดยการเก็บรวบรวมเนื้อหา ของจดหมาย จากการโต้ตอบอีเมลภายในองค์กร นำมาวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง 2 หัวข้อ (ตามวัตถุประสงค์) คือ เปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานโต้ตอบ ระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทย วิเคราะห์การใช้ภาษาในการเขียนอีเมล ของผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษา วิเคราะห์ภาษาและลักษณะในการเขียนที่ อาจแตกต่างกัน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ โดยศึกษาจากแนวคิดทฤษฎี การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด โดยศึกษาเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ซึ่งสามารถสรุปประเด็น แนวคิดและทฤษฎีได้ 2 หัวข้อ คือ เปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานโต้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทย และวิเคราะห์การใช้ภาษาในการ

เขียนอีเมลของผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษา โดยการวิเคราะห์ภาษาและลักษณะการเขียนที่อาจแตกต่างกัน มีสาระสำคัญดังนี้

1. เปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานได้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทย สอดคล้องกับแนวคิดของ ภัทราภรณ์ ทวีวงศ์ (2549) พบว่า คนไทยเขียนอีเมลตามหน้าที่ของโครงสร้างข้อความทางอีเมล สะท้อนให้เห็นว่าวัฒนธรรมของชาติส่งผ่านการเขียนอีเมลและครอบคลุมไปถึงวัฒนธรรมองค์กร เพราะองค์กรแตกต่างในเรื่อง Different Norms รวมถึงรูปแบบจดหมายกลุ่มตัวอย่าง และการแยกประเภทงานที่นำมาวิเคราะห์ โดยแยกเป็นสองกลุ่ม และนำมาเป็นตัวอย่างการวิเคราะห์ สอดคล้องกับแนวคิดของจุฑามาศ สิทธิดำรง (2550) พบว่า รูปแบบที่พบบ่อยที่สุดในเนื้อความของอีเมล คือ ประโยคความเดียวประกอบด้วย ส่วนขยาย แสดงถึงวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เช่น การบอกเวลา หรือบอกเหตุผล ในการกระทำบางสิ่งบางอย่างใช้ประโยคแบบ Passive และการเขียนประโยคแบบลดรูปการใช้รูปแบบอีเมลระหว่างคนไทยและชาวต่างชาติ

2. วิเคราะห์การใช้ภาษาในการเขียนอีเมลของผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของนงลักษณ์ เกษมสันต์ ณ อยู่ธยา (2549) พบว่า จดหมายและอีเมลใช้รูปแบบลักษณะเดียวกันคือ เป็นทางการ ส่วนด้านลีลาการใช้ภาษาทั้งจดหมายแบบเป็นทางการและอีเมลนิยมใช้ภาษาเป็นทางการมากกว่า เขียนรูปประโยคแบบซับซ้อนมีความแตกต่างกับรูปประโยคในอีเมล มีความเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน และใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการ สอดคล้องกับแนวคิดของปฐมวัฒน์ สุระประจित (2555) พบว่า อีเมลพบข้อผิดพลาดมากที่สุดคือ อีเมลเพื่อยืนยัน (asking for confirmation) การให้ (giving) สอบถามข้อมูล (asking for information) การแบ่งปันข้อมูล (sharing or asking for an opinion) พบว่า 1) ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์พบในอีเมลต้นฉบับบ่อยที่สุด คือ การละคำ (error of omission) และข้อผิดพลาดในการเพิ่มคำ (error of addition) และ 2) ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์พบบ่อยที่สุดในอีเมลตอบกลับ คือ การละคำ (error of omission) สอดคล้องกับแนวคิดของ ชิดชนก นาคสวาท (2557) โครงสร้างการเขียนแบบ Move and Steps มีความแน่นอนและตายตัว เขียนตามได้ง่าย มีบางอย่างความเหมือนและแตกต่างของโครงสร้างภายใน การใช้ภาษา มีความเป็นส่วนตัวและสุภาพ มี

กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อโน้มน้าวใจ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Yeoh (2015) ระดับหัวหน้านงานเขียนอีเมลโดยใช้รูปแบบเป็นทางการมากกว่า ใช้คำว่า dear และตามด้วยคำนำหน้าของผู้รับ เช่น Mr หรือ Mrs และตามด้วยชื่อ ระดับพนักงานใช้รูปแบบไม่เป็นทางการและคำย่อ เช่น ASAP หรือ of course และใช้สรรพนาม I, She says. แสดงให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มใช้ภาษาแตกต่างกัน และเน้นถึงความสำเร็จของงานมากกว่าการรักษาซึ่งความปรองดองในองค์กร

วิธีการดำเนินการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้บริหารชาวต่างชาติในตำแหน่ง อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการฝ่ายภาษาอังกฤษ โดยวิธีระบุเฉพาะเจาะจงทั้งหมด จำนวน 4 คน

1.2 ผู้บริหารชาวไทยในตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายรับสมัครนักศึกษา ผู้อำนวยการฝ่ายรับสมัครนักศึกษา ผู้จัดการฝ่ายรับสมัครนักศึกษา ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยวิธีระบุเฉพาะเจาะจงทั้งหมด จำนวน 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาเครื่องมือนำเสนอตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แบบฟอร์มเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานโต้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและสร้างแบบฟอร์มเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบจดหมาย (Style) ข้อมูลส่วนหัวจดหมาย (Header information) คำขึ้นต้น (Salutation) คำลงท้าย (Complimentary close) ข้อมูลลงนามผู้ส่ง (Signature block) และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบหัวข้อ การใช้แบบฟอร์มวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำแบบฟอร์ม

วิเคราะห์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบฟอร์มวิเคราะห์กับวัตถุประสงค (Item-Objective Congruence Index: IOC) นำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50-1.00 จึงถือว่ามีความเที่ยงตรงใช้ได้เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในงานวิจัยได้ แบบฟอร์มเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานได้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความสอดคล้องอยู่ที่ 0.96 จึงถือว่ามีความเที่ยงตรงใช้ได้เหมาะสมนำไปใช้งานวิจัยได้ จากนั้นนำแบบฟอร์มเปรียบเทียบให้กับอาจารย์ชาวต่างชาติใช้วิเคราะห์รูปแบบอีเมลต่อไป

2.2 แบบฟอร์มวิเคราะห์การใช้ภาษาการเขียนอีเมลสื่อสารการโต้ตอบภายในหน่วยงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและสร้างแบบฟอร์มวิเคราะห์ภาษาที่ใช้ในการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษภายในหน่วยงานซึ่งเป็นการเขียนอีเมลระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยในเนื้อหาอีเมลเกี่ยวกับการรับสมัครนักศึกษา การจัดสรรทุน และการขอความช่วยเหลือ แบบวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ได้แก่ ไวยากรณ์ และข้อผิดพลาด (grammar and error analysis) คำศัพท์ (vocabulary) สำนวน (expressions) สัญลักษณ์ที่ใช้สื่อสารออนไลน์และตัวย่อ (symbol and abbreviation) และเครื่องหมายวรรคตอน (punctuation) และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบหัวข้อ การใช้แบบฟอร์มวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำแบบฟอร์มวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบฟอร์มวิเคราะห์กับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) นำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50-1.00 จึงถือว่ามีความเที่ยงตรงใช้ได้เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในงานวิจัยได้ แบบฟอร์มวิเคราะห์ภาษาการเขียนอีเมลสื่อสาร การโต้ตอบภายในหน่วยงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความสอดคล้องอยู่ที่ 0.96 จึงถือว่ามีความเที่ยงตรงใช้ได้เหมาะสมนำไปใช้งานวิจัยได้ จากนั้นนำแบบฟอร์มวิเคราะห์ให้กับอาจารย์ชาวต่างชาติใช้วิเคราะห์เนื้อหาอีเมลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยทำเอกสารขออนุญาตอย่างเป็นทางการถึงผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทย เพื่อรวบรวมอีเมลในแต่ละช่วงเดือนตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561- มีนาคม 2562 นำมาแยกประเภทตามหัวข้อ เช่น การรับสมัครนักศึกษา การจัดสรรทุนการศึกษา และการขอความช่วยเหลือในกรณีต่าง ๆ เป็นต้น

3.2 ผู้วิจัยนำอีเมลที่รวบรวมมาวิเคราะห์ทั้ง 2 ด้านได้แก่ 1) เปรียบเทียบรูปแบบการเขียนจดหมายอีเมลภาษาอังกฤษโต้ตอบเพื่อการทำงานระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษา 2) วิเคราะห์การใช้ภาษาในการเขียนอีเมลของผู้บริหารชาวไทยในฝ่ายรับสมัครนักศึกษา ได้รวบรวมอีเมลตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561- มีนาคม 2562 จำนวน 45 ฉบับ โดยผู้วิจัยเป็นผู้คัดเลือกอีเมลที่มีลักษณะการโต้ตอบระหว่างผู้ส่งและผู้รับประมาณ 4-5 ครั้ง ด้วยตนเองวิเคราะห์ค่าความถี่และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.3 ผู้วิจัยรวบรวมเอกสาร โดยให้อาจารย์ชาวต่างชาติ 2 ท่าน เป็นผู้วิเคราะห์ข้อมูล เมื่อวิเคราะห์เสร็จแล้วนำมาจำแนกประเภทตามวัตถุประสงค์ 2 ข้อ และสรุปข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

4.1 หาค่าความแตกต่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและค่าความถี่ด้านรูปแบบการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทย

4.2 วิเคราะห์เนื้อหาและข้อผิดพลาดการใช้ภาษาในการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษของผู้บริหารชาวไทย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์การเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานโต้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษา พบว่า ด้านรูปแบบ (format) มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ลักษณะจดหมาย (Style) พบว่า ผู้บริหารชาวต่างชาติโดยส่วนใหญ่ใช้รูปแบบ Block style ผู้บริหารชาวไทยส่วนใหญ่ใช้รูปแบบ Full block style

1.2 ข้อมูลส่วนหัวจดหมาย (Header information) พบว่า ผู้บริหารทั้งสองกลุ่มระบุข้อมูลอย่างครบถ้วน

1.3 คำขึ้นต้นจดหมาย (Salutation) พบว่า ผู้บริหารชาวไทยโดยส่วนใหญ่ใช้คำขึ้นต้นอย่างเป็นทางการ ส่วนผู้บริหารชาวต่างชาติใช้คำขึ้นต้นอย่างไม่เป็นทางการ

1.4 ลงนามผู้ส่ง (Signature block) พบว่าผู้บริหารชาวต่างชาติส่วนใหญ่ระบุข้อมูลอย่างครบถ้วน และผู้บริหารชาวไทยระบุข้อมูลบางส่วน เช่น ชื่อ ตำแหน่ง และหมายเลขโทรศัพท์

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การใช้ภาษาการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานโต้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษา พบว่ามีรายละเอียดดังนี้

2.1 ไวยากรณ์และข้อผิดพลาด (Grammar and error analysis) ผู้บริหารทั้งสองกลุ่มใช้รูปแบบประโยคตามกาล (tense) เช่น past simple tense, past continuous tense, past perfect tense, present continuous tense, present perfect tense and future continuous tense ด้านข้อผิดพลาด พบว่า ผู้บริหารชาวไทยมีการใช้รูปแบบประโยคผิดไวยากรณ์ ซึ่งมักเกิดจากความแตกต่างของภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ ดังประโยคผิดไวยากรณ์หรือไม่เป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา ซึ่งพบว่าผู้บริหารชาวต่างชาติมีการใช้รูปแบบประโยคผิดไวยากรณ์เช่นกันแต่พบได้น้อยกว่าผู้บริหารชาวไทย ผู้บริหารชาวไทยนำภาษาพูดมาใช้ในการเขียนอีเมล และพบว่า ผู้บริหารชาวต่างชาติมีนำภาษาพูดมาใช้ในการเขียนอีเมลเช่นกันแต่พบได้น้อยกว่าผู้บริหารชาวไทย

2.2 คำศัพท์ (Vocabulary) ผู้บริหารชาวต่างชาติโดยส่วนใหญ่ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายทางวิชาการมากกว่าผู้บริหารชาวไทย เช่น ผู้บริหารชาวต่างชาติใช้คำศัพท์ Itinerary, essentially, discrepancies, slightly

2.3 สัญลักษณ์สื่อสารออนไลน์และตัวย่อ (symbol and abbreviation) ผู้บริหารชาวไทยส่วนใหญ่ใช้สัญลักษณ์สื่อสารออนไลน์และตัวย่อมากกว่าผู้บริหารชาวต่างชาติ เช่น ผู้บริหารชาวไทยใช้สัญลักษณ์แสดงอารมณ์ ได้แก่ Smile :-), Twinkle ;-), Beam:-D, Like

๑๖ ตัวอย่างแบบเป็นทางการ ได้แก่ FYI = For Your Information ตัวอย่างแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ BTW = By the Way, LOL= laughing out loud, he he, Yeah Yeah และผู้บริหารชาวต่างชาติใช้สัญลักษณ์แสดงอารมณ์ ได้แก่ Twinkle ;-), Smile :-), ตัวอย่างแบบเป็นทางการ ได้แก่ FYI = For Your Information

2.4 สำนวน (Expressions) ด้านการกล่าวนำขึ้นต้นจดหมาย (Previous contact) พบว่าผู้บริหารชาวไทยส่วนใหญ่ใช้รูปแบบเป็นทางการมากกว่าผู้บริหารชาวต่างชาติ ด้านเหตุผลการเขียนจดหมาย (Reason for writing) พบว่า ผู้บริหารชาวไทยส่วนใหญ่ใช้สำนวนรูปแบบไม่เป็นทางการใน การสื่อสาร ด้านเอกสารแนบและสอบถามข้อมูล (Attachment and asking for information) พบว่าผู้บริหารชาวไทยใช้สำนวนแบบเป็นทางการและผู้บริหารชาวต่างชาติใช้สำนวนแบบไม่เป็นทางการ ด้านการขอรับรองเสนอความช่วยเหลือและคำกล่าวลงท้าย (Request offering help and final comments) พบว่าผู้บริหารชาวไทยส่วนใหญ่ใช้สำนวนแบบเป็นทางการและผู้บริหารชาวต่างชาติใช้สำนวนแบบไม่เป็นทางการ

2.5 เครื่องหมายวรรคตอน (Punctuation) พบว่า ผู้บริหารชาวไทยนิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอนประเภทเครื่องหมายคำถาม จุลภาค ยัติภาค และอะพอสโทรฟี ผู้บริหารชาวต่างชาตินิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอนประเภท เครื่องหมายคำถาม จุลภาค เชมิโคลลอน ยัติภาค โคลลอน อัญประกาศหรือเครื่องหมายคำพูด และอะพอสโทรฟี นำมาใช้ในการเขียนจดหมายอีเมลมากกว่าผู้บริหารชาวไทย

อภิปรายผล

จากการศึกษาการเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษของผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยของมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตเพชรบุรี ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานได้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษาด้านรูปแบบ (format) มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ลักษณะจดหมาย (Style) ผู้บริหารชาวต่างชาติโดยส่วนใหญ่ใช้รูปแบบ Block style และผู้บริหารชาวไทยส่วนใหญ่ใช้รูปแบบ Full block style ทั้งนี้ลักษณะของ Block style และ Full Block style เป็นที่นิยมในการเขียนอีเมลเพราะง่ายต่อการพิมพ์ ส่วนประกอบต่าง ๆ เขียนอีเมลได้รวดเร็วขึ้นโดยไม่ต้องคำนึงถึงรูปแบบมากนัก

1.2 ข้อมูลส่วนหัวจดหมาย (Header information) พบว่า ผู้บริหารชาวไทยของฝ่ายรับสมัครนักศึกษามีการระบุข้อมูลอย่างครบถ้วนในส่วน To, cc และ Subject การเขียนอีเมลภาษาอังกฤษมากกว่า ผู้บริหารชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถรับทราบได้โดยทันทีว่า ได้รับอีเมลเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญเร่งด่วนหรือไม่ ควรตอบรับอีเมลหรือไม่ หัวข้อเรื่องอีเมลมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อผู้รับ ผู้รับสามารถรับรู้ได้ทันทีว่าควรดำเนินการอย่างไรต่อไป ซึ่ง Taylor (2012: 90-95) ได้แสดงความเห็นไว้ว่าการเขียนอีเมลในองค์กรโดยทั่วไปอาจพบความแตกต่างจากการใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถการสื่อสารและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เขียนด้วย การเขียนอีเมลที่เหมาะสมควรมีองค์ประกอบหัวจดหมายที่ครบถ้วนเพื่อให้ผู้รับเข้าใจเนื้อความได้ง่ายยิ่งขึ้น

1.3 คำขึ้นต้นจดหมาย (Salutation) และคำลงท้าย (Complimentary Close) พบว่า ผู้บริหารชาวไทยส่วนใหญ่ใช้คำขึ้นต้นแบบเป็นทางการ ส่วนผู้บริหารชาวต่างชาติใช้คำขึ้นต้นแบบไม่เป็นทางการ ทั้งนี้เพราะเป็นการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรเดียวกันทำให้มีความใกล้ชิด การเขียนคำขึ้นต้นโดยระบุชื่อจึงเป็นเรื่องปกติของการสื่อสาร และด้านคำลงท้าย พบว่า ผู้บริหารชาวต่างชาติส่วนใหญ่ใช้ Best regard และ Thanks ผู้บริหารชาวไทยส่วนใหญ่ใช้ Best regard ทั้งนี้เพราะเป็นการสื่อสารภายในองค์กรเดียวกันและมีการติดต่อสื่อสารผ่านอีเมลทุกครั้ง ผู้บริหารชาวไทยจึงเลือกใช้คำลงท้ายเหมือนกันทุกครั้งที่เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว

1.4 ลงนามผู้ส่ง (Signature block) พบว่า ผู้บริหารชาวต่างชาติมีการระบุข้อมูลอย่างครบถ้วน เช่น ชื่อ ตำแหน่ง หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล และเว็บไซต์ ซึ่งผู้บริหารชาวไทยระบุข้อมูลเฉพาะบางส่วน เช่น ชื่อ ตำแหน่ง และหมายเลขโทรศัพท์ ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ผู้รับสามารถติดต่อสื่อสารได้ง่ายขึ้น โดยระบุ Line ID และใส่สัญลักษณ์ขององค์กรลงในอีเมลด้วย

การเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลของผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทย มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทราภรณ์ ทวีวงศ์ (2549: 100) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปริจเฉทของอีเมลธุรกิจภาษาอังกฤษที่ใช้โต้ตอบกันภายในองค์กรระหว่างคนไทยและคนเยอรมัน ในองค์การประเภทแสวงหาผลกำไรและไม่แสวงหาผลกำไร พบว่า คนไทยเขียนโดยใช้วัฒนธรรมองค์กรมาเกี่ยวข้อง มากกว่าการเขียนแบบคนเยอรมัน การทำตามขั้นตอนหรือหน้าที่ของโครงสร้างในข้อความทางอีเมล สะท้อนให้เห็นว่าวัฒนธรรมของชาติจะส่งผ่านการเขียนอีเมลและครอบคลุมไปถึงวัฒนธรรมองค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ สิทธิดำรง (2550: 69) ได้ศึกษาวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบการเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของพนักงานคนไทยและคนญี่ปุ่นในบริษัท เอจีซี อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด พบว่า ทั้งคนไทยและคนญี่ปุ่นมีการใช้คำขึ้นต้นบ่อยครั้ง เช่น Dear + Name หรือบางครั้งก็ไม่ระบุชื่อและใช้คำว่า “All concerned” หรือ “Dear all” ทั้งคนไทยและคนญี่ปุ่นโดยส่วนใหญ่จะใช้คำลงท้ายด้วยคำว่า “best regards” และตามด้วยชื่อหรือบางครั้งจะใช้ตัวย่อ “BS” หรือ “B.R.” ส่วน Signature block จะมีการใช้เพียงไม่กี่คน มีเหตุผลเช่นเดียวกับการใช้ BCC ทั้งคนไทยและคนญี่ปุ่นคิดว่าไม่มีความจำเป็นเมื่อต้องใช้ติดต่อสื่อสารภายในองค์กรระหว่างเพื่อนร่วมงาน

2. วิเคราะห์การใช้ภาษาการเขียนอีเมลของผู้บริหารชาวไทยฝ่ายรับสมัครนักศึกษาเพื่อการทำงานได้ต่อบระหว่างผู้บริหารชาวต่างชาติ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 วิเคราะห์การใช้ภาษาการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานได้ต่อบระหว่างผู้บริหารชาวไทยและผู้บริหารชาวต่างชาติในด้านไวยากรณ์และข้อผิดพลาด (Grammar and error analysis) ผู้บริหารทั้งสองกลุ่มใช้รูปแบบประโยคตามกาล (Tense) Future continuous tense, Present perfect tense, Past tense, Past continuous tense, Future continuous tense รูปประโยคที่นิยมใช้โดยส่วนใหญ่คือ Past simple tense และ Present perfect tense และด้านข้อผิดพลาด พบว่า ผู้บริหารชาวไทยมีการใช้รูปประโยคผิดไวยากรณ์ ซึ่งมักเกิดจากความแตกต่างของภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ ดังประโยคผิดไวยากรณ์หรือไม่เป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา เช่น We really can't fine the connecting room, You might get them to create a poster, We arranged official reporting day, We received good feedback, You preferred date ซึ่งพบว่า

ผู้บริหารชาวต่างชาติมีการใช้รูปแบบประโยคผิดไวยากรณ์เช่นกันแต่พบได้น้อยกว่าผู้บริหารชาวไทย เช่น I arranged for him to meet, You might want to liaison, We might not know how to answer ผู้บริหารชาวไทยนำภาษาพูดมาใช้เขียนอีเมล เช่น I just want to update you, I just called to teacher, I ready assigned 3 admission staff, You already confirmed และพบว่า ผู้บริหารชาวต่างชาติมีนำภาษาพูดมาใช้ในการเขียนอีเมลเช่นกันแต่พบได้น้อยกว่าผู้บริหารชาวไทย เช่น I'm just trying to formalize, Just spoke to Carl มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของปฐมวัฒน์ สุระประจิด (2555: 85) ได้ศึกษาวิจัยการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในการเขียนอีเมลในธุรกิจตัวแทนนำเข้าและส่งออกของบริษัท Schenker (Thai) Ltd. งานวิจัยนี้ต้องการศึกษาเกี่ยวกับประเภทข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์และค้นพบข้อผิดพลาดมากที่สุดคือ 1) ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่พบในอีเมลต้นฉบับบ่อยที่สุดคือ การละคำ (error of omission) และข้อผิดพลาดในการเพิ่มคำ (error of addition) และ 2) ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่พบบ่อยที่สุดในจดหมายอีเมลตอบกลับคือ การละคำ (error of omission) และข้อผิดพลาดในการเพิ่มคำเช่นกัน (error of addition)

2.2 วิเคราะห์การใช้ภาษาการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานโต้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวไทยและผู้บริหารชาวต่างชาติด้านคำศัพท์ (vocabulary) ผู้บริหารทั้งสองกลุ่มมีการเลือกใช้คำศัพท์แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถใช้ภาษาของผู้บริหารชาวไทยด้วย เนื่องจากผู้บริหารชาวต่างชาติส่วนใหญ่เป็นเจ้าของภาษา ผู้บริหารชาวต่างชาติเลือกใช้คำศัพท์ดังนี้ itinerary, essentially, hence, discrepancies, instead, I believe, Is "slightly", great ผู้บริหารชาวไทยเลือกใช้คำศัพท์ดังนี้ travel, important, then, so, different, in place of, confirm, a little bit, good/excellent ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชิตชนก นาคสวาทดี (2557: 96) ทำการศึกษาวิจัยการวิเคราะห์ประเภทอีเมลล์ช่องทางธุรกิจ ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับงานเขียนจดหมายธุรกิจประเภทช่องทางอีเมล พบว่า ใช้ภาษาสุภาพและเป็นทางการความเหมือนเหมือนกัน มีกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อโน้มน้าวใจให้ลูกค้าเห็นความสำคัญ และมีความแตกต่างการใช้ภาษาเนื่องจากความสามารถทักษะภาษาของแต่ละบุคคลด้วย

2.3 วิเคราะห์การใช้ภาษาการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานโต้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวไทยและผู้บริหารชาวต่างชาติด้านสัญลักษณ์ (symbol/abbreviation) พบว่าผู้บริหารชาวไทยใช้สัญลักษณ์และตัวย่อมากกว่าผู้บริหารชาวต่างชาติ ผู้บริหารชาวไทยใช้สัญลักษณ์แสดงอารมณ์ ได้แก่ smile :-), twinkle ;-), beam:-D, like 😊 ตัวย่อแบบเป็นทางการ ได้แก่ FYI = for your information ตัวย่อแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ BTW = by the way, LOL=laughing out loud, he he, yeah yeah และผู้บริหารชาวต่างชาติใช้สัญลักษณ์แสดงอารมณ์ ได้แก่ twinkle ;-), smile :-), ตัวย่อแบบเป็นทางการ ได้แก่ FYI = for your information ซึ่งสัญลักษณ์เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญ การเขียนอีเมลสัญลักษณ์ทำให้การสื่อสารความรู้สึกมีความเป็นกันเองต่อการทำงานง่ายขึ้น ผู้รับอีเมลมีความรู้สึกดีทำให้ต้องการสื่อสารกลับและดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งต่อไป

2.4 วิเคราะห์การใช้ภาษาการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานโต้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวไทยและผู้บริหารชาวต่างชาติด้านสำนวน (expressions) พบว่า ผู้บริหารชาวไทยใช้สำนวนการเขียนอีเมลแบบเป็นทางการมากกว่าผู้บริหารชาวต่างชาติ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของนางลักษณ์ เกษมสันต์ ณ อยุธยา (2549: 115) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการเขียนและลีลาการใช้ภาษาของจดหมายที่เป็นทางการและจดหมายอีเมล พบว่า ทั้งจดหมายที่เป็นทางการและอีเมลใช้รูปแบบการเขียนในลักษณะเดียวกันคือ เป็นทางการ ส่วนด้านการใช้ลีลาการใช้ภาษาที่พบจากทั้งจดหมายที่เป็นทางการและอีเมล นิยมใช้ภาษาที่เป็นทางการมากกว่าทั้งรูปประโยคและคำศัพท์ และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yeoh (2015: 6) ทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการเขียนอีเมลธุรกิจแบบเป็นทางการในมาเลเซียและที่ทำงานในประเทศนิวซีแลนด์ พบว่า เพื่อนร่วมงานชาวมาเลเซียเขียนอีเมลแสดงให้เห็นถึงความต้องการโดยตรง หรือเมื่อต้องการขอร้องบางสิ่งจากเพื่อนร่วมงาน และเลือกใช้สำนวนไม่สุภาพ เช่น give me that report by 2 pm. และพบว่า ในประเทศนิวซีแลนด์ระดับหัวหน้างานเขียนอีเมลเป็นทางการและสุภาพมากกว่า การเขียนสำนวนผ่านอีเมลมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ขึ้นอยู่กับความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษ และหากเป็นเจ้าของภาษาสามารถเลือกใช้สำนวนได้อย่างถูกต้องและเป็นทางการมากกว่า

2.5 วิเคราะห์การใช้ภาษาการเขียนอีเมลเพื่อการทำงานโต้ตอบระหว่างผู้บริหารชาวไทยและผู้บริหารชาวต่างชาติ ด้านเครื่องหมายวรรคตอน (Punctuation) พบว่าผู้บริหารชาวไทยใช้เครื่องหมายวรรคตอนประเภท เครื่องหมายคำถาม จุลภาค ยัติภาค และอะพอสโทรฟี ส่วนผู้บริหารชาวต่างชาติใช้เครื่องหมายวรรคตอนประเภท เครื่องหมายคำถาม จุลภาค เซมิโคลอน ยัติภาค โคลอน อัฒประภาศหรือเครื่องหมายคำพูด และอะพอสโทรฟี มาใช้ในการเขียนอีเมลมากกว่าผู้บริหารชาวไทย ซึ่งผู้บริหารชาวต่างชาติส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและนำเครื่องหมายวรรคตอนมาใช้ในการเขียนอีเมลทุกครั้ง เพื่อให้ผู้รับสามารถอ่านข้อความและทำความเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยการเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษของผู้บริหารชาวต่างชาติและผู้บริหารชาวไทยของมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตเพชรบุรี ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เพื่อนำมาใช้พัฒนา ปรับปรุง และเป็นแนวทางการดำเนินการ โดยผู้บริหารและฝ่ายบุคคลควรให้ความสำคัญกับการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษภายในองค์กร และจัดฝึกอบรมการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษให้กับพนักงานซึ่งประกอบไปด้วย การใช้ภาษา ด้านการใช้ไวยากรณ์และข้อผิดพลาด คำศัพท์ สำนวน สัญลักษณ์ในการสื่อสารออนไลน์ และตัวย่อ และเครื่องหมายวรรคตอน เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีความสำคัญในการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษเพื่อการปฏิบัติงานต่อไป

1.2 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการใช้ไวยากรณ์และข้อผิดพลาด คำศัพท์ สำนวน สัญลักษณ์ในการสื่อสารออนไลน์และตัวย่อ และเครื่องหมายวรรคตอน แต่การนำไปประยุกต์ใช้มีความแตกต่างกันออกไป ดังนั้นการวิเคราะห์การใช้ภาษาการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษ เพื่อใช้พัฒนาศักยภาพของการสื่อสารให้กับบุคลากรสามารถเขียนอีเมลภาษาอังกฤษโต้ตอบสื่อสารได้ด้วยความถูกต้องและมีความเข้าใจ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานและสามารถให้ข้อมูลแก่นักศึกษาผ่านอีเมลต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบระหว่างวัฒนธรรมในการเขียนอีเมลโต้ตอบกันระหว่างคนไทยและชาวต่างชาติของมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตเพชรบุรี

2.2 ควรศึกษาการศึกษาเปรียบเทียบการเขียนอีเมลของพนักงานของมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตเพชรบุรี

2.3 ควรศึกษาการวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการเขียนและลีลาการใช้ภาษาของจดหมายแบบเป็นทางการและอีเมลของมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตเพชรบุรี

2.4 ควรศึกษาความสามารถด้านการเขียนอีเมลของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

จุฑามาศ สิริธิดำรงค์. (2550). การศึกษาการเปรียบเทียบการเขียนจดหมายอีเมล

ของพนักงานคนไทยและคนญี่ปุ่นในบริษัท เอจีซี อีเมล (ประเทศไทย)

จำกัด. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ชิดชนก นาคสวาทดี. (2557). การวิเคราะห์ประเภทผลงานจดหมายอีเมลฉ้อโกงทาง

ธุรกิจ.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเชิงธุรกิจและอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

นงลักษณ์ เกษมสันต์ ณ อยู่ธูยา. (2549). การวิเคราะห์เปรียบเทียบการเขียนและ

ลีลาการใช้ภาษาของจดหมายที่เป็นทางการและจดหมายอีเมล. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปฐมวัฒน์ สุระประจิต. (2555). การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในการเขียนจดหมายอีเมลในธุรกิจตัวแทนนำเข้าส่งออก. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.

ภัทรภรณ์ ทวีวงศ์. (2549). การวิเคราะห์ปริเฉทของจดหมายอีเมลธุรกิจภาษาอังกฤษที่ใช้โต้ตอบกันภายในองค์กรระหว่างคนไทยและคนเยอรมัน ในองค์การประเภทแสวงหาผลกำไรและไม่แสวงหาผลกำไร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ (สหสาขาวิชา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **อีเมล**. ค้นเมื่อ ธันวาคม 10, 2561, จาก <http://www.royin.go.th>

สมบูรณ์ เจตน์จำลอง. (2545). รายงานการวิจัยเรื่อง การใช้ E-mail เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษมหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

Taylor, S. (2012). **Model business letters, emails and other business Documents** (7th ed.). Edinburgh Gate: Harlow CM20 2JE.

Wall Street English. (2015). **AEC 2015**. Retrieved August 6, 2016, from <http://www.wallstreetenglish.in.th/>

Yeoh, J. (2015). What workplace emails reveal about culture. **New Zealand Management**, 2 (62), 6-6. Retrieved 9 September 2016, from website Thailis.or.th

พัฒนาการของเมืองราชบุรี: การศึกษาความต่อเนื่องในยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัย กรุงธนบุรี

The Evolution of Ratchaburi Town: The Study Continuation of Its Prehistory To Thonburi Kingdom.

ผศ.ธิตพงษ์ มีทอง*

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มุ่งศึกษาพัฒนาการของเมืองราชบุรีนับตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จวบจนถึงกรุงธนบุรี ผลจากการศึกษาพบว่า เมืองราชบุรีเป็นเมืองโบราณที่มีร่องรอยหลักฐานมานับตั้งแต่สมัยอารยธรรมทวารวดี ซึ่งมีปรากฏหลักฐานบันทึกโดยลักษณะอักษรทั้งจากอินเดียและจีน จวบจนกระทั่งในสมัยของอาณาจักรขอมได้เสื่อมลง เมืองราชบุรีก็ถูกผนวกเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ไทยนับตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยาและธนบุรี ในช่วงสมัยกรุงธนบุรีนั้นเมืองราชบุรีได้กลายเป็นเมืองสำคัญทางภูมิรัฐศาสตร์ เนื่องจากการกวาดต้อนเชลยศึกสงครามมาตั้งยังพื้นที่แห่งนี้ ทำให้เมืองราชบุรีกลายเป็นชุมชนพหุชาติที่มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งยังคงพบการตั้งชุมชนต่างชาติอยู่ในหลายพื้นที่แถบนี้จนถึงปัจจุบัน

คำสำคัญ: เมืองราชบุรี ราชบุรีในสมัยสุโขทัย เมืองราชบุรีในสมัยอยุธยา เมืองราชบุรีในสมัยธนบุรี

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Abstract

This article aims to study the evolution of Ratchaburi province from the prehistory to Thonburi kingdom. The result showed that Ratchaburi once was the ancient town, having the traces from Tawaravadee civilization including of the written records from India and China. After Khmer civilization declined, this town was annexed by Sukhothai, Ayutthaya and Thonburi kingdoms respectively. In the era of Thonburi kingdom Ratchaburi town was only the important geopolitical outpost because of forcibly captives into this town. After later Thonburi kingdom collapsed, Ratchaburi town has been multicultural community meanwhile there are many people's settlements in this area to the present time.

Keywords: *Muang Ratchaburi, Ratchaburi in the Sukhothai era, Ratchaburi in the Ayutthaya era, Ratchaburi in the Thonburi era*

บทนำ

ราชบุรีเป็นเมืองเก่าสมัยก่อนประวัติศาสตร์ซึ่งมีหลักฐานบันทึกจากอินเดียและจีนที่กล่าวถึงเมืองโบราณในดินแดนแถบนี้ นอกจากนี้ยังมีการพบร่องรอยทางโบราณคดีของอารยธรรมขอมที่เข้ามาแผ่ขยายอำนาจในดินแดนแถบนี้ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้พัฒนาการของเมืองราชบุรีในสมัยประวัติศาสตร์มีปรากฏในหลักฐานลายลักษณ์ในสมัยสุโขทัยซึ่งเมืองราชบุรีถูกใช้เป็นเมืองท่าการค้าทางตอนใต้ของสุโขทัย ครั้นในสมัยอยุธยาราชบุรีนั้นยังถูกยกสถานะเป็นเมืองหน้าด่านระหว่างไทยกับพม่า จวบจนกระทั่งในสมัยกรุงธนบุรีเมืองราชบุรีได้ถูกใช้เป็นพื้นที่ของการอพยพของเชลยศึกที่ถูกกวาดต้อนในสมัยการทำสงครามทำให้ในปัจจุบันราชบุรีจึงประกอบไปด้วยกลุ่มพหุชุมชนทางชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลายที่กระจายกระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วราชบุรี

ราชบุรีในฐานะเมืองก่อนสมัยประวัติศาสตร์

จังหวัดราชบุรีเป็นเมืองเก่าแก่ไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัดว่าถูกสร้างมาตั้งแต่เมื่อใด ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอ้างอิงที่ต้องอาศัยหลักฐานทางโบราณคดี โบราณวัตถุและโบราณสถาน ที่หลงเหลือมาจนถึงปัจจุบันในการสันนิษฐานและสร้างภาพเรื่องราวประวัติศาสตร์ในอดีต สำหรับการสร้างเมืองราชบุรีในครั้งแรกนั้นนักประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าพระเจ้าอโศกมหาราชเป็นผู้มีดำริให้สร้างขึ้นเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 9 ทั้งนี้ นักประวัติศาสตร์สันนิษฐานจากหลักฐานเท่าที่ปรากฏ ได้แก่ แนวกำแพงซึ่งจมอยู่ในน้ำที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีซึ่งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศตะวันออกประมาณสามกิโลเมตร นับได้ว่าเป็นการสร้างเมืองราชบุรีขึ้นครั้งแรก ซึ่งรายละเอียดหรือหลักฐานอื่นนอกจากนี้ยังไม่พบ หลักฐานดังกล่าวนี้สอดคล้องกับตำนานของศาสนาพุทธที่กล่าวไว้เมื่อพระเจ้าอโศกมหาราชแห่งอาณาจักรโมริยะได้ส่งพระสมณทูตไปเผยแผ่พุทธศาสนายังดินแดนต่าง ๆ รวมทั้งในดินแดนสุวรรณภูมิด้วย ซึ่งในสุวรรณภูมินั้นพระองค์ทรงส่งพระโสณเถระกับพระอุตตระเถระเป็นหัวหน้าของพระสมณทูตมายังสุวรรณภูมิ สำหรับร่ายโรยโบราณจากการเผยแผ่ศาสนาเห็นได้จากพระปฐมเจดีย์ในจังหวัดราชบุรี โดยหลักฐานทางโบราณสถานสันนิษฐานจากรูปสัณฐานขององค์พระปฐมเจดีย์ก่อนการได้รับการบูรณะมีความคล้ายคลึงกับศานติเจดีย์ในสมัยของพระเจ้าอโศกมหาราช ทั้งรูปทรงและรูปแบบการก่อสร้าง ตลอดจนจรรยาวัตรที่ขุดค้นพบในบริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ก็ล้วนมีความใกล้เคียงกับสมัยศิลปะของพระเจ้าอโศกมหาราชเป็นอย่างมาก นักโบราณคดีจึงสันนิษฐานว่าหลักฐานดังกล่าวอาจตรงกับในช่วงที่พุทธศาสนาเผยแผ่เข้ามายังสุวรรณภูมิในรัชสมัยของพระเจ้าอโศกมหาราช (มโน กลีบทอง, 2544: 34-35)

นอกจากนี้ยังมีหลักฐานการจดบันทึกเรื่องราวของหลวงจีนอู๋จิ้งที่โดยสารทางเรือผ่านดินแดนสุวรรณภูมิในราวพุทธศตวรรษที่ 13 จากบันทึกของหลวงจีนอู๋จิ้งซึ่งได้ผ่านอาณาจักรทวารวดีซึ่งเป็นเมืองขนาดใหญ่ที่มีความสวยงามอย่างมาก ขณะเดียวกันเมืองราชบุรีซึ่งเป็นเมืองหนึ่งของทวารวดี นักประวัติศาสตร์มีการสันนิษฐานว่าเป็นหัวเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรืองและใหญ่โตมาพร้อม ๆ กับพัฒนาการของทวารวดีโดยสันนิษฐานจากโบราณวัตถุที่ค้นพบในเมืองราชบุรี อันได้แก่ พระพุทธรูปปางปฐมเทศนาประทับห้อยพระบาทแบบศิลปะคุปตะของอินเดีย (มโน กลีบทอง, 2544: 51) พระพุทธรูปดังกล่าวมี

ความเก่าแก่ที่สุดซึ่งคาดว่าอยู่ในช่วงประมาณราวพุทธศตวรรษที่ 14-15 ในถ้าเขาสูง ตำบลเกาะพลับพลา อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี นอกจากนี้ยังมีอักษรจารึกไว้ได้ฐานเป็น อักษรคณณ์หรืออักษรอินเดียทางตอนใต้ ซึ่งเป็นอักษรที่มีลักษณะเกี่ยวกับพุทธศาสนาเขมร มา นอกจากนี้อักษรดังกล่าวยังพบที่จังหวัดราชบุรีด้วยเช่นกัน โดยอักษรชนิดนี้มีการใช้อย่างแพร่หลายในสมัยราชวงศ์อินเดียทางตอนใต้ หลักฐานเกี่ยวกับพระพุทธรูปรวมถึง พระพุทธรูปปางปฐมเทศนาและนอกจากนี้ยังมีการค้นพบพระพุทธรูปอีกสององค์คือ พระประธานซึ่งประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถ ณ วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรวิหาร และวัดพระเมรุในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งชะลอมาจากจังหวัดราชบุรี ดังนั้น นักโบราณคดีจึงสันนิษฐานว่าเมืองราชบุรีเคยมีชาวอินเดียทางตอนใต้เข้ามาตั้งถิ่นฐานในสมัยที่พุทธศาสนาเริ่มเผยแผ่เข้ามาในดินแดนสุวรรณภูมิ จึงคาดการณ์ได้ว่าจังหวัดราชบุรีเป็นเมืองหนึ่งในแถบสุวรรณภูมิที่มีเมืองราชบุรีเป็นศูนย์กลาง อีกทั้งยังเป็นเมืองของชนชาติมอญหรือรามัญที่อาศัยอยู่ในพุทธศตวรรษที่ 6 และในเวลาต่อมาเมืองราชบุรีก็เคยเป็นส่วนหนึ่งของมณฑลนครชัยศรีมาก่อน และมีพื้นที่อยู่ในเขตจังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี เมืองและเพชรบุรีรวมเข้าด้วยกัน”

ส่วนการสร้างเมืองราชบุรีครั้งที่ 2 มีหลักฐานที่ปรากฏในปัจจุบัน คือ กำแพงเมือง ซึ่งเป็นกำแพงดินและค่ายคูดินในบริเวณเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยทางทิศเหนือติดกับศาลากลางจังหวัดราชบุรีซึ่งในปัจจุบันบริเวณกำแพงเมืองดังกล่าวมีพระศรีรัตนมหาธาตุ ปรากฏอยู่ ซึ่งเป็นแบบเดียวกันกับพระศรีรัตนมหาธาตุของจังหวัดลพบุรี จึงมีการสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยที่อาณาจักรขอมเรืองอำนาจในราว พ.ศ. 957 นอกจากนี้ยังมีการค้นพบพระปรางค์ที่วัดมหาธาตุ และวัดอรุณญิกาวาสในอำเภอมืองราชบุรี โดยสร้างขึ้นตามแบบขอม ทำให้นักประวัติศาสตร์มีการสันนิษฐานได้ว่าขอมได้ขยายอำนาจเข้ามายึดอาณาจักรทวารวดีเข้าไว้ทั้งหมด ซึ่งถือว่าอิทธิพลของขอมได้เข้าปกครองเมืองราชบุรีและเมืองเพชรบุรีด้วย จึงส่งผลให้บริเวณดังกล่าวเคยเป็นที่อยู่ของขอมมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับจารึกปราสาทพระขรรค์ซึ่งเป็นเอกสารประวัติศาสตร์สำคัญที่ปรากฏคำว่า “ราชบุรี” (ยन्द ชุมจิต, 2547: 142-143)

เมืองราชบุรีในสมัยอาณาจักรสุโขทัย

อย่างไรก็ดี ภายหลังจากเสื่อมอำนาจของอาณาจักรของโบราณในทวารวดีรวมทั้งเมืองโบราณคูบัว ส่งผลให้คนไทยที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้รวบรวมดินแดนน้อยใหญ่เข้าด้วยกันเป็นเมืองขนาดใหญ่และได้พัฒนามาสู่รัฐโบราณในที่สุด เพื่อปกครองควบคุมดูแลผลประโยชน์ทางการเมืองและการค้าเป็นสำคัญ จวบจนกระทั่งในช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ 19 นครรัฐในคาบสมุทรสุวรรณภูมินั้นประกอบไปด้วยแคว้นต่าง ๆ ที่สำคัญหลายแคว้น (มโน กลีบทอง, 2544: 66) อาทิ นครรัฐโยนกในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำกกและแม่น้ำปิงในเขตที่ราบทางภาคเหนือตอนบน นครรัฐสุโขทัยบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำยมและแม่น้ำน่านตอนล่างในเขตที่ราบภาคเหนือตอนล่าง นครรัฐละโว้และสุพรรณภูมิบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำท่าจีนในเขตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาที่ราบภาคกลาง และนครรัฐตามพรลิงค์ในเขตคาบสมุทรภาคใต้ เป็นต้น

ทั้งนี้ นครรัฐสุโขทัยเริ่มมีอำนาจและได้พัฒนาเป็นอาณาจักรสุโขทัยขึ้นในช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 19 ซึ่งตรงกับรัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช กษัตริย์ผู้ปกครองแคว้นสุโขทัยในขณะนั้น พระองค์ได้ทรงรวบรวมแคว้นแคว้นและหัวเมืองต่าง ๆ จากเหนือจรดใต้ผนวกเข้าไว้ในอาณาเขตของพระองค์ ดังปรากฏรายชื่อหัวเมืองต่าง ๆ รวมทั้งเมืองราชบุรีก็ปรากฏอยู่ด้วยเช่นกัน ซึ่งมีปรากฏอยู่ในศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ 1 หรือจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราชที่ถูกจารึกขึ้นระหว่าง พ.ศ. 1826-1834 ด้านที่ 4 ในบรรทัดที่ 17-26 ความสำคัญตอนหนึ่งว่า (ยงค์ ชุมจิต, 2547: 122)

“มีเมืองกว้างขวางหลาย ปราบเบื้องตะวันออก

รอด สรลง สองแคว สมบาจาย สคา เท้าฝั่งของ

เถิงเวียงจันทน์เวียงคำเป็นที่แล้ว เบ็(อ)งหัว

นอน รอดคนที่ พระบาง แพรก สุพรรณภูมิ

***ราชบุรี** เพชรบุรี ศรีธรรมราช ฝั่งทะเล

สมุทรเป็นที่แล้ว เบื้องตะวันตก รอดเมือง

ฉอด เมือง...น หงสาวดี สมุทรหาเป็นแดน

เบื่องตื้นนอน รอดเมืองแพร่ เมืองม่าน

เมืองน...เมืองพลัว ฝั่งฝั่งของ

เมืองยวา เป็นที่แล้ว...”

จากข้อความในศิลาจารึกข้างต้น สามารถสะท้อนให้เห็นถึงเมืองราชบุรีในช่วงสมัยสุโขทัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับอาณาจักรสุโขทัย จึงส่งผลให้เมืองราชบุรีซึ่งรวมถึงชุมชนเมืองคูบัวในขณะนั้นมีรายชื่อเป็นหัวเมืองในอาณาเขตของสุโขทัยด้วย ประกอบกับสภาพของเมืองราชบุรีในขณะนั้น ซึ่งนักประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าเป็นเมืองท่าบนเส้นทางติดต่อทางการค้าและคมนาคมระหว่างหัวเมืองในเขตที่ราบลุ่มน้ำเจ้าพระยาไปยังเมืองตะนาวศรี ซึ่งเป็นเมืองท่าชายฝั่งทะเลอันดามันในบริเวณอ่าวมะตะมะ ดังปรากฏข้อความอยู่ในศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ 11 หรือจารึกเขากบซึ่งพบที่เขากบ อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยศิลาจารึกดังกล่าวได้มีการจารึกขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 20 โดยด้านที่สอง บรรทัดที่ 19-21 ที่มีการกล่าวถึงการเดินทางแสวงบุญของผู้ที่สันนิษฐานกันว่าเป็นพระมหาเถรศรีศรัทธาราชจุฬามณี ระหว่างการเดินทางกลับไปยังสุโขทัย ความว่า

“..โสด ผสมตีบข้าว ข้ามาสู่ตะนาวศรี เพื่อเลือกเอาคนผู้ดี...

.สิงหลทีป รอดพระพุทธรูปอารยไมตรี เพชรบุรี *ราชบุรี น...

.ส อโยธยา ศรีรามเทพนคร ที่สอรพิรุณาส...”

ข้อความที่ปรากฏดังกล่าวนี้ยังสอดคล้องกับหลักฐานประเภทเครื่องถ้วยจีน ตลอดจนเครื่องปั้นดินเผาต่าง ๆ ในสมัยราชวงศ์ซ่ง (Song) ทางตอนใต้และราชวงศ์หยวน (Yuan) ของจีน ณ ขณะนั้น โดยเครื่องถ้วยชาสังคโลกที่พบนั้นมีเป็นจำนวนมากที่มีการค้นพบในแม่น้ำแม่กลองที่ไหลผ่านตัวเมืองราชบุรี นักประวัติศาสตร์จึงสันนิษฐานว่าราชบุรีในขณะนั้นอาจเป็นเมืองท่าเรือสำคัญหรือท่าเรือที่ต่างชาติใช้แวะพักก่อนที่จะเดินทางต่อไปยังค้าขายในนครรัฐอื่น ๆ เมืองราชบุรีในเวลานั้นจึงอาจรุ่งเรืองในฐานะที่เป็นหัวเมืองท่าเรือต่างชาติที่สำคัญ (ยนต์ ชุ่มจิต, 2547: 180)

ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนครรัฐสุพรรณภูมิได้เจริญรุ่งเรืองควบคู่กับนครรัฐละโว้ในบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ส่งผลให้เมืองราชบุรีเป็นเมืองสำคัญในระดับรองลงมาจากนครรัฐสุพรรณภูมิเช่นเดียวกับเมืองเพชรบุรี และเมืองสิงห์บุรีก่อนที่นครรัฐละโว้นั้นจะรวมเข้ากับนครรัฐสุพรรณภูมิ และกลายเป็นอาณาจักรอยุธยา (kingdom of Ayutthaya) ในเวลาต่อมา ดังเห็นได้จากหลักฐานทางด้านศิลปกรรมที่เป็นโบราณสถานและโบราณวัตถุ อาทิ เจดีย์ประธานวัดเจติยารามหรือวัดเจดีย์หัก ซึ่งปัจจุบันเป็นวัดร้างในท้องถื่น ตำบลเจดีย์หัก

อำเภอเมืองราชบุรี โดยลักษณะขององค์เจดีย์นั้นเป็นเจดีย์ที่ก่ออิฐไม่ก่อปูน ฐานแปดเหลี่ยมรองรับองค์ระฆังกลม รูปทรงสูงเพรียว มีลักษณะคล้ายคลึงกับเจดีย์แบบเมืองสรรค์ อำเภอสรรค์บุรี จังหวัดชัยนาท และเจดีย์แบบสุพรรณภูมิในจังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งพบด้วยกันหลายแห่ง อาทิ เจดีย์ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วัดพระรูป วัดพระอินทร์ และวัดร้างในบริเวณวิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี รวมทั้งเจดีย์แบบอโยธยา อาทิ เจดีย์ที่วัดบางกระช่าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ยงค์ ชุมจิต, 2547: 84)

นอกจากนี้แล้วนักโบราณคดียังค้นพบพระพุทธรูปปูนปั้นบนผนังถ้ำของเทือกเขาสูง ซึ่งมีการสันนิษฐานไว้ว่ามีการพอกปูนทับของเดิมซึ่งสร้างไว้ในสมัยอาณาจักรทวารวดี พระพุทธรูปดังกล่าวนี้มีลักษณะพระพักตร์ของพระพุทธรูปเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีพระเนตรเหลือบลงต่ำจนเกือบปิด มีพระมัสสุเหนือพระโอษฐ์ บนกรอบพระนาภีมี่แนวเส้นไรของพระศกเล็กเรียงติดกันแน่น พระรัศมีเป็นเปลวเพลิง มีการครองจีวรห่มเฉียง ชายจีวรเป็นแผ่นใหญ่ยาวลงมาจรดพระนาภี ปลายตัดตรงแลเห็นขอบสบง ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของพระพุทธรูปในศิลปะอู่ทองหรือศิลปะก่อนสมัยอยุธยา รวมทั้งพระพุทธรูปสลักจากหินทรายสีแดงที่พบจำนวนมากที่กระจายอยู่ตามบริเวณวัดต่าง ๆ ในเขตอำเภอเมืองของราชบุรี อาทิ วัดมหาธาตุ วัดเจดีย์หัก เป็นต้น พระพุทธรูปส่วนใหญ่เป็นพระพุทธรูปประทับขัดสมาธิราบปางมารวิชัยมากกว่าปางสมาธิ และพระพุทธรูปประทับยืนซึ่งถูกพอกทับด้วยปูนในเวลาต่อมา

เมืองราชบุรีในสมัยอาณาจักรอยุธยา

ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา ภายหลังจากที่สมเด็จพระเจ้าอู่ทองทรงรวบรวมนครรัฐสุพรรณภูมิและนครรัฐละโว้เข้าด้วยกันแล้ว จึงสถาปนาอาณาจักรอยุธยาขึ้น และทำให้เมืองราชบุรีถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอยุธยาซึ่งมีสถานะเป็นหัวเมืองขึ้นใกล้ชิดกับเมืองหลวง และจัดเป็นเมืองที่อยู่ในอาณาเขตราชธานีที่เรียกว่า “เมืองในมณฑลราชธานี” โดยมีการบริหารการปกครองขึ้นตรงต่อราชสำนักเช่นเดียวกับหัวเมืองชั้นในอื่นๆ ได้แก่ เมืองเพชรบุรีทางด้านทิศใต้ เมืองปราจีนบุรี เมืองฉะเชิงเทรา และเมืองชลบุรีทางด้านทิศตะวันออก เมืองพรหมบุรี เมืองอินทร์บุรี เมืองสิงห์บุรี และเมืองสรรค์บุรี ทางด้านทิศเหนือตามลำดับ (อเนก นาวิกมูล, 2542: 21)

ครั้นในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงปฏิรูปการปกครองด้วยการขยายอำนาจการปกครองราชอาณาจักรครอบคลุมเมืองใหญ่ที่เป็นเมืองหน้าด่านทั้งสี่เมือง ได้แก่ ลพบุรี สุพรรณบุรี และนครนายก ทำให้เมืองขึ้นในอย่างเมืองราชบุรีนั้นถูกลดฐานะลงเป็นเพียงเมืองน้อยเท่านั้นซึ่งเรียกว่าเมืองจัตวา โดยมีผู้ปกครองเรียก “ผู้รั้ง” ซึ่งขึ้นตรงต่อราชสำนัก กล่าวคือผู้ปกครองไม่มีอำนาจสั่งการเด็ดขาดอย่างเช่นเจ้าเมืองในสมัยก่อน มีกรมการเมืองขึ้นรองลงมาเรียกว่า “จำเมือง” ซึ่งทั้งผู้รั้งและจำเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของต้นสังกัดในเมืองหลวงทั้งฝ่ายกลาโหมและฝ่ายจตุสดมภ์ (อนุก นาวิกมูล, 2542: 43) ต่อมาในรัชสมัยของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ทรงโปรดให้สร้างเมืองใหม่ขึ้น ส่งผลให้เมืองราชบุรีถูกแบ่งพื้นที่บางส่วนกอบปรึกรวมพื้นที่บางส่วนของเมืองสุพรรณบุรีตั้งเป็นเมืองนครชัยศรีขึ้นซึ่งมีฐานะเป็นหัวเมืองชั้นใน เพื่อรองรับราษฎรที่หนีสงครามระหว่างอยุธยากับพม่าที่เริ่มมีมาตั้งแต่รัชสมัยของสมเด็จพระไชยราชาธิราชที่อาศัยอยู่ตามป่าเขาให้กลับเข้ามาเป็นกำลังของพระนครยามเกิดศึกสงคราม ดังปรากฏในพระราชพงศาวดารว่า (ยนต์ ชุมจิต, 2547: 131)

“...สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตรัสว่า ไพร่พลเมืองตรีจัตวาปากใต้
เข้าพระนครนี้น้อย หน่อออกอยู่ดงห้วยเขาต้อนไม่ได้เป็นอันมาก
ให้บ้านท่าจีนตั้งเป็นสาครบุรี ให้เอาบ้านตลาดขวัญตั้งเป็นเมืองนนทบุรี
ให้แบ่งเอาแขวงเมืองราชบุรี แขวงเมืองสุพรรณบุรี เป็นเมืองนครชัยศรี...”

พระบรมราชโองบายดังกล่าวส่งผลให้เมืองราชบุรีมีผู้คนอาศัยอย่างหนาแน่นขึ้นในเวลาต่อมา ดังที่ปรากฏหลักฐานในพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาเกี่ยวกับการเข้ามาลักลอบกวาดต้อนผู้คนของพระยาละแวกกษัตริย์เพชรใน พ.ศ. 2017 ดังมีใจความตอนหนึ่งว่า (ยนต์ ชุมจิต, 2547: 147)

“...พระยาละแวกเห็นจะปล้นพระนครมิได้ ก็เลิกทัพคืนลงไป
ตั้งอยู่ ณ ปากน้ำพระประแดง แล้วก็แต่งพลให้ขึ้นไปลาดตระเวนจับ
คนถึงสุพรรณบุรี เมืองสาครบุรี ราชบุรี ได้ขุนหมื่นและกรมการ
และไพร่ชายหญิง อพยพเอาลงเรือล่องไปเป็นอันมาก...”

ขณะที่ชนชั้นของประชากรในอาณาจักรอยุธยาประกอบไปด้วยชนชั้นกลุ่มใหญ่ 2 กลุ่ม ได้แก่ ชนชั้นผู้ปกครองและชนชั้นผู้ใต้ปกครอง ชนชั้นผู้ปกครอง ได้แก่ กษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์ ขุนนาง ข้าราชการ อันประกอบด้วย เจ้าเมือง กรมการเมือง และผู้นำท้องถิ่นที่มียศถาบรรดาศักดิ์ ส่วนชนชั้นผู้ใต้ปกครองเรียกว่า ไพร่และทาส ซึ่งประกอบไปด้วยพลเมืองส่วนใหญ่ในอาณาจักร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย ทั้งนี้หากพลเมืองคนใดทำความดีความชอบในราชการก็สามารถเลื่อนขั้นเป็นผู้ปกครองได้ ทั้งนี้ในเมืองราชบุรีเองนั้นยังคับคั่งไปด้วยผู้คนหลากหลายเชื้อชาติด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นชาวจีน มอญ ลาว และแขก ได้แก่ ชาวต่างชาติที่มาจากอินเดีย อาหรับ แขกมัวร์ และเปอร์เซีย เป็นต้น (มรกต งามภักดี, 2543: 78-79) ดังเห็นได้จากบันทึกของชาวยุโรปที่เดินทางเข้ามาในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททองและรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ที่กล่าวว่า ข้าหลวง หรือเจ้าเมืองตะนาวศรี มะริด และเมืองอื่น ๆ ตลอดทางเข้ามาถึงอาณาจักรอยุธยาล้วนแต่เป็นชาวเปอร์เซียทั้งสิ้น เช่น เจ้าเมืองเพชรบุรี ปรานบุรี กุญบุรี โดยแต่ละเมืองมักมีชาวจีนเป็นพนักงานดูแลคลัง และทำบัญชี ตลอดจนยังมีชาวยุโรปจากประเทศตะวันตกอย่างน้อยสองชาติ ได้แก่ ฮอลันดา และฝรั่งเศสที่เดินทางผ่านเข้ามาถึงเมืองราชบุรี โดยเฉพาะในรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชที่เศรษฐกิจอยุธยาเฟื่องฟูถึงขีดสุดเนื่องจากในสมัยนี้มีการติดต่อค้าขายกับต่างชาติทั้งจากตะวันตกและตะวันออกอย่างต่อเนื่อง

ในรัชสมัยของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิถึงรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชนั้นเจ้าเมืองราชบุรีมียศถาบรรดาศักดิ์เป็นถึงพระยาปกครอง เมืองราชบุรีในขณะนั้นเป็นสถานที่ในการระดมกองพลเพื่อป้องกันพระนคร ซึ่งมีความพร้อมด้วยกองทัพประจำที่พร้อมจะเข้าร่วมรบกับทัพหลวงจากราชธานีอยุธยาได้ทันทีเมื่อถูกข้าศึกถูกรานเข้ามายังพระนคร ดังที่ปรากฏในพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาที่กล่าวถึงการรบกับพม่าจำนวนไม่น้อย ดังเช่นใน พ.ศ. 2098 เมื่อคราวที่พม่าส่งกองทัพเข้ามารุกรานอาณาจักรอยุธยา สมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าเมืองราชบุรีพร้อมกองกำลังพลมารักษาเมืองและป้อมประตูกำแพงพระนครศรีอยุธยา (มโน กลีบทอง, 2544: 132) หรือเมื่อครั้งในรัชสมัยของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชก่อนสงครามยุทธหัตถีใน พ.ศ. 2139 พม่าได้ยกทัพหลวงเข้ามาทางด่านพระเจดีย์สามองค์ในเขตเมืองกาญจนบุรี โดยมีเมือง

เชียงใหม่เป็นกองส่งเสบียง พระองค์จึงโปรดเกล้าฯ ให้พระยาอมรินทรฤไชย เจ้าเมืองราชบุรีคุมกองกำลังพลจำนวน 900 นาย เป็นกองโจรคอยดักรุกุมตัดเส้นทาง การลำเลียงเสบียงจากเมืองเชียงใหม่ และเรือสะพานของกองเสบียงพม่า หรือตัวอย่างเหตุการณ์ใน พ.ศ. 2203 ซึ่งตรงกับรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พม่ายกทัพตามครอบครัว มอญที่เข้ามาขอพึ่งพระบรมโพธิสมภาร พระองค์จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้พระยาจักรีเกณฑ์ ทัพหัวเมืองปากใต้ชายทะเลและหัวเมืองตะวันตกเข้าร่วมกับทัพหลวงจากราชธานีที่มีพระยาโกษาธิบดี (เหล็ก) เป็นแม่ทัพ โดยมีพระยาเพชรบุรีเป็นกองหน้า พระยาราชบุรีเป็น กองหนุนช่วยขับไล่ทัพพม่า

ต่อมาในรัชสมัยของสมเด็จพระเพทราชาในราชวงศ์บ้านพลูหลวง นับว่าเป็น ช่วงเวลาหนึ่งที่บ้านเมืองเกิดความไม่สงบเป็นเหตุให้หัวเมืองฝ่ายใต้ซึ่งรวมถึงเมืองราชบุรี ต่างก็อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของสมุหกลาโหมทั้งด้านกิจการฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือน แต่เมื่อครั้งหลังรัชสมัยสมเด็จพระเพทราชา หัวเมืองฝ่ายใต้ได้ขึ้นกับกรมท่าสังกัดฝ่าย พระคลังภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าพระยาโกษาธิบดี ซึ่งทำหน้าที่ติดต่อและควบคุมการค้ากับ ชาวต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวเมืองต่าง ๆ ที่อยู่ใต้อาณาจักรอยุธยาลงมาซึ่งเมือง ราชบุรีในขณะนั้นถือว่าเป็นเมืองท่าสำคัญแห่งหนึ่งบนเส้นทางติดต่อทางการค้าและ คมนาคมระหว่างหัวเมืองในเขตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยากับเมืองตะนาวศรีอันเป็นเมืองท่า ชายฝั่งทะเลอันดามัน และมีสถานภาพเดิมเรื่อยมาจนถึงสมัยอยุธยาตอนปลาย ซึ่งใน ขณะนั้นเมืองราชบุรีถูกเรียกว่า “เมืองปากใต้ตะวันตก” ขณะที่เพชรบุรีเป็น “เมืองปากใต้ ชายทะเล” สิ่งเหล่านี้สอดคล้องกับหลักฐานที่เป็นเครื่องปั้นดินเผาในสมัยต่าง ๆ ที่ถูก ค้นพบในแม่น้ำแม่กลองโดยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงสมัยอาณาจักรอยุธยา การพบ เครื่องปั้นดินเผาเป็นจำนวนมากยังทำให้สันนิษฐานถึงความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นใน สมัยนี้ด้วย และเป็นเหตุให้เมืองราชบุรีที่มีฐานะเป็นหัวเมืองชั้นในรอบราชธานีต้องมี ยกกระบัตรที่เป็นขุนนางหรือผู้มีตระกูลจากราชสำนักที่ได้รับการโปรดเกล้าแต่งตั้งจาก กษัตริย์ส่งมาควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ถึงแม้จะมีเจ้าเมือง กรมการเมือง ตลอดจนผู้บริหาร ระดับท้องถิ่น อันประกอบด้วย นายหมื่นแขวงทำหน้าที่ดูแลแขวงหรือเทียบเท่าอำเภอ นาย พันหรือกำนันทำหน้าที่ดูแลตำบล และผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่ดูแลหมู่บ้านแล้วก็ตาม เจ้า เมืองจะต้องรายงานราชการทุกอย่างให้ยกกระบัตรทราบ ซึ่งยกกระบัตรต้องดำเนินการใน

การจัดเก็บภาษีและส่วยต่าง ๆ ส่งตรงยังเมืองหลวง โดยส่วยที่เก็บได้จากเมืองราชบุรีนั้นมี ทั้ง งาช้าง กำมะถัน ดินประสิว ไม้ฝาง ไม้แดง ไม้ดำ รวมทั้งผ้าแดง ซึ่งเป็นสินค้าที่ ชาวต่างชาตินำเข้ามาขายกอบปรักกับมีหน้าที่ในการสั่งการเกี่ยวกับศึกสงคราม การก่อสร้าง ปฏิสังขรณ์วัดและกำแพงเมือง การขุดคลอง เป็นต้น

ครั้นอาณาจักรอยุธยาตอนปลายในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าเอกทัศนั้นตำแหน่ง ยกกระบัตรเมืองราชบุรี ได้แก่ เจ้าพระยามหาจักรี หรือพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า จุฬาโลกมหาราช ซึ่งเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีในสมัยอาณาจักรรัตนโกสินทร์ในเวลา ต่อมา เนื่องจากพระองค์ได้สมรสกับบุตริเศรษฐิใหญ่ในตำบลลัมพวา แขวงเมือง สมุทรสงคราม ซึ่งเป็นเขตรอยต่อพรมแดนเมืองราชบุรี พระองค์จึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็น หลวงยกกระบัตรเมืองราชบุรีในขณะนั้น ทั้งนี้จากบันทึกชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามายังกรุง ศรีอยุธยา อาทิ บันทึกของนายฟรังซัวส์ อังรี ตูรแปง (Francois Henri Turpin) ชาว ฝรั่งเศสที่เดินทางเข้ามายังอาณาจักรอยุธยาภายหลังจากเสียกรุงได้พรรณาถึงการใช้ เส้นทางคมนาคมผ่านแม่น้ำแม่กลองและผ่านเมืองราชบุรี เส้นทางสายหนึ่งที่สำคัญของ ภาควะวันตมุงเข้าสู่อยุธยา ซึ่งในขณะนั้นถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางทางการค้าที่ใหญ่ที่สุดใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (พิเศษ เจียจันทร์พงษ์ และคณะ, 2543: 66) ทั้งนี้พ่อค้า ชาวต่างชาติจะเดินทางเข้ามาทางเมืองตะนาวศรี จากนั้นจึงเดินทางบกเข้ามายังเมือง เพชรบุรี ผ่านแม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำแม่กลองช่วงที่ไหลผ่านเมืองราชบุรี และแม่น้ำท่าจีนสู่ แม่น้ำเจ้าพระยา เข้าไปยังกรุงศรีอยุธยาตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชพงศาวดาร กรุงศรีอยุธยาที่กล่าวไว้ว่าพม่าได้ยกทัพเข้ามาตีเมืองที่สำคัญอันเป็นเมืองประเทศราชของ อาณาจักรอยุธยาแถบชายฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ ทวาย มะริด ตะนาวศรี และเมืองท่า ภายในพระราชอาณาจักร ได้แก่ เพชรบุรี และราชบุรี จากนั้นจึงเข้ามาถึงตำบลลูกแก ซึ่งปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาญจนบุรี นักประวัติศาสตร์จึงสันนิษฐานว่า ในช่วงระยะเวลานั้นเมืองราชบุรีเป็นเมืองที่สำคัญในการขนถ่ายสินค้าทั้งจากชาวต่างชาติ เข้าสู่กรุงศรีอยุธยาตลอดจนสินค้าที่ได้จากภายในอาณาจักร และดินแดนรอบข้างออกไปสู่ ตลาดภายนอก

ภายหลังจากที่อาณาจักรอยุธยาพ่ายแพ้ต่อพม่าใน พ.ศ. 2310 จวบจนกระทั่งพระเจ้าตากสินมหาราชสามารถสถาปนาอาณาจักรธนบุรีขึ้นเป็นราชธานีแห่งใหม่ได้สำเร็จ

เมืองราชบุรียังคงเป็นเมืองสำคัญในอาณาจักรธนบุรีเหมือนเช่นครั้งสมัยอาณาจักรอยุธยา ซึ่งเปรียบเหมือนเมืองหน้าด่านหรือปราการชั้นในที่เป็นสมรภูมิสำคัญในการทำสงครามกับพม่า สอดคล้องกับนายสายัน จินแบก ผู้ใหญ่บ้านตำบลคูบัวที่กล่าวเพิ่มว่า “เนื่องจากเมืองราชบุรีมีปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ติดกับด่านเจ้าขว้าวของพม่าซึ่งเป็นด่านสำคัญที่ทัพพม่าสามารถยกทัพเข้ามาถึงเมืองราชบุรีได้โดยง่าย ทั้งนี้ด่านเจ้าขวาวนั้นตั้งอยู่ริมห้วยบ้านด่านสาขาของแม่น้ำภาชี ตำบลขี้ภูป่าหวาย อำเภอสวนผึ้ง โดยในปัจจุบันยังหลงเหลือร่องรอยคล้ายเนินดินของป้อมค่าย รวมทั้งยังพบร่องรอยของหลุมหลบภัย ตลอดจนเศษอาวุธประเภทหอกและดาบเมื่อครั้งสมัยอาณาจักรอยุธยาตอนปลายและรัตนโกสินทร์ตอนต้น”

ตลอดเส้นของการเดินทางของพม่านั้น แม้ทัพพม่าจะใช้เส้นทางผ่านเข้ามาทางเมืองทวาย ด่านบ้องตี้ เพื่อเกาตะนาวศรี ในเขตตำบลเมืองสิงห์ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี แล้วเข้ามาทางใต้ จากนั้นจึงกรีธาทัพเข้าเมืองราชบุรีโดยตัดข้ามแม่น้ำภาชีในบริเวณด่านเจ้าขว้าวผ่านช่องเขาชนแอก และเขาสนเรื่อยมาจนถึงอำเภอจอมบึงก่อนถึงทุ่งเขางูที่เป็นสมรภูมิรบใกล้ตัวเมืองราชบุรี สงครามระหว่างไทยกับพม่าในช่วงระยะเวลานี้ที่มีความสำคัญอย่างมาก ได้แก่ สงครามใน พ.ศ. 2311 ซึ่งพม่าเห็นว่าสยามพินตัวได้รวดเร็ว หลังเหตุการณ์เสียกรุงศรีอยุธยาใน พ.ศ. 2310 จึงได้ยกกองทัพเข้ามาทางเมืองทวาย ผ่านเมืองไทรโยคในจังหวัดกาญจนบุรี และเมืองราชบุรี ตามลำดับ กองทัพพม่าเข้ามาล้อมค่ายทหารที่บางกุ้งเขตติดพรมแดนเมืองราชบุรีกับเมืองสมุทรสงคราม ทำให้สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระมหามนตรีคุมทัพหน้าเข้าตีทัพพม่าที่บางกุ้งจนแตกพ่าย และกองทัพพม่าที่เหลือจึงหนีกลับทางด้านเจ้าขว้าวไปยังเมืองทวาย โดยที่พระองค์ทรงคุมทัพเรือหลวงจากสมุทรสงครามเข้าช่วยตามตีทัพพม่าจนแตกพ่ายไปในที่สุด

อีกเหตุการณ์ที่นับว่าเป็นสงครามครั้งสำคัญนับตั้งแต่เสียกรุงศรีอยุธยาจนถึงสิ้นรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (พ.ศ. 2317) คือครั้งนั้นเรียกว่า “ศึกบางแก้ว” เนื่องจากแม่ทัพอะแซหุ่นกี้ยกตามทัพมอญมาจนถึงเมืองเมะตะมะ เมื่อรู้ว่าพระยาแจ้งหัวหน้านมอญพาครอบครัวหนีมา ยังสยามทางด่านพระเจดีย์สามองค์ อะแซหุ่นกี้จึงให้ยุยงกองหัวนรอมแม่ทัพเข้าโจมตีพลเมืองมอญ โดยคุมกองพลมาปล้นทรัพย์และจับเชลยชาวสยามในเมืองราชบุรี สมุทรสงคราม และเพชรบุรี พร้อมตั้งค่ายขึ้นสามค่าย ในครั้งนั้นสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้ทรงยกทัพเรือไปยังเมืองราชบุรี และทรงตั้งค่ายหลวงอยู่

ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำแม่กลองในพื้นที่บ้านเขาพระ จากนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าฟ้ากรมขุนอินทรพิทักษ์กับพระยาธิเบศร์บดีตั้งค่ายมั่นที่โคกกระต่ายเพื่อรักษาเมืองราชบุรีร่วมกับกองทัพทหารจีน พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้พระยาอินทรอภัยรักษาพื้นที่หนองน้ำที่เขาช่องพราน อันเป็นที่เลี้ยงช้าง ม้า และเส้นทางลำเลียงอาหารของกองทัพมา จากเมืองกาญจนบุรี ให้พระยารามัญวงศ์คุมทหารรักษาหนองน้ำที่เขาชะงุ้ม ครั้นเมื่อเจ้าพระยาจักรีและเจ้าพระยาสุรสีห์เสร็จศึกทางเหนือจึงยกทัพมาสมทบช่วยรบกับพม่าที่เมืองราชบุรีในภายหลัง โดยในท้ายที่สุดพม่าต้องเจรจากถึง 7 ครั้ง จนกระทั่งพม่ายอมแพ้ และต้องยอมถอนทัพกลับพม่าในที่สุด

เมืองราชบุรีในสมัยอาณาจักรธนบุรี

ในด้านเศรษฐกิจของเมืองราชบุรีนับตั้งแต่สมัยอาณาจักรธนบุรีเป็นต้นมา เศรษฐกิจการค้าขายได้ซบเซาลงไปอย่างมากเมื่อเทียบกับในสมัยอาณาจักรอยุธยา เนื่องจากด้วยสาเหตุสำคัญหลายประการ อาทิ การศึกสงคราม การเกิดพายุพิภพภัย ข้าวยากหมากแพง เป็นต้น นอกจากนี้ชาวต่างชาติที่เข้ามาติดต่อค้าขายก็มีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับในสมัยอาณาจักรอยุธยาอันเป็นผลเนื่องมาจากการสู้รบติดพันระหว่างอาณาจักรอยุธยาและพม่าที่ดำเนินมาอย่างยาวนานเกือบศตวรรษ ฟรังซิส อังรี ดุรแปง ชาวฝรั่งเศสที่เดินทางเข้ามายังสยามเมื่อ พ.ศ. 2313 ได้กล่าวไว้ว่า

“...การค้าในพระราชอาณาจักรนี้แต่ก่อนเจริญรุ่งเรืองมาก เรือเป็นจำนวนพัน ๆ ลำ ทั้งจากประเทศจีน และประเทศยุโรปเข้ามากรุงสยามทุก ๆ ปี แต่ทุกวันนี้จะเข้ามาสักสิบหรือสิบสองลำก็แทบจะไม่มี พวกแขกอิสลามชาวญี่ปุ่นและชาวยุโรปได้สร้างฐานะขึ้นในประเทศนี้อย่างรวดเร็ว แต่ก็รักษาไว้ไม่อยู่...”

ทั้งนี้สินค้าสำคัญของเมืองราชบุรีที่มีการส่งออก สันนิษฐานว่าเป็นสินค้าประเภทเดียวกันกับสินค้าสำคัญของเมืองเพชรบุรี และกาญจนบุรี เนื่องจากปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์ที่ใกล้เคียงกันดังที่ ดุรแปงได้บันทึกว่าลักษณะสินค้าโดยทั่ว ๆ ไปของเมืองเพชรบุรี ชาวเมืองมีการค้าขาย ข้าว ผ้า และฝ้าย บ้านทุกหลังมีสวนปลูกพลู มะพร้าวทุเรียน กล้วย ส้มเขียวหวาน และผลไม้ดี ๆ อีกหลายชนิด ส่วนเมืองกาญจนบุรีมีสินค้าสำคัญ ได้แก่ ไม้หอม งาช้าง นอแรด และน้ำมันอย่างดี ขณะที่ราษฎรในเมืองราชบุรี

นับตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมา ลดจำนวนลงอย่างมากเช่นเดียวกับสภาพเศรษฐกิจที่ซบเซาลง แต่เนื่องจากเมืองราชบุรีเป็นเมืองหน้าด่านหรือปราการชั้นในที่สำคัญจึงมีการอพยพกวาดต้อนเชลยศึกจากเมืองต่าง ๆ ที่ทำศึกสงครามชนะให้เข้ามาตั้งถิ่นฐานเพื่อเป็นกำลังด้านศึกพม่าในครั้งต่อไป ดังปรากฏหลักฐานว่าทางราชสำนักได้มีการอพยพกวาดต้อนหรือการเทศว์ชนชาติกลุ่มใหม่จำนวนหลายเผ่าพันธุ์ด้วยกัน ได้แก่ มอญ เขมร และลาวกลุ่มต่าง ๆ เข้ามาอยู่อาศัยปะปนกันไปกับชาวพื้นเมืองเดิม

ชาวมอญหรือรามัญนั้นได้อพยพเข้ามาในระหว่างสงครามอยุธยากับพม่า เมื่อ พ.ศ. 2311 ดังที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น ส่วนชาวเขมรถูกกวาดต้อนเข้ามาเมื่อคราวที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาจักรีและเจ้าพระยาสุรสีห์ยกทัพไปตีเขมร เมื่อ พ.ศ. 2314 ต่อมาสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชโปรดให้ครอบครัวชาวเขมรเหล่านี้ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่เมืองราชบุรี ในขณะที่ชาวลาวกลุ่มต่าง ๆ ถูกกวาดต้อนเข้ามาในคราวที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทัพของเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก และเจ้าพระยาสุรสีห์พิชิตญวณราชยกไปตีลาวใน พ.ศ. 2322 ซึ่งเมื่อกองทัพจากอาณาจักรธนบุรีเข้าตีอาณาจักรล้านช้าง (ลาวปัจจุบัน) ได้แล้วจึงให้ทัพเมืองหลวงพระบางไปตีเมืองทันต์ซึ่งเป็นเมืองลาวทรงดำในอยู่บริเวณเขตแดนญวนหรือเวียตนามในปัจจุบัน ส่งผลให้กรุงธนบุรีได้ราษฎรลาวทรงดำและลาวเวียงหรือลาวตีจากเมืองล้านช้างกลับไปยังอาณาจักรธนบุรีเป็นจำนวนมาก โดยในกลุ่มราษฎรลาวทรงดำนั้น พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้แบ่งพื้นที่บางส่วนไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่เมืองสระบุรี บางส่วนไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่เมืองจันทบุรี และบางส่วนให้ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่เมืองราชบุรี ตามลำดับ

บทสรุป

อาจกล่าวได้ว่าเมืองราชบุรีเป็นเมืองที่มีความสำคัญมานับตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยประวัติศาสตร์ สถานะของเมืองราชบุรีก่อนสมัยประวัติศาสตร์เป็นเมืองท่าของชาวต่างชาตินับตั้งแต่สมัยทวารวดีและยังเป็นชุมชนทางการค้าทางลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาทางตอนล่าง ครั้นถึงสมัยประวัติศาสตร์เมืองราชบุรียังคงมีความสำคัญในแง่เศรษฐกิจนับตั้งแต่สมัยสุโขทัยที่ราชบุรียังคงเป็นชุมทางการค้าทางภาคใต้ของอาณาจักร ความสำคัญของราชบุรีมีมากขึ้นในสมัยอยุธยาที่มีการยกสถานะเมืองราชบุรีเป็นเมือง

หน้าด่านชั้นนอกเพื่อตั้งรับข้าศึกกับพม่า สถานภาพของเมืองราชบุรีสืบเนื่องจนมาถึงสมัยกรุงธนบุรีที่มีการรักษาสถานะของเมืองราชบุรีเป็นเมืองหน้าด่านดังเดิม รวมทั้งยังใช้เป็นพื้นที่ของการกวาดต้อนเชลยศึกมาไว้ยังพื้นที่แห่งนี้เป็นจำนวนมากเช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

พิเศษ เจียจันทร์พงษ์.(2543). **พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา**

จังหวัดราชบุรี. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ

ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.

พิเศษ เจียจันทร์พงษ์ และคณะ. (2543). **วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์**

เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดราชบุรี.กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย

มโน กลีบทอง (2544). **พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ราชบุรี และจังหวัดราชบุรี**.

กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

มรกต งามภักดี .(2543). **ราชบุรี**. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2547). **ประวัติศาสตร์เมืองราชบุรี**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

เอนก นาวิกมูล .(2542). **หัวเมือง**".กรุงเทพฯ: แสงดาว.

การศึกษาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม

A STUDY OF ENGLISH COMMUNICATIVE SPEAKING ABILITY FOR THE FIRST
YEAR VOCATIONAL STUDENTS OF NAKHON PATHOM INDUSTRIAL AND
COMMUNITY EDUCATION COLLEGE BY GAME

มาละ แก้วบัวดี*

ผศ.ดร.สุราพร ฉายะริติ**

ดร.กันต์ดนัย วรจิตติพล**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้เกม และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม จำนวน 10 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีความสามารถในการ

* นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

พูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังจากการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกมสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เกมอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: ความสามารถทางการพูด การสื่อสารภาษาอังกฤษ เกม

Abstract

This purposes of this research were to 1) study English communicative speaking ability with the teaching methods by game, and 2) study satisfaction with English learning by games. Sample of this research were 37 first year vocational certificate students of Electronic Department. The research instruments were 5 lesson plans, English speaking ability subjective test, and satisfaction's questionnaire. The statistics used for analyzing the data were mean and standard deviation. The research findings were as follow: 1) The students' English speaking communicative ability posttest scores were higher than there of the pretest. 2) The student's satisfaction of English speaking ability learning using games was at a good level ($\bar{X} = 4.48$, $SD. = 164$). Considered individually, it was found that the satisfaction was at a good level consist of the students' confident speaking English, enjoy speaking and were interested the students' satisfaction with studying English more after learning by game.

Keywords: *Speaking ability, English communicative, Game*

บทนำ

โลกปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการติดต่อกับต่างประเทศ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง ประชากรโลก 1 ใน 6 ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร สำหรับประเทศไทยภาษาอังกฤษมีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนไทยเกือบทุกระดับอาชีพ อันเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การค้นคว้าทดลอง ตลอดจนการวิจัยด้านต่าง ๆ อีกทั้ง ภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานการแสวงหาความรู้ การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ คนไทยจำเป็นต้องศึกษาหาวิทยาการใหม่ ๆ จากประเทศที่เจริญกว่า เช่น ประเทศทางซีกโลกตะวันตกและญี่ปุ่น ภาษาอังกฤษยังเป็นเครื่องมือในการศึกษา การไม่รู้ภาษาอังกฤษจึงเท่ากับขาดเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ ผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดี ย่อมมีโอกาสดีทั้งในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ (แสงระวี ดอนแก้วบัว, 2558) กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครู รวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยเน้นการสื่อสาร (Communicative Language Teaching : CLT) ปรับการเรียนการสอนจากการเน้นไวยากรณ์มาเป็นเน้นการสื่อสารที่เริ่มจากการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนภาษาต่างประเทศ โดยถือหลักพัฒนาทางสมองและพหุปัญญา มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การเรียนรู้ทางภาษาประกอบด้วยทักษะทั้ง 4 คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะทั้ง 4 เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนแก่ผู้เรียนโดยเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะทักษะการฟังและทักษะการพูด ดังที่ Burns (1978) กล่าวว่าทักษะการฟัง การพูด เป็นการสื่อสารทางวาจาของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมายของตนเอง ผู้ฟังจะต้องตีความสิ่งที่ผู้พูดพูดและสามารถตอบด้วยภาษาที่ผู้ฟังเข้าใจ คือตรงกับความต้องการที่จะสื่อความของผู้พูด ทักษะการฟัง พูดไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะทักษะการฟังเป็นทักษะทางด้านการรับ (receptive skills) และทักษะการพูดเป็นทักษะด้านการแสดงออก (productive skills)

ถึงแม้ว่านโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษคาดหวังที่จะให้การศึกษา มีบทบาทในการเตรียมคนให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในสังคมโลก แต่เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา หรือในระดับปริญญาตรี ก็ยังไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูผู้สอน ผู้เรียน สภาพแวดล้อม หรือปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการพูดภาษาอังกฤษ โดยส่วนใหญ่ออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง ใช้ประโยคไม่ถูกต้องตามโครงสร้างของภาษา ใช้คำศัพท์ในวงจำกัด พูดไม่เป็นธรรมชาติ และไม่สามารถสนทนาโต้ตอบได้ จากการศึกษาในระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ภาพรวมระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับ ปานกลาง มี 5 ข้อ คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการคิดวิเคราะห์ ด้านการอ่าน ด้านการสื่อสาร และด้านการเขียน (ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง, 2558: 493-505) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ ได้แก่ ความประหม่าในการสื่อสาร ความวิตกกังวลในการสอบ ความกลัวถูกประเมินทางลบ (ปิยนุช อุดมเกียรติสกุล, 2559: 864) สอดคล้องกับ (ณัฐนรี ฤทธิรัตน์, 2557: 2839-2848) พบว่า อุปสรรคในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาส่วนใหญ่เกิดจากความรู้สึกกังวลเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ คิดคำศัพท์ไม่ออกทำให้ขาดความมั่นใจ และรู้สึกกลัว กลัวว่าผู้อื่นจะไม่เข้าใจในสิ่งที่ต้องการจะสื่ออีก และปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เกิดจากนักเรียนมีความรู้แตกต่างกัน ทำให้จัดการเรียนการสอนค่อนข้างยาก ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง การวางแผนการสอนในรายวิชาการจัดการ

เรียนรู้ภาษาอังกฤษ นอกจากเชื่อมโยงและเน้นทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 แล้วยังต้องเน้นการเรียนรู้แบบที่นักเรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านการลงมือทำ และคิดเน้นการหากิจกรรมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม เพื่อฝึกการทำงานเป็นทีมและแลกเปลี่ยนความรู้ (นวพร ชลารักษ์, 2559: 130-141) พื้นฐานในการสอนภาษาประกอบด้วย แนวคิด (Concept) วิธีสอน (Method) และกลวิธีสอน (Technique) คำทั้ง 3 คำนี้มีความสัมพันธ์กัน นั่นคือ กลวิธีการสอนจะช่วยให้วิธีสอนบรรลุผล ในขณะที่วิธีการสอนจะต้องสอดคล้องกับแนวคิดที่ผู้สอนยึดถือ Richards & Rogers (1991) มีความเห็นว่าในแต่ละวิธีการสอนนั้น จะต้องประกอบไปด้วยทฤษฎี และการปฏิบัติร่วมกัน ระบบการสอนจะต้องประกอบไปด้วยแนวคิด (Concept) รูปแบบการสอน (Design) และกระบวนการสอน (Procedure) ครูควรคำนึงถึงการจัดสิ่งแวดล้อมด้านการเรียนให้นักเรียนอยากเรียน สนุก เพลิดเพลิน และตรงกับความต้องการของผู้เรียน การส่งเสริมให้นักเรียนมองเห็นความสำคัญของตนในการใช้ภาษาที่เรียนในอนาคต การจัดการศึกษาด้านภาษาอังกฤษในระดับอาชีวศึกษาจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง แต่ที่ผ่านมาพบว่า ผู้เรียนระดับอาชีวศึกษามีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) อยู่ในระดับต่ำ และจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2560 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ ร้อยละ 26.16 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2560) ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนหมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งจากการพิจารณาสาเหตุ พบว่า นักเรียนมีปัญหาการสื่อสาร ขาดทักษะทางด้านการฟัง-พูด และนักเรียนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาอังกฤษเท่าที่ควร อีกทั้งนักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อภาษาอังกฤษ เพราะคิดว่าเป็นเรื่องยาก กอปรกับนักเรียนไม่กล้าที่จะสนทนาภาษาอังกฤษ เนื่องจากกลัวพูดผิดและกลัวผู้อื่นไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนเองสื่อออกไป ผู้วิจัยจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาเทคนิค วิธีการ สื่อหรือนวัตกรรม ที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำวิธีการสอนโดยใช้เกมในการพัฒนาการพูด เพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าเมื่อนักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกมแล้ว นักเรียนจะกล้าพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นการให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้เกมจึงเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสกับภาษามากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้เกม
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ที่เรียนด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม

สมมติฐานการวิจัย

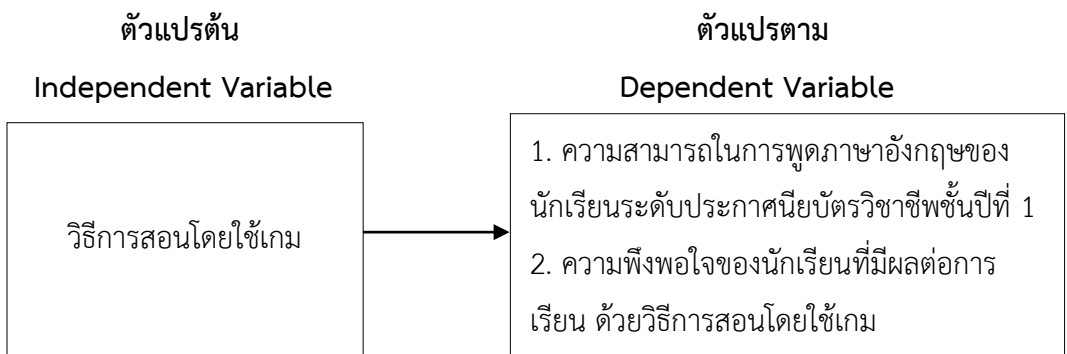
ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยทดลอง ดังนี้

1. ความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ที่เรียนด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. ความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ที่เรียนด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกมอยู่ในระดับดี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม สามารถเขียนเป็นแผนที่แสดงถึงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการ

การวิจัยนี้มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 รหัสวิชา 2000-1201 จำนวน 297 คน ประกอบด้วย สาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 72 คน สาขาวิชาผลิตภัณฑ์ จำนวน 62 คน สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง จำนวน 64 คน สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 37 คน และสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 62 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 37 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 รหัสวิชา 2000-1201 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้เรียนรู้

2.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม จำนวน 10 ข้อ

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 รหัสวิชา 2000-1201

ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1.1 ศึกษาคู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 และตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

3.1.2 ศึกษาจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา ภาษาอังกฤษระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 หมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มวิชา ภาษาอังกฤษต่างประเทศ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

3.1.3 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการจากหนังสือ ตำราเอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้เกม และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้เกม

3.1.4 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 คู่มือครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน

3.1.5 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองจากหนังสือวิชา ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 รหัสวิชา 2000-1201 ก่อนสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม

3.1.6 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม ผู้วิจัยทำการปรับปรุง จากหนังสือ Grammar Games and Activities for Teacher ฉบับภาษาไทย ของสำนักพิมพ์ Pearson Education Indochina โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 16 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Greeting and Introduction ใช้เกม Four People

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Talking about family ใช้เกม The James family tree

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Daily Life ใช้เกม Bingo

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Talking about Health ใช้เกม What's wrong?

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง Giving Directions ใช้เกม Where am I?

3.1.7 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตรวจสอบ เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา การวัดผลประเมินผล และความสอดคล้องของจุดประสงค์ เนื้อหากับกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 3 ท่าน แล้วนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงและแก้ไข

3.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยการอาชีวชนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 แผนการเรียนรู้ เพื่อหาข้อบกพร่อง เวลาที่เหมาะสมของขั้นตอนการสอนและเกมที่ใช้สอน แล้วนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองจริง

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ ตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย ที่เกี่ยวกับหลักการสร้างแบบวัดความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ หลักการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และศึกษาเนื้อหาวิชา ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 รหัสวิชา 2000-1201

3.2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องที่ต้องการสร้างแบบทดสอบ โดยดูจากแผนการจัดการเรียนรู้

3.2.3 สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ

3.2.4 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 เกณฑ์การพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม มีค่า 0.5 ขึ้นไป

3.2.5 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง ที่เคยผ่านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 รหัสวิชา 2000-1201 จำนวน 30 คน และนำคะแนนที่ได้หาค่าคุณภาพรายข้อ ดังนี้

1) หาค่าความยากง่าย (p) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.27-0.77 เกณฑ์กำหนดให้คัดเลือกข้อที่ค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.2-0.8

2) หาค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.23-0.57 เกณฑ์กำหนดให้ มีค่าตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป

3) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตร KR-20 ของ Kuder Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.76

4) จัดพิมพ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษที่ได้คุณภาพ ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม

3.3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดความพึงพอใจ

3.3.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ ที่เป็นข้อคำถามเชิงบวกแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.3.3 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดและประเมินผล ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 เกณฑ์การพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม มีค่า 0.5 ขึ้นไป

3.3.4 หาค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.255 - 0.707 ตามเกณฑ์กำหนดให้มีค่าตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป

3.3.5 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.84

3.3.6 จัดพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองและเก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ปฐมนิเทศนักเรียนเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้เกมให้นักเรียนทราบ และทำการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 รหัสวิชา 2000-1201 กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ

2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน โดยใช้เวลา 16 ชั่วโมง หลังจากสอนจบในแต่ละบทจะมีการประเมินเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ และในระหว่างนี้จะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและปรับปรุงแผนการสอนเป็นระยะ ๆ

3. ทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 รหัสวิชา 2000-1201 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ

4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้เกมเพื่อประเมินหาค่าระดับความพึงพอใจของนักเรียน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ซึ่งผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัย one-group pretest-posttest design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538: 248-249) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อนการทดลอง	ทดลอง	สอบหลังการทดลอง
E	T ₁	X	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

E	แทน	กลุ่มทดลอง (experimental group)
T ₁	แทน	การสอบก่อนการทดลอง (pre-test)

T ₂	แทน	การสอบหลังการทดลอง (post-test)
X	แทน	วิธีการสอนโดยใช้เกมเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ทำการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกมก่อนเรียนและหลังเรียน ทางสถิติแบบพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่

2. ศึกษาความพึงพอใจต่อความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกมด้วยวิธีการทางสถิติแบบพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และได้ทำการแปลผล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. เปรียบเทียบความสามารถทางการพูดก่อนและหลังการเรียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม

ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม วิเคราะห์เปรียบเทียบก่อนและหลังเรียน โดยใช้ t-test ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน

	$\bar{X}$	SD.	D	t	df	P
ก่อนเรียน	9.22	2.287	.357	17.601*	36	.000
หลังเรียน	16.05	1.825				

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นหมายความว่า นักเรียนมีความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังจาเรียนด้วยวิธีการสอนด้วยเกม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม

การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม

ความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
1.นักเรียนเพลิดเพลินกับการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เกม	4.30	.661	ดี
2.นักเรียนรู้สึกสนุกที่ได้พูดภาษาอังกฤษ	4.73	.450	ดีมาก
3.กิจกรรมการเรียนน่าสนใจ	4.35	.857	ดี
4.นักเรียนได้ฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อน	4.35	.484	ดี
5.นักเรียนกล้าพูดภาษาอังกฤษ	4.81	.397	ดีมาก
6.การสอนด้วยเกมส่งเสริมการกล้าแสดงออก	4.57	.502	ดีมาก

ความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถในการพูด เพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
7.การสอนด้วยเกมส่งเสริมให้นักเรียนรักการเรียน	3.97	.763	ดี
8.การสอนด้วยเกมส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษ	4.59	.498	ดีมาก
9.นักเรียนสนใจเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้นหลังจากที่ได้เรียนด้วยเกม	4.76	.435	ดีมาก
10.นักเรียนกล้าพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติหลังจากเรียน	4.41	.498	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	4.48	.164	ดี

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยวิธีการสอนด้วยเกม มีความพึงพอใจต่อการเรียน อยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 4.48$, $SD.=.164$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีมาก คือ นักเรียนกล้าพูดภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.81$, $SD.=.397$) นักเรียนรู้สึกสนุกที่ได้พูดภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.73$, $SD.=.450$) นักเรียนสนใจเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้นหลังจากที่ได้เรียนด้วยเกม ($\bar{X} = 4.76$, $SD.=.430$) และการสอนด้วยเกมส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.59$, $SD.=.498$) นอกนั้นอยู่ในระดับดี ทุกข้อ

อภิปรายผล

งานวิจัยการศึกษาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ด้วยวิธีสอนโดยใช้เกม

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 รหัสวิชา 2000-1201 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกมมีผลการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินกับการเรียน ที่ไม่น่าเบื่อ สอดคล้องกับ ญัฐวรารณณ์ เปลี่ยนปราณ (2558: 1672) ได้ทำการศึกษาการเรียนรู้อำนาจภาษาอังกฤษ โดยใช้เกมประกอบการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า แผนการเรียนรู้อำนาจภาษาอังกฤษโดยใช้เกม ประกอบสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 25.08 และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้อำนาจภาษาอังกฤษโดยใช้เกมประกอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ กัลยา จันเลน (2558: 99-105) กล่าวว่า นักเรียนมีผลการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น หลังจากที่ได้รับ การสอนโดยใช้เกมประกอบการสอน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของชุดิมา สว่างภพ (2555: ออนไลน์) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังจากที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้อำนาจเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เกมสื่อสาร

2. ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม

จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษ โดยวิธีการสอนด้วยเกม มีความพึงพอใจต่อการเรียน อยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 4.48$, $SD = .164$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีมาก คือ นักเรียนกล้าพูดภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.81$, $SD = .397$) นักเรียนรู้สึกสนุกที่ได้พูดภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.73$, $SD = .450$) นักเรียนสนใจเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้นหลังจากที่ได้เรียนด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม ($\bar{X} = 4.76$, $SD = .435$) และการสอนด้วยเกมส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.59$, $SD = .498$) นอกนั้นอยู่ในระดับดี ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของญัฐวรารณณ์ เปลี่ยนปราณ (2558: 1672) ที่สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้อำนาจภาษาอังกฤษโดยใช้เกม

ประกอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทยา นวลละออง (2558: 11-27) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนรู้ในระดับมาก ในประเด็น สนุก ชอบ มีความสุข สื่อการเรียนรู้ที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนจะสามารถเพิ่ม ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมและสรุปข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

1.1 การนำเกมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อดึงดูดความสนใจ ผู้เรียน ครูผู้สอนจำเป็นต้องอธิบาย กฎ กติกา ในการเล่นเกมให้ชัดเจน อาจใช้เวลาและ พื้นที่ในการเล่นเกม

1.2 การใช้กิจกรรมเกมการเรียนการสอน ครูควรคำนึงถึงความสามารถที่ แตกต่างกันของนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อที่จะพัฒนานักเรียนทุกคนได้เต็มศักยภาพ

1.3 ครูควรให้ระยเวลานักเรียนในการฝึกให้เพียงพอเพราะการใช้ระยะเวลาที่ น้อยเกินไปอาจทำให้นักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะเนื้อหา คำศัพท์หรือ โครงสร้างประโยค ครูควรอธิบายให้ชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ ด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียนของนักเรียน

2.2 นอกเหนือจากการใช้เกมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษแล้ว ครูอาจใช้สื่อในรูปแบบอื่น เช่น เพลง การเล่าเรื่อง กระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อ ประกอบการสอนพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในระดับที่ทำการสอนได้

สรุป

จากการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารของผู้เรียนนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนการ

สอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกม ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้คำศัพท์และโครงสร้างภาษาในบริบทที่น่าสนใจและสนุกสนาน ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้นเกมเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการฝึกฝนทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียน ซึ่งส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช**

2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กัลยา จันเลน. (2558). การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เกม. **Graduate School Journal**, 8 (18), 99-105.

ชุติมา สว่างภพ. (2555). **การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เกมสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** ค้นเมื่อ มีนาคม 14, 2559, จาก <https://www.sisaketphp.net/pcs/new/shutimasangpob.pdf>

ณัฐฐันรี ฤทธิรัตน์. (2557). ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ. **การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา**, 15 (1), 2839-2848.

ณัฐวรารณณ์ เปลี่ยนปราน. (2558, พฤษภาคม-สิงหาคม). การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เกมประกอบการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 8 (2), 1672.

ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง. (2558, พฤษภาคม-สิงหาคม). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 เพื่อรองรับการเข้าสู่

ประชาคมอาเซียน. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 8 (2), 493-505.

ฉันทยา นวลละออง. (2558, มกราคม-มิถุนายน). การสร้างเกมการเรียนรู้สามมิติเพื่อ
เสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษตามทฤษฎีพหุปัญญาของนักเรียนผ่านเทคโนโลยี
Augmented Reality บนอุปกรณ์แท็บเล็ต. *ICT Silpakorn Journal*, 2 (1),
11-26.

นพพร ชลารักษ์. (2559, เมษายน-มิถุนายน). สภาพการณ์การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของ
ครูไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีส
เทอร์น*, 10 (2), 130-141.

ปิยนุช อุดมเกียรติสกุล. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชน จังหวัดปทุมธานี. *วารสารการ
ประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2:
บูรณาการงานวิจัย ใช้องค์ความรู้สู่ความยั่งยืน*, 3 (1), 864-868.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.

วัตชิน-โจนส์, ปีเตอร์. (2544). *Grammar games and activities for teachers ฉบับ
ภาษาไทย* โดย มัลลิกา พงศ์ปริตร และศรีภูมิ อัครมาส. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ด
ดูเคชั่น อินโดไชน่า.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2560). *รายงานผลการทดสอบ
ระดับชาติทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม ปีการศึกษา 2560*.

กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *แนวปฏิบัติตามประกาศ
กระทรวงศึกษาธิการเรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*.
กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.

แสงระวี ดอนแก้วบัว. (2558). *ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Burns, J. (1978). **Leadership**. New York: Harper & Row.

Richards, J. C. & Rogers, T. S. (1991). **Approaches and methods in language teaching**. Cambridge: CUP.

มิใช่เพียงความขบขัน: ข้อสังเกตบางประการเรื่องภาพเชิงสัງวาส
ในจิตรกรรมฝาผนังไทย

Not just the Comedy, Some Observations about the Erotic Scenes
in Thai Mural Painting'

บทคัดย่อ

จิตรกรรมฝาผนังไทยสร้างขึ้นด้วยวัตถุประสงค์อันหลากหลาย ได้แก่ การตกแต่งประดับประดา การเป็นพุทธบูชา และเป็นสื่อในการเรียนรู้พุทธศาสนา โดยมีเนื้อหาหลักคือ พุทธประวัติ ชาดกและความคิดเกี่ยวกับจักรวาล อย่างไรก็ตาม ยังมีภาพในลักษณะอื่นแทรกในลักษณะภาพกาก คือ ภาพเชิงสังวาสหรือภาพเกี่ยวกับเพศของทั้งระหว่างชาย-หญิง และเชิงสังวาสของเพศเดียวกัน ในการศึกษาที่ผ่านมามักกล่าวกันว่าภาพเชิงสังวาสนั้นเป็นอารมณ์ขันของช่าง แต่ผู้เขียนมีข้อสังเกตที่ต่างออกไป เนื่องจากบรรดาช่างเหล่านั้นย่อมมีทั้งทักษะฝีมือในการวาดและย่อมมีความรู้ในพุทธศาสนาเป็นอย่างดี ดังนั้นจึงควรมีเหตุผลที่จะนำมาอธิบายถึงการมีอยู่ของภาพเชิงสังวาสในศาสนสถานได้มากกว่าการมีอารมณ์ขันของช่าง ในการศึกษาครั้งนี้จึงมีข้อสังเกตว่า ภาพเชิงสังวาสอาจมีความสัมพันธ์กับมิติต่าง ๆ ทางสังคม ได้แก่ คติความอุดมสมบูรณ์อันเป็นความเก๋าแก่ของภูมิภาคนี้นอกจากนี้ ศาสนสถานโดยเฉพาะพระอุโบสถนั้นมีความหมายถึงความเป็นจักรวาลอันหมายถึงโลกมนุษย์ที่มีกิจกรรมตั้งแต่สูงถึงต่ำ แต่โลกมนุษย์นี้ก็เป็นเพียงสถานที่เดียวที่บุคคลสามารถบรรลุนิพพานและมีพระพุทธรูปเจ้ามาบังเกิด ดังนั้น ภาพเชิงสังวาสจึงมีความหมายถึงกิจกรรมอันเป็นสามัญของมนุษย์ในโลกหรือในจักรวาลที่อาจปรากฏในศาสนสถานได้ นอกจากนี้ จิตรกรรมฝาผนังยังทำหน้าที่บันทึกเรื่องราวเชิงสังวาสที่เกิดขึ้นในสังคมในช่วงเวลาที่วาดด้วยเช่นกัน.

คำสำคัญ: จิตรกรรมฝาผนัง ภาพเชิงสังวาส ศิลปกรรมพุทธศาสนา

Abstract

Thai mural paintings were created for several purposes to include decoration, as an offer to the Buddha and also as instructional media. The main contents of the murals are Buddha's life, Jataka tales and ideas of the

* นักวิชาการอิสระ

universe. However, other content included in the murals are those of erotic scenes of a heterosexual and homosexual nature. It was previously suggested that erotic scenes were included in the murals due to the mood of the painter but historical research has since arrived at different conclusions regarding its symbolism. It should be understood that the painters of the murals would not only be skillful artists but also very well educated in the teachings of Buddha, therefore there must have been a rational reasoning behind each mural they created. Research suggests that the erotic scenes in the Monasteries relate to fertility. The Monasteries are positioned within the world, the solar system and the universe, this world is a place for those who strive become the Buddha through the enlightenment of Nirvana. It concludes that the erotic scenes are symbolic of usual human activity and appear in the Monasteries to reflect social situations of that time.

Keywords: *Mural Painting, Erotic Scenes, Buddhist Art*

บทนำ

จิตรกรรมฝาผนังไทยมีจำนวนมากในประเทศไทยและมักปรากฏในวัดวาอาราม และยังมีตามอาคารในลักษณะอื่นอีกบ้าง การสร้างจิตรกรรมฝาผนังเหล่านี้มีวัตถุประสงค์หลากหลาย ได้แก่ การประดับประดาอาคาร การถวายเป็นพุทธบูชาด้วยของดีของงาม การเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ การบันทึกเรื่องราวทางสังคม การสะท้อนสังคม การเป็นเสมือนสื่อการเรียนรู้พุทธศาสนา และการเป็นองค์ประกอบของแนวคิดจักรวาลของพระอุโบสถพระวิหาร อย่างไรก็ตาม หากกล่าวเฉพาะที่ปรากฏตามวัดวาอารามก็มักจะมีเนื้อหาว่าด้วยเรื่องราวในพุทธศาสนา โดยเรื่องที่เป็นแบบแผนที่นิยมกัน ได้แก่ พุทธประวัติ ตามความนิยมของสังคมไทยซึ่งอาจมีเนื้อหาต่างจากดินแดนอื่น ชาดกโดยเฉพาะทศชาติที่พบว่าเป็นเนื้อหามากกว่าชาดกเรื่องอื่น ๆ และภาพไตรภูมิที่มีเขาพระสุเมรุเป็นองค์ประกอบหลัก และอาจพบการนำเนื้อหาจากวรรณกรรมนำมาวาดอีกด้วย ได้แก่

รามเกียรติ์ สามก๊ก หองสิน สังข์ทองหรือสุวรรณสังข์ พัฒนาการของจิตรกรรมฝาผนังไทยเท่าที่มีหลักฐานหลงเหลือมีปรากฏตั้งแต่สมัยสุโขทัยเรื่อยมาและมีพัฒนาการมาเป็นลำดับ

จิตรกรรมฝาผนังแต่ละแห่งนั้นจะปรากฏภาพที่มีเนื้อหาหลัก ๆ ดังที่กล่าวมาและภาพฉาก ซึ่งก็คือ ภาพที่ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องหลัก ช่างมักเลือกเฉพาะตอนสำคัญ ๆ มาเป็นภาพที่โดดเด่นของเนื้อหาหลักจนเป็นแบบแผนการวาดที่พบได้ทั่วไป อย่างไรก็ตาม พื้นที่ที่กว้างใหญ่ของฝาผนังก่อให้เกิดที่ว่าง ช่างจึงแก้ปัญหาด้วยการวาดภาพที่อาจไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหลัก เป็นภาพที่มาหนุนส่งให้องค์ประกอบของภาพเขียนทั้งหมดนั้นมีความกลมกลืน และภาพฉากเหล่านี้ปรากฏภาพเชิงสังวาสปรากฏอยู่จำนวนหนึ่ง

การปรากฏภาพเชิงสังวาสในศาสนสถานนั้นย่อมดูขัดแย้งสำหรับความคิดของผู้คนในปัจจุบัน ทั้งได้รับการอธิบายอยู่เสมอในการศึกษาที่ผ่านมาว่าเป็นอารมณ์ขันของช่าง อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับโครงสร้างจิตรกรรมฝาผนังแล้ว แม้จะอยู่ภายใต้โครงสร้างหลักคือเรื่องทางพุทธศาสนา แต่ส่วนอื่นนั้นอาจนับได้ว่า เป็นการสร้างสรรค์ของช่างได้ภายใต้กรอบเช่นนั้น ซึ่งอาจเป็นอารมณ์ขันที่ยอมได้เพื่อคลายเครียดจากการวาดเนื้อหาอันเคร่งขรึม ดังนั้นการกล่าวว่า ภาพเชิงสังวาสหรือกามวิสัยภายในศาสนสถานจะเป็นเพียงอารมณ์ขันของช่างแต่เพียงประการเดียวจึงอาจเป็นคำตอบที่อาจไม่ครบถ้วนในการศึกษากระบวนการสร้างจิตรกรรมฝาผนัง ดังนั้นเมื่อพิจารณากระบวนการของการวาดจิตรกรรมฝาผนังซึ่งเป็นงานใหญ่ ภายใต้การควบคุมของครูช่าง และบางแห่งอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์ของพระมหากษัตริย์หรือเจ้านาย อีกทั้งช่างและครูช่างก็นับได้ว่าเป็นผู้รู้เป็นปัญญาชนที่ประกอบด้วยฝีมือช่างและความรู้ทางศาสนา ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรมีคำตอบอื่นที่สอดคล้องกับสำคัญของกระบวนการนั้นนอกเหนือจากอารมณ์ขันของช่างแต่เพียงประการเดียว

ภาพเชิงสังวาสหรือกามวิสัยในจิตรกรรมฝาผนังไทย

คำถามที่มักเกิดขึ้นเกี่ยวกับภาพลักษณะนี้ในจิตรกรรมฝาผนังได้แก่ มีการปรากฏภาพเช่นนี้ในจิตรกรรมซึ่งเป็นศาสนสถานได้อย่างไร ผู้เขียนเห็นว่าควรพิจารณาถึงทั้งเรื่องสถานที่และแนวคิดที่มีอยู่ในสังคมไทยไปด้วยกันเป็นสองกรณี

กรณีแรก แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศในสังคมไทยโบราณ เรื่องเพศนั้นถือเป็นธรรมชาติ เป็นเรื่องดำเนินไปเป็นปกติของมนุษย์ (นิวัติ กองเพียร, 2541: 9) และอาจมีบางโอกาสที่แสดงออกได้ในที่สาธารณะ เพื่อความสนุกสนานและเพื่อความผ่อนคลายอารมณ์ ซึ่งอาจดูไม่มีเหตุผลอื่นนอกจากความขบขันเพียงเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม การแสดงออกเรื่องเพศในลักษณะต่าง ๆ ไม่น่าจะเป็นเพียงเรื่องลอย ๆ เพียงเพราะความขบขัน แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับระบบความเชื่อเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของสังคมและชุมชน หลักฐานเรื่องนี้มีอยู่ในเพลงพื้นบ้านในทุกท้องถิ่น อีกทั้งในประเพณีพื้นบ้านอีกอย่างหลากหลาย ได้แก่ แห่นางแมวขอฝนที่มีแทบทุกภาค เชื้อบั้งไฟของกลุ่มชนสองฝั่งโขงที่มีการแห่แห่นรูปอวัยวะเพศชายทั้งขนาดใหญ่และเล็ก เชื่อกันว่า การทำเช่นนั้นจะทำให้เกิดฝนตกต้องตามฤดูกาลและก่อให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ (นิวัติ กองเพียร, 2541: คำนำ) ในเพลงพื้นบ้านเช่นเพลงปรบไก่ เพลงฉ่อยที่มีคำพูดถึงอย่างตรงไปตรงมาหรือส่อนัยไปในทางเพศอยู่มาก ทางล้านนาก็มีเพลงขอเก็บนกและคำคำวที่กล่าวถึงเห็ดที่เบ่งบานในฤดูฝนเป็นการเปรียบถึงอวัยวะเพศชายเนื่องจากมีรูปร่างคล้ายกันและมีนัยถึงความมั่งคั่งในฤดูฝน นอกจากนั้นยังมีกล่าวถึงเรื่องเพศกับอาหารอีกด้วย (สุรสิงห์สำรวม ฉิมพะเนาว์, 2527: 27)

สิ่งเหล่านี้สะท้อนทัศนะเกี่ยวกับเพศว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่สัมพันธ์กับชีวิตผู้คนในแง่ที่เกี่ยวข้องกับชีวิต โดยเฉพาะการทำมาหากินที่ต้องอาศัยลมฟ้าอากาศที่คนเราไม่สามารถกำหนดบังคับได้ จึงอาศัยอุปมาลักษณะทางเพศกับฟ้าฝนที่แสดงความเจริญงอกงามหรือกระทั่งการแต่งกายที่ผู้คนสมัยโบราณทั้งชายหญิงอาจเปลือยอก หญิงสาวที่มีลูกแล้วก็อาจเปลือยอกได้ในบางสถานที่ ได้แก่ บ้านเรือนของตน ในหมู่บ้าน ในตลาด ทั้งนี้เพื่อให้นมลูกได้ง่าย ดังที่ในล้านนาเคยมีกฎหมายมังรายศาสตร์มาตราหนึ่งที่ว่าถึงการห้ามหยุบ (จับ) นมผู้หญิง ซึ่งสะท้อนว่า ผู้หญิงในล้านนานั้นอาจเปลือยอกในชีวิตประจำวัน ดังที่มีรูปในจิตรกรรมฝาผนัง ดังนั้นทัศนะเรื่องเพศจึงอยู่ในความรู้สึกนึกคิดของผู้คนที่เห็นเป็นปกติธรรมดา แต่กระนั้นสิ่งที่ควรคำนึงก็คือ แม้ผู้คนในยุคก่อนเก่าจะเห็นว่าแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศนั้นจะผูกติดกับฟ้าฝนและการทำมาหากิน แต่ก็มีใช้ว่าจะแสดงออกเรื่องเพศอย่างไร กาลเทศะ หากยอมแสดงออกเมื่อมีกาลเทศะอันเหมาะสมคือ เมื่อมีวาระหรือประเพณี ดังนั้น เมื่อเรื่องเพศถูกมองว่าเป็นปกติจึงอาจปรากฏรูปเชิงสังวาสในศาสนสถานได้

ภาพที่ 1 ประติมากรรมสำริด ชาวบ้านเรียกกันว่า “ปู่เมฆ” สันนิษฐานว่าสำหรับใช้ในพิธี
ขอฝน พบที่ตำบลหนองโพ อำเภอดาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ปัจจุบันเก็บรักษาใน
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติวัดหนองโพ
ที่มา: วราภรณ์ วิชญรัฐ

ประการต่อมา เมื่อมีกาลเทศะดังนั้น ในพระอุโบสถพระวิหารที่มีรูปเชิงสังวาสหรือ
กามวิสัย นั้นเหมาะสมแก่กาลเทศะหรือไม่ ตามความคิดของคนปัจจุบันนั้นอาจรู้สึกว่าจะไม่
เหมาะสม แต่เมื่ออิงกับคำอธิบายข้างต้นก็อาจพอจะเป็นคำตอบได้ แต่ยังมีแนวคิด
เกี่ยวกับพระอุโบสถที่ทำให้ภาพเหล่านี้สามารถมีตัวตนบนจิตรกรรมฝาผนังได้ ได้แก่แนวคิด
เรื่องคติจักรวาลซึ่งมักปรากฏเป็นแบบแผนสำคัญของการวาดจิตรกรรมฝาผนังที่คงสืบทอด
รูปแบบเช่นนี้มาแต่สมัยอยุธยา (นิโกลาส์ แชรแวส, 2550) แนวคิดเรื่องคติจักรวาลนั้น
แสดงออกด้วยรูปเขาพระสุเมรุที่มักแสดงอยู่เบื้องหลังพระประธาน โดยเขาพระสุเมรุอันถือเป็น
หลักของจักรวาลนั้นจะอยู่ในตำแหน่งของพระประธานซึ่งก็คือพระพุทธเจ้านั่นเอง
ตำแหน่งของเขาพระสุเมรุดังกล่าวนี้นอกจากจะก่อให้เกิดสุนทรียะในแง่องค์ประกอบศิลป์ที่
มีความสมมาตร ย่อมมีความหมายถึงพระพุทธองค์ผู้ทรงเป็นหลักของจักรวาลนั่นเอง ดังนั้น
พระอุโบสถที่มีจิตรกรรมฝาผนังนั้นมีความหมายถึงความเป็นจักรวาลทั้งในแง่ของภพภูมิที่
ประกอบด้วยสวรรค์ชั้นต่าง ๆ โลกมนุษย์ และนรก ทั้งยังอาจมีความหมายถึงจักรวาลที่เป็น
โลกมนุษย์เพียงภพเดียวก็ได้เช่นกัน ทั้งนี้ เพราะโลกที่ประกอบด้วยพฤติกรรมมนุษย์ ความ
ดีความชั่ว ก็เลศต้นหาทั้งหลายคือสถานที่เดียวที่พระพุทธเจ้าจะมาบังเกิดและทรงสั่งสอน

ธรรมแก่สัตว์โลกต่อไป ในเมื่อพระอุโบสถมีความหมายถึงโลกมนุษย์ด้วยเช่นนี้ กิจกรรมทั้งหลายทั้งปวงของมนุษย์จึงสามารถปรากฏขึ้นได้ไม่เพียงแต่เรื่องของพระพุทธรูปเจ้าหรือชาดกต่าง ๆ เรื่องเพศซึ่งก็คือกิเลสตัณหาอันตัดได้ยากที่สุดในบรรดากิเลสทั้งปวง จึงปรากฏขึ้นในจิตรกรรมฝาผนังในศาสนสถานนี้ได้ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้

นอกจากนี้ผู้เขียนมีข้อสังเกตว่าในสังคมโบราณผู้รู้หนังสือมิได้มีมากนัก ในช่วงต้นรัตนโกสินทร์นั้นหลักฐานว่า พระเทศน์เรื่องปฐมสมโพธิหรือพุทธประวัติมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา และในสมัยรัชกาลที่ 3 ที่ทรงโปรดให้พระภิกษุเทศน์ปฐมสมโพธิแทนการเทศน์มหาชาติของหลวง (พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2514: 71) และผู้เขียนเชื่อว่า ผู้คนทั่วไปคงได้ศึกษาพุทธประวัติจากจิตรกรรมในพระอุโบสถประกอบการเทศน์ของพระพุทธรูปประวัติเหล่านี้คงมีที่มาจากคัมภีร์พุทธศาสนาที่สืบทอดกันมาหลายทาง โดยเฉพาะแหล่งที่มาสำคัญคือจากดินแดนล้านนาผ่านความสัมพันธ์ทางการสงครามแย่งชิงหัวเมืองเหนือในรัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (วราภรณ์ วิษณุรัฐ, 2557: 146-147) และนำมาปรับให้เป็นไปตามรสนิยมของท้องถิ่นจนกลายเป็นเนื้อหาฉบับหลักที่มีการใช้วาดลงในจิตรกรรมฝาผนังสืบทอดลงมาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ พระอุโบสถนั้นอาจถือได้ว่าเป็นพื้นที่สาธารณะที่ผู้คนทั่วไปสามารถเข้าได้เว้นแต่เมื่อมีสังฆกรรม จิตรกรรมจึงเป็นเสมือนการเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ในพุทธศาสนาและเป็นเครื่องมือบันทึกเหตุการณ์ ที่ย่อมสอดคล้องกับเรื่องราวที่มีอยู่จริงทางสังคม เช่นผู้คนแปลก ๆ ได้แก่ “เดีย ค่อม เทย ที่มีอยู่ในพระราชวัง” ที่มีการกล่าวถึงในกฎมณเฑียรบาล (กรมศิลปากร, 2521: 109) หรือการที่มีมิชชันนารีแต่งกายเลียนแบบพระสงฆ์ในพุทธศาสนาเพื่อเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งปรากฏในจิตรกรรมฝาผนังที่วัดเกาะแก้วสุทธาราม (วัดเกาะ) เพชรบุรี อีกทั้งยังถือได้ว่าเป็นสื่อชนิดหนึ่งในการเรียนรู้ของผู้คนไปด้วย ได้แก่เนื้อหาทางพุทธศาสนา และการบอกเล่าเรื่องราวทางสังคมของผู้คนทั่วไปในชีวิตประจำวัน กระทั่งเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ ได้แก่ ภาพขบวนพยุหยาตราทางสถลมารคในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ที่วัดยม พระนครศรีอยุธยา รวมทั้งชาดกและพุทธประวัติที่ดูเป็นแบบแผนที่นิยมวาดกันในราชธานี อีกทั้งภาพเหล่านี้ก็เกื้อหนุนแนวคิดเกี่ยวกับการสั่งสมบุญบารมีเพื่อการบรรลุพระโพธิญาณเป็นพระพุทธรูปเจ้าในอนาคต หรือการเป็นผู้มีบุญญาธิการเหนือผู้อื่น ก่อให้เกิดโลกทัศน์เกี่ยวกับสังคมการเมืองเรื่องผู้ปกครองได้อีกประการหนึ่งในสังคมไทย

ผู้เขียนจึงขอตั้งเป็นข้อสังเกตว่า รูปภาพที่เห็นเป็นเชิงสังวาสหรือกามวิสัยจึงสามารถมีปรากฏในจิตรกรรมฝาผนังได้ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมานี้ ได้แก่ คติเรื่องความอุดมสมบูรณ์ที่สืบมาแต่ครั้งบรรพกาล ความเป็นคติจักรวาลของพระอุโบสถ การเป็นแหล่งเรียนรู้และบันทึกเหตุการณ์ในฐานะพื้นที่สาธารณะ สิ่งเหล่านี้เอื้อให้ภาพเชิงสังวาสในลักษณะต่าง ๆ ปรากฏขึ้นได้ จนอาจเป็นความชินตาไปในที่สุด

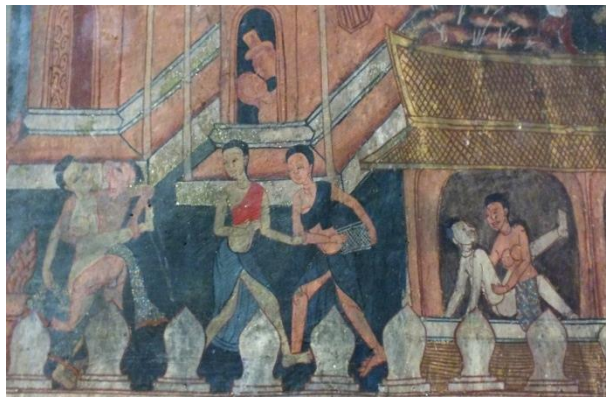
ภาพเชิงสังวาสเหล่านี้ได้รับการวาดมาอย่างต่อเนื่อง ในฐานะภาพกากบนฝาผนัง ด้วยเหตุผลและแนวคิดที่ได้นำเสนอมาข้างต้น การวาดภาพเหล่านี้มาช้านานจนเสมือนกับเป็นภาพธรรมดาที่อาจวาดได้ในศาสนสถาน ทั้งยังแสดงออกได้ในเชิงสุนทรีย์ และไม่พบหลักฐานก่อนหน้าสมัยรัชกาลที่ 3 ในสมัยรัตนโกสินทร์ ว่ามีการกล่าวถึงภาพดังกล่าวว่าเป็นความอูจาดหรือชักนำไปในทางต่ำแม้จะอยู่ในพระอุโบสถ และไม่พบการทักท้วงว่าไม่ควรมีภาพเหล่านี้แต่อย่างใด แม้ในการปฏิสังขรณ์วัดวาอารามในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการบูรณะและสร้างวัดและเป็นยุคที่ถือได้ว่างานช่างทั้งปวงนั้นเฟื่องฟูภายใต้การอุปถัมภ์ของพระมหากษัตริย์ ซึ่งช่างเหล่านั้นก็ล้วนเป็นปัญญาชนผู้ต้องฝึกปรีดีฝีมือมาพร้อมความรู้ในพุทธศาสนาอย่างเชี่ยวชาญ ภาพจิตรกรรมฝาผนังจึงได้รับการวาดขึ้นเป็นจำนวนมากในช่วงเวลานั้นรวมทั้งภาพเชิงสังวาสด้วย อีกทั้งพระองค์ทรงมีพระราชวินิจฉัยและตรวจตรางานช่างทั้งปวงด้วยพระองค์เองอันนับเป็นพระราชกรณียกิจที่สำคัญในแต่ละวัน (เจ้าพระยาทิพากรวงศ์มหาโกษาธิบดี, 2538: 150) แม้อาจจะทรงตรวจตราภาพหลัก ๆ แต่น่าจะต้องทรงเห็นภาพเชิงสังวาสนั้นด้วย แต่ก็ไม่พบหลักฐานว่า ทรงมีพระราชวินิจฉัยอย่างไร หากจะมีก็เพียงจะทรงติว่าภาพสำคัญ ๆ บางภาพนั้นไม่งามจึงโปรดให้ช่างแก้ไขจนพอพระราชหฤทัยเพียงเท่านั้น

ภาพที่ 2 ในพระอุโบสถวัดบางยี่ขัน กรุงเทพฯ

ที่มา: วราภรณ์ วิชญรัฐ

ภาพที่ 3 ในพระอุโบสถหลังเดิม วัดหน้าพระธาตุ อำเภอบึงโขงพยูน นครราชสีมา

ที่มา: วราภรณ์ วิชญรัฐ

ลักษณะภาพเชิงสังวาสที่มีปรากฏเท่าที่เหลือหลักฐาน พบได้ทั้งลักษณะของชายหญิงซึ่งพบมากโดยทั่วไป และยังมีภาพเชิงสังวาสของเพศเดียวกันคือหญิงกับหญิง และชายกับชาย ทั้งยังมีแบบระหว่างสัตว์ในจินตนาการของช่างอีกด้วย ได้แก่ที่วัดคงคามรามราชบุรี โดยภาพเชิงสังวาสแบบเพศเดียวกันนั้น เมื่อพิจารณาช่วงเวลาภาพเหล่านี้ได้รับการวาดขึ้นก็ได้พบเรื่องราวทางสังคมบางประการที่อาจเกี่ยวข้องกับการวาดภาพดังกล่าวก็เป็นได้

ในกรณีภาพชายกับชายนั้น ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว มีกรณีของกรมหลวงรักษารณเรศผู้ซึ่งต้องพระราชอาญาถึงต้องสำเร็จโทษด้วยท่อนจันทน์ในกรณีช่องสุ่มผู้คน มักใหญ่ใฝ่สูง ตัดสินความไม่ยุติธรรมเพราะคนโฉนคนละครในสังกัดของพระองค์เรียกกับสินบน และกล่าวว่าพระองค์ทรงมีพฤติกรรมไม่อยู่กับลูกเมีย แต่ “ไปหลงรักอ้ายคนโฉนละคร” ซึ่งเป็นชาย (เจ้าพระยาทิพากรวงศ์มหาโกษาธิบดี, 2538: 131-132) ในพระราชพงศาวดารยังกล่าวถึงพฤติกรรมอันเป็นรายละเอียดของพระองค์ ทั้งยังกล่าวถึงคำบริภาษที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงกล่าวถึงเจ้านายอีกบางพระองค์ที่มีการประพฤติดีแบบเดียวกันด้วย แต่พระราชวงศ์ผู้ใหญ่ก็ได้ตำหนิแม้จะมีคำว่า “อุบาทว์บ้านเมือง” เนื่องจากเป็นสิ่งที่เห็นว่าประพฤติดีกันเฉพาะกลุ่ม (เจ้าพระยาทิพากรวงศ์มหาโกษาธิบดี, 2538: 131-132) แต่ตราบไต่ที่มีได้ทำการกระทบต่อความมั่นคงของบ้านเมือง พฤติกรรมดังกล่าวจะถูกมองว่าเป็นเรื่องส่วนพระองค์ไป (วราภรณ์ วิษณุรัฐ, 2549: 15-17)

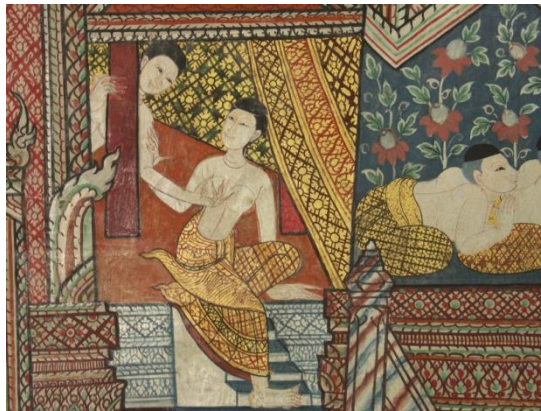
ส่วนเรื่องของเชิงสังวาสแบบหญิงกับหญิงนั้นมีปรากฏในปริมาณที่มากกว่าทั้งการกล่าวถึงเป็นหลักฐานเอกสารและภาพจิตรกรรมฝาผนัง เรื่องราวของหญิงกับหญิง หรือที่เรียกว่าการเล่นเพื่อนนั้นปรากฏในกฎมณเฑียรบาลที่ตราขึ้นในสมัยอยุธยาตอนต้นในรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ความว่า “อนึ่ง สนมกำนัลคบผู้หญิงกันทำดูจชายเปนชู้เมียกัน ให้ลงโทษด้วยลาวดหนัก 50 ที ศักคอประจานรอบพระราชวัง ที่หนึ่งให้เอาเปนชาวสะตัง ที่หนึ่งให้แก่พระเจ้าลูกเธอหลานเธอ” (กฎหมายตราสามดวง, 2515: 120 - 121) ในเรื่องพระอภัยมณี ของสุนทรภู่ก็มีบรรยายถึงนางสนมกำนัลเมืองมณเฑียรว่า

“ฝ่ายห้ามแห่นแสนสนมเมืองมณเฑียร	ล้วนแต่นักเลงเพื่อนเหมือนกันหมด
ด้วยเมื่ออยู่บุรีภิรมย์รส	เพราะท้าวทศวงศ์ไม่ว่าไร
จนเคยเล่นเป็นธรรมเนียนางมณเฑียร	ทั้งร่วมรักร่วมชีวิตพิสมัย
กลางคืนเที่ยวเกี่ยวเพื่อนออกเกลื่อนไป	เป็นทัวไม้ผู้หญิงลอบทั้งกัน”

นอกจากนี้ยังมีในพระราชนิพนธ์เพลงยาวของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ความว่า “ที่ข้อใหญ่ชี้ให้เห็นเรื่องเล่นเพื่อน ทำให้เพื่อนราชกิจผิดทุกสิ่ง ถ้าจะเปรียบเนื้อความไปตามจริง เสมอหญิงเล่นชู้จากสามี” (โสมทัตต์ เทเวศร์ สมบัติ พลายน้อย, 2513: 223-226) นอกจากนี้ยังปรากฏในกลอนเพลงยาวเรื่องหม่อมแปดสุวรรณศรี ประพันธ์โดยคุณสุวรรณ กวีหญิงผู้มีชื่อ ท่านเป็นข้าหลวงในกรมหมื่นอัปสรสุดาเทพในสมัย

รัชกาลที่ 3 หม่อมเปิดหรือเดิมชื่อหม่อมขำนั้นเคยเป็นหม่อมห้านางในของกรมพระราชวัง
บวรมหาศักดิ์พิลเสพ ต่อมาเมื่อวังหน้าพระองค์นั้นสิ้นพระชนม์จึงเข้าไปรับราชการในพระ
ตำหนักของกรมหมื่นอัปสรสุดาเทพ และมีพฤติกรรมเล่นเพื่อนกับหม่อมสุดซึ่งเคยอยู่ในวัง
หน้ามาด้วยกัน จนกลายเป็นที่มาในกลอนเพลงยาวดังกล่าวนั้น (หริต เรื่องฤทธิ์, 2516:
59)

ภาพที่ 4 ในพระอุโบสถวัดคงคามราม ราชบุรี

ที่มา: วรากรณ์ วิชญรัฐ

ภาพที่ 5 เชิงสังวาสชายกับชาย ในพระอุโบสถ วัดสุวรรณาราม กรุงเทพมหานคร

ที่มา: วรากรณ์ วิชญรัฐ

การกล่าวถึงพฤติกรรมทางเพศระหว่างเพศเดียวกันทั้งสองลักษณะนี้ คงเป็นที่รับรู้โจษจันกันอยู่ในสังคมในช่วงเวลาสมัยต้นรัตนโกสินทร์อยู่พอสมควร ที่สำคัญคือเมื่อกล่าวถึงในเอกสารทั้งกฎหมาย ในพระราชพงศาวดาร และวรรณคดีในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกับการเขียนจิตรกรรมฝาผนังเหล่านี้ และมีอยู่นอกเหนือไปจากการวาดจิตรกรรมเชิงสังวาสแบบชายหญิงซึ่งปรากฏอยู่โดยทั่วไป

พื้นที่ที่ปรากฏภาพเหล่านี้ ไม่โจ่งแจ้ง ไม่โดดเด่นเนื่องจากไม่ใช่ภาพหลักของเรื่องที่น่ามาวาด แต่แลเห็นได้เพียงการมองธรรมดา ผู้เขียนจึงตั้งข้อสังเกตว่า ลักษณะการวางภาพเช่นนี้ชวนให้เข้าใจว่าได้สะท้อนว่า สังคมไทยนั้นมิได้รังเกียจเรื่องเพศจนเข้มงวดเคร่งครัดหรือปิดล้นจนเอือมถึงไม่ได้ หากแต่เป็นเรื่องธรรมดาที่มีอยู่อย่างสามัญในชีวิตมนุษย์ เพียงแต่มีการจัดวางไว้ในกาลเทศะที่เหมาะสม และอาจมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในระดับของผู้คนชาวบ้านที่ยังเชื่อมโยงอยู่กับแนวคิดเกี่ยวกับเพศที่กล่าวมาข้างต้น กระนั้นแนวคิดเกี่ยวกับเพศในสังคมนั้น มิได้มีการแสดงออกในทุกระดับชั้น หากแต่คงเป็นวัฒนธรรมที่ชาวบ้านอาจแสดงออกได้ตามกาลเทศะ ดังในช่วงปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาหลักฐานทางวรรณกรรมบางประการ สะท้อนให้ทราบว่า วัฒนธรรมทางสังคมยุคนั้นแบ่งเป็นส่วนและมีลำดับชั้น ได้แก่ เรื่องมโนราห์ ซึ่งเป็นวรรณกรรมชาวบ้านที่เนื้อหานี้มีคำที่ถือกันว่าหยาบคาย แต่กลับเป็นที่นิยมในระดับชาวบ้าน (ศรีศักร วัลลิโภดม, 2553)

ถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โลกทัศน์ของชนชั้นนำเกี่ยวกับจิตรกรรมฝาผนังเชิงสังวาสนั้นเปลี่ยนแปลงไป ทรงมีพระราชหัตถเลขาเรื่องเกี่ยวกับจิตรกรรมฝาผนังที่วัดทองนพคุณ ในส่วนที่เป็นภาพเชิงสังวาส ความว่า (สะกดตามต้นฉบับ)

“จิตรกรรมช่างเขียนระบายรูปต่าง ๆ วิชาช่างอันนี้ก็มีวัดเป็นที่ศึกษา ช่างวาดช่างเขียนจะมีมาก็ออกจากวัด แต่ในวัดที่มีรูปที่เรียกว่า “ต่ำช้าโลเล” แต่คนก็เห็นเปนของประหลาดของขัน...รำคาญพระเนตรอยู่ห้องหนึ่ง...ก็ในนันทอุทยานนั้นเกลื่อนกลาดตาตาดไปด้วยนางเทพนิกรอัศจรรย์ญาต่าง ๆ นั้น มีรูปนวลายอยู่ถึง 7 รูปคือ เปนรูปเปิดผ้านุ่งถึงตะโพกนึ่งถ่ายปัสสาวะบ้าง เปนรูปป็นแหวกผ้านุ่งข้างน่าบ้าง ลางนางว่ายน้ำนอนขำตะโพกโง่งขึ้นมา พันน้ำขึ้นไม่มีผ้านุ่ง ลางนางนอนหงายว่ายน้ำอ่อนกลางตัว พันน้ำมาผ้านุ่งไม่มี ลางนางขึ้นจากน้ำผลัดผ้าข้างหน้าแหวกอยู่จนถึงอุทรประเทศ...เปนรูปภาพพระบายอย่างดี มิใช่เปนของเล่น ที่ห้อง

นั่นก็เพนอยู่เบื้องหน้าพระอุโบสถ ตรงพระพักตร์พระประธานตรงที่เสด็จไปประทับ
 ภาเมื่อพระสงฆ์มาชุมนุมกันทำสังฆกรรมอุโบสถกรรมก็จะต้องแลดูรูปนั้นอยู่
 จนสังฆกรรมเลิก ซึ่งก็โปรดประกาศมาทั้งนี้ เพราะทรงรำคาญพระราชหฤทัย ทรง
 พระราชดำริให้เห็นไปว่าไม่ควรจะให้รูปภาพเช่นนี้มีอยู่ในที่ที่คนสมมติว่าเป็นที่
 บริสุทธิ ก็ซึ่งประกาศมานี้ก็จะใคร่ขอเสีย รูปภาพเช่นนี้มีอยู่ในโบสถ์วิหารแห่งใดใน
 พระอารามหลวง ให้พระราชาคณะพระครูผู้ครองพระอารามแลเถาณานุกรมจะ
 แก้ไขเปลี่ยนแปลงเสียใหม่ให้ถูกต้องให้ดีจะได้เถาไม่” (พระบาทสมเด็จพระจอม
 เกล้าเจ้าอยู่หัว, 2554: 84)

ความเปลี่ยนแปลงของโลกทัศน์เกี่ยวกับการวาดจิตรกรรมฝาผนังซึ่งอาจหมาย
 รวมถึงทัศนะเรื่องเพศของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในประเด็นนี้ ผู้เขียนเชื่อ
 ว่าเป็นผลจากการแพร่เข้ามาของความคิดตะวันตกโดยเฉพาะความคิดในยุควิคตอเรียน อัน
 เป็นสมัยที่สังคมตะวันตกเชื่อในจริยธรรมของความบริสุทธิ์ เชื่อในคุณความดีทางศาสนา
 (Stienbach, 2012) เป็นแนวคิดที่เชื่อว่า ชีวิตนี้มีกายและจิตโดยจิตนั้นบริสุทธิ์กว่ากาย
 กามารมณ์จึงเป็นสิ่งสกปรกที่ทำให้เกิดบาปในจิตใจ สังคมในยุควิคตอเรียนจึงถือเป็นเรื่อง
 น่าอายหากใครนำเรื่องกามารมณ์มาเอ่ยถึงในที่สาธารณะหรือเป็นที่เปิดเผย กามารมณ์จึง
 เป็นสิ่งต้องห้ามในยุคนั้น ผู้หญิงจึงรักษาและเห็นคุณค่าของพรหมจรรย์หรือความบริสุทธิ์
 เฉกเช่นพระแม่มารีย์ผู้ซึ่งเป็นแบบแห่งความดีและบริสุทธิ์ในศาสนาคริสต์ หากไม่เป็นไป
 ตามแนวคิดนี้ก็มักถูกลงโทษจากสังคมเช่นการถูกประณาม หรือขับออกจากสังคม (ยุพิน
 หาญวัฒนากุล, 2529: 3)

นอกจากนี้ การแต่งงานต้องเป็นไปตามหลักศาสนา และกามารมณ์ต้องเป็นไป
 ภายใต้การสมรส เรื่องเพศแบบเสรีนิยมเป็นเรื่องต้องห้าม อีกทั้งยังต้องใช้หลักศีลธรรมของ
 ศาสนามาเป็นสิ่งที่ตัดสินความดีความชั่วโดยไม่มีข้อยกเว้น ต้องควบคุมแรงปรารถนาทางใจ
 ซึ่งเป็นเครื่องมือรักษาคุณความดี ชีวิตทางเพศของผู้คนต้องอยู่ในกรอบนี้โดยเฉพาะสตรี
 ดังนั้น การแสดงออกทางสังคม เช่น วรรณกรรมในโลกตะวันตกในเวลานั้นจึงต้องเป็นเรื่อง
 ที่แสดงออกซึ่งศีลธรรม และความบริสุทธิ์ (ยุพิน หาญวัฒนากุล, 2529: 89) นอกจากนี้
 ความคิดแบบอเมริกันหรือแบบพิวริตัน (Puritan) ที่มีหลักคิด คือ การทำงานหนักเพื่อให้
 บรรลุความสำเร็จ การเคร่งครัดต่อศีลธรรม การไปโบสถ์ในวันอาทิตย์ การอ่านคัมภีร์ไบเบิล

และการมีวินัยในตนเอง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มมิชชันนารีชาวอเมริกัน กลุ่มแรก ๆ ที่เข้ามาในประเทศไทยนั้นอาจนำพาแนวคิดนี้เข้ามา ทั้งด้วยการสอนศาสนา และการดำเนินชีวิตที่คนไทยได้พบเห็น มิสเตอร์แคสเวล มิชชันนารีอเมริกันเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษให้กับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นคนแรก อาจเป็นผู้มีอิทธิพลทางความคิดต่อพระองค์ อีกทั้งกลุ่มของมิชชันนารีอเมริกัน ก็เป็นกลุ่มที่วางตัวเป็นครู และเป็นแพทย์ ไม่ได้วางตนเป็นนักบวชเหมือนบาทหลวงคาทอลิก จึงเข้ากับไทยได้มากกว่า โดยมีพวกคนไทยที่สูงศักดิ์ที่เป็นคนหนุ่ม เริ่มปรารถนาจะเรียนวิชาอย่างฝรั่งหลายคน (สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ, 2516: 95 - 96) จึงมีความคล่องตัวในการเผยแพร่ทั้งศาสนา วิทยาการและแนวความคิดทางสังคมที่มาจากสังคมอเมริกันได้

ความคิดตะวันตกเช่นนี้ย่อมมีผลต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากอิทธิพลทางการเมืองจากตะวันตกนั้นเป็นกระแสที่รุนแรง ไทยย่อมต้องปรับตัวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการปรับปรุงประเทศทุกด้านโดยต้องกระทำไปทุกมิติทั้งด้านความคิดและวิทยาการ เมื่อแนวความคิดจากตะวันตกอันได้แก่ความคิดแบบวิคตอเรียนและพิวริตันได้เข้ามามีอิทธิพลต่อชนชั้นนำ จึงนำไปสู่ทัศนคติที่เห็นว่าเรื่องเพศหรือเชิงสังวาสนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ควรแสดงออก หรือเป็นเรื่องลับที่ควรเก็บไว้ดูเงียบ ๆ อีกทั้งแนวทางการพัฒนาประเทศแบบตะวันตกโดยเน้นไปที่การสร้างสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และโรงเรียนส่งผลให้การสร้างวัดและการวาดจิตรกรรมแบบประเพณีที่เคยมีมาอย่างต่อเนื่องต้องลดปริมาณลง แนวคิดแบบพุทธศาสนาแบบเดิมเช่นคติจักรวาลเปลี่ยนไปเป็นความเข้าใจจักรวาลใหม่แบบตะวันตก

ดังนั้น จากที่กล่าวมา สังคมไทยโบราณมีระบบคิดและทัศนะเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ทั้งในการทำมาหากินได้แก่เรื่องความอุดมสมบูรณ์ เรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนา และมีการแสดงออกได้ในที่สาธารณะในบางกาลเทศะ แต่เมื่อมีปัจจัยจากภายนอกอันได้แก่กระแสความคิดตะวันตกที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลกระทบต่อทัศนะต่าง ๆ ที่เคยมีแต่เดิม จึงย่อมมีผลต่อการสร้างศิลปกรรมพุทธศาสนาในเวลานั้น จิตรกรรมฝาผนังที่เคยมีภาพเชิงสังวาส จึงถูกมองตามทัศนะตะวันตกว่าเป็นสิ่งหยาบเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงที่ขาดความเชื่อมโยงกับระบบความคิดเดิมเกี่ยวกับเรื่องเพศ ดังนั้น เมื่อผู้คนยุคปัจจุบันได้พบ

เห็นภาพเหล่านั้นจึงไม่อาจอธิบายความเชื่อมโยงกับระบบคิดในสังคมไทยโบราณได้ เหลือเพียงคำอธิบายไปว่าเป็นเพียงการแสดงออกถึงอารมณ์ขันของช่างแต่เพียงประการเดียว

เอกสารอ้างอิง

กรมศิลปากร. (2521). **กฎหมายตราสามดวง**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

กฎหมายตราสามดวง. (2515). พระนคร: องค์การค้าของคุรุสภา.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (2514). **พระราชดำรัสแสดงพระบรมราชาธิบายแก้ไขการปกครองแผ่นดิน หนังสือประกอบคำอธิบายวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย**. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ.(2554). **ชุมนุมพระบรมราชาธิบาย ฉบับพิมพ์ พ.ศ. 2457**. กรุงเทพฯ: ต้นฉบับ.

นิวัติ กองเพียร. (2541). **เชิงสังวาส**. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม.

นิโกลาส แชร์แวนส.(2550). **ประวัติศาสตร์ธรรมชาติและเมืองแห่งราชอาณาจักรสยาม (ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช)** แปลโดย สันต์ ท. โกมลบุตร. นนทบุรี: ศรีปัญญา.

หรีด เรืองฤทธิ์. (2516). **กลอนเพลงยาวเรื่องหม่อมเปิดสวรรค์**. กรุงเทพฯ: เสริมวิทย์บรรณาการ.

ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. (2516). **ความทรงจำ**. พระนคร: ศิลปาบรรณาการ.

ทิพากรวงศ์มหาโกษาธิบดี, เจ้าพระยา. (2538). **พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 3**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

วราภรณ์ วิษณุรัฐ. (2557) . สังคมการเมืองไทยกับกระบวนการสร้างสรรค์จิตรกรรมฝาผนังสมัยรัตนโกสินทร์ (พ.ศ.2335-2394) ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาไทยศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

วราภรณ์ วิษณุรัฐ. (2549). เชิงสังวาสของเพศเดียวกัน ในจิตรกรรมฝาผนังแบบแผนประเพณีไทย สมัยรัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ 1-5). สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ศิลปะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร:

สุนทรภู์, (2515). **พระอภัยมณี**. พระนคร: ศิลปาบรรณาการ.

สุรสิงห์สำรวม ฉิมพะเนาว์. (2527). โลกทัศน์ชาวล้านนาศึกษาจากขอเก็บนก **สังคมศาสตร์**
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 6, (2), 27.

โสมทัตต์ เทเวศร์ (สมบัติ พลายน้อย). (2513). **เจ้าฟ้าจุฑามณี**. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.

ศรีศักร วัลลิโภดม.(2553) . **กรุงศรีอยุธยาของเรา**. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม.

ยุพิน หาญวัฒนากุล. (2529). รายงานการวิจัยเรื่องตัวเอกผู้หญิงกับความคติลัทธิสตรี
ในนวนิยายอังกฤษสมัยวิคตอเรียน. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยเสริมหลักสูตร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Stienbach, S.L. (2012). **Understanding the Victorian**. New York: Routledge.

การศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ โดยใช้นิทานภาษาอังกฤษ

The Study of English Reading Behaviors of Grade Five Students

at Wat Si Maha Pho School by Using English Tales

สุรีย์ อุ่นสิริ*

รศ.ดร.วิไลรัตน์ ศิริจันทร์**

ผศ.ดร.ดวงใจ ชนะสิทธิ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษ 2) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษ 3) ศึกษาแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และ 4) ศึกษาเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้นิทานภาษาอังกฤษ ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ จำนวน 10 คน โดยใช้เกณฑ์จากการสมัครใจเข้าร่วม ความสามารถทางภาษาอังกฤษ และการส่งเสริมจากครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสำรวจความสนใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ 2) แบบศึกษาพฤติกรรม การอ่านนิทานภาษาอังกฤษ 3) แบบประเมินแรงจูงใจการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ และ 4) แบบวัดเจตคติต่อการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยใน ด้านความสนใจพบว่า นักเรียนสนใจนิทานประเภทแฟนตาซีมากที่สุด นักเรียนอยากอ่านหนังสือในบรรยากาศที่สนุกสนานและอ่านกับเพื่อน ด้านพฤติกรรมพบว่า นักเรียนเลือกนิทานประเภทแฟนตาซีมากที่สุด โดยเลือกนิทานที่มีเนื้อเรื่องสั้นและมีภาพประกอบเป็นการ์ตูนสี นักเรียนจะอ่านกับเพื่อนและพูดคุยไปด้วย

* นักศึกษาลัทธิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ขณะอ่าน ส่วนใหญ่จะเลือก 1-3 เล่มก่อนตัดสินใจ ด้านแรงจูงใจพบว่า ทั้งแรงจูงใจด้านสภาพแวดล้อม แรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก เฉลี่ยแล้วอยู่ระดับมาก การจัดเตรียมหนังสือไว้ให้เลือกเยอะ การเห็นประโยชน์ของการอ่าน และการให้ของรางวัลหลังอ่านจบทำให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือ และด้านเจตคติต่อการอ่านพบว่า นักเรียนมีความชอบต่อการอ่านหนังสือนิทาน เฉลี่ยแล้วอยู่ระดับมากที่สุด นักเรียนมีความชอบต่อบรรยากาศในการอ่านหนังสือ และนักเรียนมีความชอบต่อตัวครู เฉลี่ยแล้วอยู่ระดับมาก

คำสำคัญ: พฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษ นิทานภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to explore the interests in reading, to study the reading behaviors, to study the motivations in reading, and to study attitudes towards reading of students. The population of this study included 10 grade-5 students at Wat Si Maha Pho School by applying criteria from voluntary participation, English proficiency and family support. Tools used for data collection included the survey of interests in reading, the study form of reading behaviors, the interview form to assess motivations in reading, and the questionnaire for measuring attitudes towards reading. Statistics used to analyze data were percentage, mean, standard deviation and descriptive statistics. The research results in the interests found that the students were most interested in fantasy tales, and they wanted to read in a fun atmosphere with friends. The results of research on behaviors showed that the students chose fantasy tales that are short with colorful cartoons, the students read with friends and talked while reading, and they also selected 1-3 books before making a decision. In the motivations of reading, it was found that the average of environment, external and internal motivations were at a high level. A lot

of books to choose from, seeing the benefits of reading, and giving rewards after reading made the students want to read books. And in the attitude towards reading, it was found that the the average of student's attitude towards the tales is at the highest level, the average of student's attitude towards the reading circumstances is at a high level, and the average of student's attitude towards the teacher is also at a high level.

Keywords: *English-reading behaviors, English tales, primary-school students*

บทนำ

ภาษาถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต เพราะเป็นสื่อกลางการติดต่อระหว่างกัน เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ปัจจุบันภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ผู้คนใช้ติดต่อสื่อสาร เชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันและกัน ภาษาอังกฤษจึงเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับชีวิตของเรามากขึ้น ตามลำดับ ตั้งแต่การเล่นเกมส์ การพักผ่อน การศึกษาหาความรู้ ไปจนกระทั่งการทำงาน โดยเฉพาะในเรื่องของการศึกษา ภาษาอังกฤษนับได้ว่าเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้ผู้คนก้าวไปสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เพราะข้อมูล ความรู้ และวิทยาการในปัจจุบันส่วนมากจะถูกจัดเก็บเอาไว้ในรูปแบบของภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสากล เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปใช้ของผู้คนทั่วทุกมุมโลก นับเป็นการสร้างให้คนมีความเข้าใจร่วมกันในองค์ความรู้ของสังคม และวัฒนธรรมของตนเอง อีกทั้งยังสามารถเข้าใจองค์ความรู้ของสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วโลกอีกด้วย

สำหรับประเทศไทย นโยบายด้านการศึกษาของชาติได้ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษตลอดมา กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 1) ได้ให้เหตุผลในการเรียนภาษาอังกฤษเอาไว้ว่า ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม และวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมอง

ของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือจากประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อ การใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ประเทศไทยมีการสนับสนุนให้สอนภาษาอังกฤษตั้งแต่เริ่มเตรียมความพร้อมในระดับชั้นอนุบาล และมีหลักสูตรแกนกลางเพื่อจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจังตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น ไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการก้าวเข้าสู่ระดับมหาวิทยาลัยที่ตำราหรือแหล่งข้อมูลส่วนมากจะเป็นภาษาอังกฤษ ลักษณะดังกล่าวจึงมีความจำเป็นมากที่ผู้เรียนจะต้องมีทักษะ และสามารถใช้อังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ เราจะเห็นว่าหลายโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความสนใจที่จะจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีความเข้มข้นขึ้น เพื่อให้นักเรียนของตนมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ จนสามารถนำไปศึกษาต่อหรือนำไปใช้ดำรงชีวิตได้ในอนาคต โรงเรียนรัฐบาลและเอกชนหลายแห่งพยายามพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของตนเองให้ดีขึ้น ด้วยการพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นการจัดห้องเรียนให้เป็นแบบสองภาษา การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษ การปรับเจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน การสรรหาครูที่เชี่ยวชาญด้านภาษา การส่งบุคลากรของตนเพื่อเข้าอบรมพัฒนาการสอนของตัวเอง รวมไปถึงการขอความร่วมมือจากผู้ปกครองของนักเรียน ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลายโรงเรียนจะมีความพยายามพัฒนาประสิทธิภาพของการเรียนสอนภาษาอังกฤษมากเท่าไร แต่กลับพบว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้น พื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษ เมื่อปีการศึกษา 2560 ที่ผ่านมา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 36.34 คะแนน จากผู้เข้าสอบทั้งหมด 704,692 คนทั่วประเทศ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2561: 1) และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้น พื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ เมื่อปีการศึกษา 2560 ที่ผ่านมานั้น มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 30.18 คะแนน ซึ่งถือเป็นคะแนนที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับระดับชาติ และเมื่อเทียบกับรายวิชาอื่น

คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ พิชญาภา อินทิสง (2558: 59) กล่าวว่า สภาพปัญหาดังกล่าวอาจเนื่องมาจากพื้นฐานภาษาอังกฤษไม่ดีพอ สื่อวัสดุอุปกรณ์ไม่หลากหลาย ครูขาดเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เน้นความรู้ทางด้านเนื้อหาและไวยากรณ์ มากกว่า การฝึกฝนทักษะและส่งเสริมกระบวนการคิดค้นหาความรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายใน การเรียน ขาดเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ขาดแรงจูงใจในการเรียน ภาษาอังกฤษ ประกอบกับผู้เรียนให้ความสนใจด้านวัตถุรวมถึงการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อความบันเทิงจนไม่สนใจการเรียนและไม่สามารถใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม เป็นผลสืบเนื่องให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตกต่ำลง

โดยทั่วไปผู้เรียนระดับประถมศึกษาจะได้เรียนรู้และฝึกทักษะทั้ง 4 ด้านของ ภาษาอังกฤษ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ในบรรดาทักษะทั้ง 4 นี้ ทักษะการอ่านถือว่าเป็น ทักษะที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน ทั้งยังเป็นทักษะที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ มากที่สุดเนื่องจากสภาพแวดล้อมของสังคมไทยนั้นใช้ภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศ ดังนั้นหากผู้เรียนไม่มีความสามารถในการอ่านอย่างเพียงพอแล้ว ผู้เรียนจะไม่สามารถก้าวขึ้นไปถึงระดับที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษาได้ (ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง, 2558: 495) การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเป็นการอ่านที่ต้องฝึกให้ เกิดกับผู้เรียนเช่นกัน ความเข้าใจในการอ่านเป็นจุดหมายหลักของการอ่าน การอ่านโดยจับ ใจความอะไรไม่ได้ ไม่ควรนับว่าเป็นการอ่าน เพราะการอ่านในลักษณะดังกล่าวไม่เกิด ประโยชน์แก่ผู้อ่าน ดังนั้นการอ่านเพื่อความเข้าใจจึงเป็นการอ่านที่สำคัญที่จะช่วย พัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้

พิชญาภา อินทิสง (2558: 58) กล่าวว่า นักเรียนจำนวนมากไม่ประสบผลสำเร็จ ทางด้าน การอ่านเพื่อความเข้าใจ กล่าวคือนักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ อ่านได้ ไม่เข้าใจเนื้อเรื่องโดยตลอด และไม่สามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ ทำให้ไม่สามารถ ตอบคำถามจากเรื่องที่ตนอ่านมาได้ ซึ่งอาจทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายจนทำให้มี เจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ และอาจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับต่ำ นักเรียนบางคนอ่านแล้วไม่เข้าใจ จับใจความไม่ได้ ตอบคำถามไม่ได้ เลยเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย จนมีทัศนคติแง่ลบต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

ไม่อยากเข้าเรียน ไม่อยากอ่าน จนเรียนไม่รู้เรื่อง เป็นเหตุให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ควรจะเป็น ดังนั้นการอ่านจึงมีความสำคัญอย่างมากในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน กล่าวคือถ้าผู้เรียนสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้คล่องและเข้าใจ ย่อมหมายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่ดีขึ้นด้วย การส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางการอ่านของผู้เรียน จึงเป็นเรื่องที่ควรลงมือทำอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการส่งเสริมพฤติกรรมการอ่าน

สุชาติ ชุมดวง (2553: 10) กล่าวว่า พฤติกรรมคือสิ่งที่บุคคลกระทำ แสดงออก ตอบสนอง หรือได้ตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสภาพการณ์หนึ่ง ที่สามารถสังเกตเห็นได้ ได้ยินได้ อีกทั้งวัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกก็ตาม เช่น การร้องไห้ การกิน การอ่านหนังสือ การกระตุกของกล้ามเนื้อ เป็นต้น และยังกล่าวต่อไปว่า พฤติกรรมการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นปกติอยู่เสมอ ได้แก่ การใช้เวลาเพื่อการอ่านหนังสือ การใช้หนังสือ เพื่อแสวงหาความบันเทิง เช่น อ่านหนังสือหรือดูรูปภาพจากหนังสือ รวมถึงการมีรสนิยมในการอ่านเป็นพฤติกรรมการอ่านของบุคคล ความสนใจ ความต้องการ และพฤติกรรมของผู้อ่านแต่ละวัยย่อมมีความแตกต่างกัน เนื่องจากสติปัญญา อายุ เพศ ความถนัด สิ่งแวดล้อม ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน และชุมชน ความสนใจในการอ่านของเด็กอายุ 9-11 ปี จะชอบเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย ตื่นเต้น ลึกลับ ชีวิตของสัตว์ ทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย ชอบเรื่องที่เขียนให้ชัดไปจากความจริง เรื่องที่เป็นไปไม่ได้ เรื่องตลก วัยเด็กตอนกลางเด็กวัยนี้จะเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นและชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการอ่านพอสมควร เน้นเรื่องที่เป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน มีช่วงความสนใจในการอ่านที่นานขึ้น เด็กวัยนี้เป็นวัยที่อยากอ่านหนังสือ ชอบภาพประกอบ แต่ให้น้ำหนักความสนใจที่เนื้อเรื่องมากกว่า ชอบอ่านการ์ตูนและนิทาน นิทานจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษามากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ ดังที่ กมลวรรณ โคตรทอง (2557: 5) กล่าวว่า การเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและภาษาต่างประเทศนั้นจึงนิยมใช้บทความที่เกี่ยวข้องกับนวนิยาย เรื่องสั้น โคลง กลอน และนิทาน

โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์เป็นโรงเรียนขยายโอกาสที่เปิดสอนระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งอยู่ที่ตำบลศรีมหาโพธิ์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีจำนวน

นักเรียนทั้งสิ้น 390 คน และมีจำนวนครูทั้งสิ้น 24 คน ซึ่งทำให้เกิดสภาพปัญหาสอดคล้องกับที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นเกี่ยวกับ เรื่องของการขาดจำนวนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ เมื่อมีจำนวนครูไม่พอ และครูที่สอนภาษาอังกฤษบางท่านมีความชำนาญไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ย่อมส่งผลถึงสื่อที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน และย่อมส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำลงของนักเรียนด้วย โดยเฉพาะการขาดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ ประสบอยู่ในขณะนี้

ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษของโรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ และนักเรียนไม่ประสบความสำเร็จด้านการเรียนโดยเฉพาะทักษะการอ่านนั้น เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการดังนี้ วิธีการสอนที่ยึดตัวครูเป็นศูนย์กลาง ครูใช้วิธีการสอนอ่านแบบเดิม ๆ เช่น การอ่านตามครูทีละประโยคหรือทีละตอนแล้วแปล นักเรียนไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ในข้อความนั้นทำให้ไม่สามารถเข้าใจบทอ่านได้ชัดเจน นักเรียนขาดความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ไม่กล้าแสดงออก เห็นภาษาอังกฤษยากเกินไป นักเรียนไม่เห็นความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ ถือว่าเรียนแล้วไม่มีโอกาสนำไปใช้ และแบบเรียนการอ่านภาษาอังกฤษนั้นไม่เอื้อต่อการอ่านมุ่งเน้นไวยากรณ์เป็นหลักทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

กมลวรรณ โคตรทอง (2557: 4) กล่าวว่า นอกเหนือจากวิธีการสอนของครูแล้ว อาจเนื่องมาจากปัญหาของแบบเรียนภาษาอังกฤษที่ไม่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของนักเรียน ทำให้ผู้สอนต้องสร้างเอกสารการสอนหรือรวบรวมเอกสารจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้สอนเองเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และยังคงกล่าวต่อไปอีกว่า สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา นิทานมีความเหมาะสมกับวัยและความรู้เดิมของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนมีความคุ้นเคยกับโครงสร้างเรื่อง ฉาก ลักษณะตัวละคร จุดสำคัญของเรื่อง และการแก้ปัญหาของตัวละคร อีกทั้งทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน จึงนับเป็นส่วนสำคัญเพื่อช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านให้แก่ผู้เรียนด้วย

จากที่มาและความสำคัญประกอบกับปัญหาที่ตัวของผู้วิจัยพบ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่า นิทานภาษาอังกฤษจึงอาจช่วยพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ ทั้งในแง่ของผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีมุมมองทางด้านลบต่อภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ โดยใช้นิทานภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาความสนใจ พฤติกรรม แรงจูงใจ และเจตคติในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน และหาแนวทางเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน รวมถึงเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมหรืออบรมเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในโรงเรียนอื่น ๆ หรือในระดับที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจความสนใจที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์
3. เพื่อศึกษาแรงจูงใจต่อการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์
4. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์

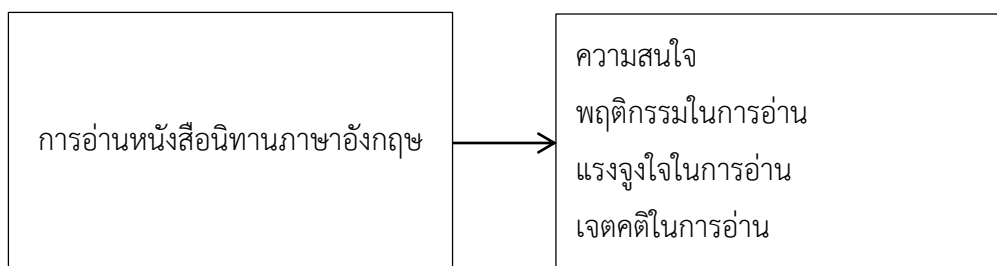
ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษด้านความสนใจ แรงจูงใจ และเจตคติโดยใช้นิทานภาษาอังกฤษ ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ จำนวน 10 คน โดยใช้เกณฑ์จากการสมัครใจเข้าร่วมผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียน และการส่งเสริมจากครอบครัว ใช้ระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้ 30 ชั่วโมง โดยให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วตั้งกล่องบันทึกวิธีโอเอาไว้เพื่อสังเกตพฤติกรรม และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมด้วยการบันทึกลงแบบศึกษาพฤติกรรมวันละ 1 ชั่วโมง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการใช้นิทานภาษาอังกฤษในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกมลวรรณ โคตรทอง (2557: 10) ซึ่งจะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีต่อการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เพื่อนำมาจัดทำกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่องการศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังต่อไปนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสนใจในการอ่าน หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษของนักเรียน ซึ่งข้อมูลพื้นฐานนั้นจะประกอบไปด้วย เพศ ความถี่ในการอ่านหนังสือ และด้าน ความสนใจเกี่ยวกับการอ่าน ประกอบด้วย ประเภทของหนังสือ ลักษณะของหนังสือ บรรยากาศในการอ่าน และความกังวลใจและความสบายใจในการอ่าน

พฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง การแสดงออกทางร่างกาย ความคิดหรือความรู้สึกที่ตอบสนองต่อการอ่านของนักเรียน ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมการเลือกประเภทของหนังสือ การเลือกรูปแบบของการพิมพ์ในหนังสือ รูปแบบการอ่านของนักเรียน และการเลือกหนังสือ

นิทานภาษาอังกฤษ หมายถึง เรื่องเล่าหรือเรื่องแต่งจากจินตนาการที่เป็นภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย แนวผจญภัย แนวแฟนตาซี แนวความรัก แนวชีวิต และแนวตลก

แรงจูงใจในการอ่าน หมายถึง สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมกรรมการอ่านของนักเรียน ประกอบด้วย สภาพแวดล้อม แรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก

เจตคติในการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการอ่านในด้าน ความรู้สึกต่อการอ่านหนังสือนิทาน บรรยากาศในการอ่าน และตัวครู

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. พฤติกรรมการอ่าน

พฤติกรรมการอ่าน หมายถึง การแสดงออกถึงการอ่านหนังสือประเภทใด ๆ ที่ตนเองสนใจและไม่สนใจ หรือมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการหยิบจับหนังสือ และการแสดงออก ด้านการอ่านหนังสือที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ การอ่านมีความสำคัญในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น การอ่านหนังสือเพื่อความบันเทิง การอ่านหนังสือจิตวิทยา การอ่านหนังสือเพื่อ แสวงหาความรู้ การอ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ ซึ่งผู้ที่อ่านจะเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้าน วิชาการ สามารถนำมาช่วยพัฒนาอาชีพ ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ช่วยพัฒนาชีวิตให้ เจริญงอกงาม ช่วยให้เรา มีความสามารถมีความรู้ในด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง ส่งเสริมให้มีการสร้างพฤติกรรมการอ่าน ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการอ่านหนังสือ ได้แก่ ภูมิหลังประสบการณ์ความรู้ เช่น ภาษา การรู้จักส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ การเลือก ประเภทหนังสืออ่าน รู้จักแหล่งของหนังสือซึ่งมีความสำคัญต่อพฤติกรรมในการอ่าน

2. การใช้นิทานในการอ่าน

นิทานคือเรื่องเล่าเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสุข สนุกสนาน สอดแทรกคำสอนในการใช้ ชีวิต เป็นเรื่องราวสืบทอดต่อ ๆ กันมา เป็นศิลปะที่เก่าแก่เพราะเกิดขึ้นตั้งแต่ยังไม่มี การตีพิมพ์ นิทานแบ่งออกได้หลายประเภทตามแต่จะใช้สิ่งใดเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง เช่น แบ่ง ตามรูปแบบทฤษฎีวิวัฒนาการของนิทาน แบ่งตามยุคสมัย แบ่งตามเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ หรือแบ่งตามรูปแบบของนิทาน วิธีการพิจารณาเนื้อหาของนิทานควรพิจารณาในหลาย ๆ ด้านดังต่อไปนี้ ด้านภาษาที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ โครงสร้าง หรือการ ออกเสียง ไม่ควรยากเกินไปสำหรับผู้เรียน ด้านเนื้อเรื่องเนื้อเรื่องที่นำมาไม่ควรสั้นหรือยาว จนเกินกว่า 10 ถึง 15 นาทีและการเลือกนิทานให้เด็กหรือผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญมาก

ควรเลือกให้เหมาะสมกับวัย ความเข้าใจ และระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. แรงจูงใจในการอ่าน

แรงจูงใจเป็นกระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้า โดยจงใจให้กระทำพฤติกรรมบางอย่าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจเป็นพฤติกรรมที่มีความเข้มข้น มีทิศทางจริงจัง มีเป้าหมายชัดเจนว่าต้องการไปสู่จุดมุ่งหมายใด ฉะนั้นแรงจูงใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลไปสู่จุดหมายที่ต้องการ แรงจูงใจสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ แรงจูงใจภายใน ที่เกิดจากความต้องการพื้นฐานภายในร่างกาย เป็นแรงจูงใจที่มีมาตั้งแต่กำเนิด เช่น ความรู้สึก ความรัก เป็นต้น และแรงจูงใจภายนอก เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการที่ถูกกระตุ้นภายนอกในร่างกาย ซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลที่อยู่ในสังคม และเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น ความต้องการความสำเร็จ การยกย่อง ชมเชย การแข่งขัน การให้รางวัล เป็นต้น แรงจูงใจภายในของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าแรงจูงใจภายนอกอื่น ๆ แต่แรงจูงใจภายในปลูกฝังให้เกิดยากกว่าแรงจูงใจภายนอก ดังนั้นการใช้แรงจูงใจกับเด็กจึงมักใช้แรงจูงใจภายนอกก่อนแล้วจึงสร้างให้เกิดแรงจูงใจภายในทีหลัง โดยเฉพาะการเรียนรู้สิ่งที่อยู่สิ่งที่อยู่ค่อนข้างไกลตัวหรือห่างจากความต้องการหรือความสนใจที่แท้จริงในขณะนั้น แต่หลังจากเด็กมีความเข้าใจความสำคัญของสิ่งนั้นมากขึ้นแล้ว การใช้แรงจูงใจภายนอกก็จะค่อย ๆ ลดลงเปลี่ยนเป็นการเรียนด้วยแรงจูงใจภายในที่เรียนด้วย ความสนใจด้วยความรักในสิ่งที่เรียน

4. เจตคติต่อการอ่าน

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกชอบ สนใจ ภูมิใจต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ด้วยดี ตามวัตถุประสงค์หรือตามเป้าหมาย ดังนั้นเจตคติในการเรียนรู้จึงเป็นความรู้สึกพอใจ ชอบใจ สนใจในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ นั้นให้สำเร็จ เจตคติในการเรียนที่จะทำให้ผลการเรียนเป็นไปในทางบวกย่อมขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะเกิดความสมบูรณ์ในชีวิตมากขึ้นน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ครูผู้สอนจะนำมาใช้ส่งเสริมเจตคติในการเรียนให้กับผู้เรียน จากแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือ

ควรให้นักเรียนมีส่วนเลือกเรียนตามความสนใจ และมีโอกาสร่วมกันตั้งจุดประสงค์หรือความมุ่งหมายในการทำกิจกรรม ได้เลือกวิธีแสวงหาความรู้ด้วยวิธีที่ผู้เรียนถนัดและสามารถค้นหาคำตอบได้ องค์ประกอบของเจตคติมี 3 ประการ คือ องค์ประกอบด้านความรู้ องค์ประกอบด้านความรู้สึก และองค์ประกอบด้านพฤติกรรมและการกระทำ ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามนี้มีความสัมพันธ์ต่อกัน ดังจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกเป็นผลเนื่องมาจากการรับรู้ของบุคคล และจะส่งผลไปถึงพฤติกรรมและการกระทำของบุคคลต่อไป การสร้างเจตคติให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนนั้นมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ครูจะต้องทำหน้าที่ในการเสริมสร้างเจตคติที่ดีให้เกิดด้วยการสร้างบรรยากาศและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยเทคนิควิธีต่าง ๆ เพื่อจะกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือต้องการให้ปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของครู

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อสำรวจความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ศึกษาพฤติกรรมการอ่าน แรงจูงใจ และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ โดยใช้นิทานภาษาอังกฤษ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสำรวจความสนใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ เป็นแบบสำรวจเชิงปริมาณด้านข้อมูลพื้นฐานและด้านความสนใจ จำนวน 8 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและทฤษฎีในการสร้างแบบสำรวจ แล้วจึงนำมาสร้างแบบสำรวจ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แสดงความคิดเห็นต่อเครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence, IOC) เป็นรายชื่อ จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ความสอดคล้องจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทุกท่านตามเกณฑ์ 0.67-1.00

2. แบบศึกษาพฤติกรรมการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ เป็นแบบศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพด้านพฤติกรรมการเลือกประเภทของหนังสือ การเลือกรูปแบบของการพิมพ์หนังสือ พฤติกรรมการอ่านของนักเรียน และพฤติกรรมการเลือกหนังสือ จำนวน 23 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและทฤษฎีของการสร้างแบบศึกษาพฤติกรรม แล้วจึงนำมาสร้าง

แบบศึกษาพฤติกรรม และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แสดงความคิดเห็นต่อเครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence, IOC) เป็นรายข้อ จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ความสอดคล้องจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทุกท่านตามเกณฑ์ 0.67-1.00

3. แบบประเมินแรงจูงใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ เป็นแบบศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพด้านสภาพแวดล้อม แรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก จำนวน 17 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและทฤษฎีของการสร้างแบบประเมิน แล้วจึงนำมาสร้างแบบประเมิน และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แสดงความคิดเห็นต่อเครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence, IOC) เป็นรายข้อ จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ความสอดคล้องจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทุกท่านตามเกณฑ์ 0.67-1.00

4. แบบวัดเจตคติต่อการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ เป็นแบบสำรวจเชิงปริมาณ ด้านความรู้สึกต่อการอ่านหนังสือนิทาน บรรยากาศของการอ่าน และตัวครู จำนวน 15 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและทฤษฎีของการสร้างแบบวัดเจตคติ แล้วจึงนำมาสร้างแบบวัดเจตคติต่อ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แสดงความคิดเห็นต่อเครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence, IOC) เป็นรายข้อ จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ความสอดคล้องจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทุกท่านตามเกณฑ์ 0.67-1.00

กำหนดการทดลองและเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ เป็นลำดับ ดังนี้

ก่อนทดลอง

1. ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียน
2. ประสานงานและขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการและครูในโรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์เพื่อดำเนินการทดลอง
3. สสำรวจความสนใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนด้วยการสังเกตพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนและการสอบถาม

4. นำผลที่ได้จากการสำรวจความสนใจไปจัดหาหนังสือที่ตรงตามความต้องการของนักเรียน จำนวน 60 เล่ม

5. จัดบรรยากาศการอ่านโดยการจัดให้มีหนังสืออย่างเดียว จากนั้นเสริมแรงจูงใจภายนอกด้วยการให้ขนม และให้รางวัล ตามลำดับ

ขั้นตอนทดลอง

1. ดำเนินการทดลองโดยให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วตั้งกล้องบันทึกวีดีโอเอาไว้เพื่อสังเกตพฤติกรรม และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมด้วยการบันทึกลงแบบศึกษาพฤติกรรม กำหนดเวลาวันละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา 30 วัน รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

2. เก็บข้อมูลแรงจูงใจโดยใช้แบบประเมินแรงจูงใจในการอ่านนิทาน ภาษาอังกฤษ จำนวน 17 ข้อ

หลังทดลอง

1. หลังการทดลองเก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดเจตคติต่อการอ่านนิทาน ภาษาอังกฤษ ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 15 ข้อ

2. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การศึกษาที่ตั้งไว้ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

2.1 แบบสำรวจความสนใจในการอ่าน ใช้ค่าความถี่ และสถิติเชิงพรรณนา

2.2 แบบศึกษาพฤติกรรมการอ่าน ใช้ค่าความถี่ และสถิติเชิงพรรณนา

2.3 แบบประเมินแรงจูงใจในการอ่าน ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงพรรณนา

2.4 แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านความสนใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ

เพื่อหาข้อมูลพื้นฐานและความสนใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทั้ง 10 คน ทำแบบสำรวจ

ความสนใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ จำนวน 8 ข้อ ในด้านข้อมูลพื้นฐาน พบว่า จากนักเรียนจำนวน 10 คน ที่สมัครใจเข้าร่วมที่สมัครใจเข้าร่วม โดยมีความสามารถทางภาษาอังกฤษ และการส่งเสริมจากครอบครัวที่ใกล้เคียงกันนั้น เป็นเพศหญิง 8 คน และเป็นเพศชาย 2 คน มีนักเรียน 9 คน ที่ใช้เวลาว่างอ่านหนังสือภาษาอังกฤษบ้าง และมีนักเรียน 1 คน ที่ไม่ใช้เวลาว่างอ่านหนังสือภาษาอังกฤษเลย มีนักเรียนเคยอ่านนิทานภาษาอังกฤษมาก่อน 9 คน และมีนักเรียน 1 คน ที่ไม่เคยอ่านนิทานภาษาอังกฤษมาก่อน เมื่อครูถามว่าทำไมจึงไม่อ่านนิทานภาษาอังกฤษ นักเรียนที่ไม่เคยอ่านเลยให้เหตุผลว่า “ผมเรียนไม่เก่งครับผมก็เลยอ่านไม่ออก”

ด้านความสนใจเกี่ยวกับการอ่าน นักเรียนชอบนิทานแนวแฟนตาซี แนวผจญภัย แนวตลก แนวชีวิต และแนวรัก จากมากไปหาน้อยตามลำดับ นักเรียนชอบอ่านนิทานที่ไม่ยาวมากนัก มีภาพประกอบและมีสีสัน และศัพท์ไม่ยาก นักเรียนไม่ชอบนิทานที่มีแต่ตัวหนังสือและยาวมาก นักเรียนชอบอ่านหนังสือในบรรยากาศที่สนุกสนานและอ่านกับเพื่อน สิ่งที่ทำให้นักเรียนเป็นกังวลมากที่สุดในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ คือ มีคำศัพท์ยากเยอะ เป็นเรื่องที่ไม่เคยอ่าน และมีความยาวมาก จากมากไปหาน้อยตามลำดับ และสิ่งที่ทำให้นักเรียนสบายใจที่สุดในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ คือ หนังสือมีสีสันที่น่าสนใจ มีหนังสือประเภทที่ชอบ และหนังสือมีศัพท์ไม่ยาก จากมากไปหาน้อยตามลำดับ

2. ด้านพฤติกรรมการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ

เพื่อสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการอ่านนิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทั้ง 10 คน อ่านหนังสือนิทานภาษาอังกฤษที่จัดเตรียมไว้ให้เป็นจำนวน 30 ชั่วโมง แล้วตั้งกล้องวิดีโอเพื่อบันทึกพฤติกรรม จากนั้นบันทึกลงแบบสังเกตพฤติกรรม การอ่านนิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ จำนวน 23 ข้อ ด้านพฤติกรรมการเลือกประเภทหนังสือนิทาน พบว่า นักเรียนเลือกนิทานแนวแฟนตาซี แนวผจญภัยคิด และแนวตลก จากมากไปหาน้อยตามลำดับ โดยนักเรียนให้เหตุผลในลักษณะที่คล้ายคลึงกันว่า “เพราะมันสนุกสนานเพลิดเพลินในการอ่าน”

ด้านการเลือกรูปแบบของการพิมพ์ในหนังสือ พบว่า นักเรียนจะเลือกนิทานที่เนื้อเรื่องสั้นและมีภาพประกอบเป็นการ์ตูน นิทานที่มีภาพประกอบเป็นสี และนิทานที่มีภาพประกอบเป็นขาวดำ จากมากไปหาน้อยตามลำดับ นักเรียนไม่เลือกนิทานที่มีเนื้อเรื่องยาวและมีแต่ตัวหนังสือเลย โดยนักเรียนให้เหตุผลในลักษณะที่คล้ายคลึงกันว่า “ชอบอ่านนิทานที่สั้นมากกว่ายาวเพราะรู้สึกว่าย่านได้ง่ายกว่า จบไวกว่า สามารถเปลี่ยนไปอ่านเรื่องต่อไปได้เร็วกว่า” “ชอบนิทานที่สั้นเพราะวันหนึ่งอ่านได้หลายเรื่อง” “ชอบการ์ตูนเพราะทำให้เข้าใจเรื่องที่ย่านได้เห็นภาพมากขึ้น” “นิทานที่มีสีสันทำให้เรื่องที่ย่านน่าสนใจมากขึ้น ทำให้อยากอ่าน พอเบื่อจากการอ่านตัวหนังสือก็มาดูภาพได้”

ด้านพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนพบว่า นักเรียนชอบอ่านกับเพื่อนและพูดคุยไปด้วยขณะอ่าน มีนักเรียนที่นอนอ่าน และแยกตัวไปอ่านคนเดียวบ้าง จากมากไปหาน้อยตามลำดับ จากผลการสำรวจพบว่า บรรยากาศในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือบรรยากาศแบบสนุกสนาน นักเรียนให้เหตุผลที่คล้ายคลึงกันว่า “การได้อ่านกับเพื่อนทำให้นิทานสนุกสนานมากกว่าการอ่านคนเดียว” “สามารถคุยกับเพื่อนได้เวลาที่อ่านไม่เข้าใจ” “บางครั้งการได้เล่าเรื่องที่ย่านให้เพื่อนฟังทำให้เข้าใจนิทานมากขึ้น ทำใหเรื่องน่าสนใจขึ้น ไม่น่าเบื่อ” “การอ่านนิทานคนเดียวน่าเบื่อ” อย่างไรก็ตามจากการสังเกตพบว่านักเรียนที่จับกลุ่มกันอ่านจะอ่านนิทานเรื่องที่สั้น ๆ ในขณะที่นักเรียนที่แยกตัวไปอ่านคนเดียวจะอ่านนิทานเรื่องที่ยาวกว่า เมื่อครูถามว่าทำไมจึงไม่อ่านหนังสือกับเพื่อน นักเรียนตอบว่า “อ่านคนเดียวอ่านได้นานกว่า” “เพื่อนไม่ได้มีผล ถึงเพื่อนจะคุย แต่ถ้าหนูอยากอ่านหนูก็จะอ่านจนจบ”

ด้านพฤติกรรมการเลือกหนังสือพบว่า นักเรียนจะเลือก 1-3 เล่มก่อนตัดสินใจเลือกไปแล้วกลับมาเปลี่ยนเล่มใหม่ ปกติเพื่อนก่อนเลือก และเลือกเพียงเล่มเดียวแล้วอ่านจนจบ จากนั้นน้อยไปหามากตามลำดับ ซึ่งจากการสังเกตพบว่า นักเรียนที่เลือก 1-3 เล่มก่อนตัดสินใจ เลือกไปแล้วกลับมาเปลี่ยนเล่มใหม่ และปกติเพื่อนก่อนเลือก จะเป็นนักเรียนที่จับกลุ่มกันอ่าน ในขณะที่นักเรียนที่เลือกเพียงเล่มเดียวแล้วอ่านจนจบนั้นเป็นนักเรียนที่แยกตัวไปอ่านคนเดียว

3. ด้านแรงจูงใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ

ประเมินแรงจูงใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทั้ง 10 คน ได้ทำแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินแรงจูงใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ จำนวน 17 ข้อ แรงจูงใจในด้านสภาพแวดล้อมพบว่า การมีหนังสือจัดเตรียมไว้ให้เลือกเยอะ การมีบรรยากาศในห้องอ่านหนังสือที่นักเรียนชอบ และการมีคุณครูที่อ่านนิทานไปด้วยกัน กระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจต่อพฤติกรรมการอ่านหนังสือที่ดีขึ้นจากมากไปหาน้อยตามลำดับ จากการสังเกตสภาพแวดล้อมมีผลต่อการพัฒนาการอ่านของนักเรียนมาก ถ้ามีการจัดเตรียมหนังสือไว้ให้เลือกเยอะและหลากหลายก็จะดึงดูดความสนใจเด็กให้เลือกนิทานไปอ่าน นักเรียนให้เหตุผลที่คล้ายคลึงกันว่า “เวลามีหนังสือให้เลือกเยอะจะสามารถเลือกเรื่องที่ชอบได้ ทำให้มีความอยากอ่าน และสามารถเปลี่ยนเรื่องได้ถ้าไม่ชอบ”

ด้านแรงจูงใจภายในพบว่า เมื่อนักเรียนเห็นประโยชน์ของการอ่าน ชอบอ่านหนังสือ สามารถเลือกหนังสือที่ชอบอ่านได้เอง สนใจและอยากรู้เรื่องราวในหนังสือ รู้สึกเพลิดเพลินกับการอ่าน อยากรู้ตอนจบของหนังสือ กระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจต่อพฤติกรรมในการอ่านหนังสือที่ดีขึ้นจากมากไปหาน้อยตามลำดับ นักเรียนคนหนึ่งให้เหตุผลว่า “เมื่อรู้ว่าการอ่านนิทานภาษาอังกฤษจะช่วยให้ตัวเองเก่งภาษาอังกฤษมากขึ้นก็เลยอยากอ่าน” นักเรียนอีกคนให้เหตุผลว่า “อยากอ่านนิทานบางเล่มเพราะอยากรู้ตอนจบ”

ด้านแรงจูงใจภายนอกพบว่า เมื่อมีของรางวัลให้หลังจากอ่านจบ มีขนมให้รับประทานระหว่างอ่าน ได้เล่าเรื่องและแลกเปลี่ยนเนื้อเรื่องให้เพื่อนฟัง ได้แข่งกันอ่านกับเพื่อน กระตุ้นให้นักเรียนมีแรงเสริมต่อพฤติกรรมในการอ่านหนังสือที่ดีขึ้นจากมากไปหาน้อยตามลำดับ เมื่อมีขนมนักเรียน 8 คน มีพฤติกรรมอยากอ่านหนังสือมากขึ้น เพราะการทานขนมไปด้วยอ่านไปด้วยทำให้เด็กมีความสุขสนุกสนานในการอ่าน และทำให้การจับกลุ่มกันอ่านมีกิจกรรมมากขึ้น ขณะเดียวกันมีนักเรียน 2 คนที่ไม่ทานขนมระหว่างอ่าน โดยให้เหตุผลว่า “หนูอยากอ่านหนังสืออย่างเดียว” อย่างไรก็ตามบางคนอ่านได้ถึง 45 เล่ม คือชั่วโมงแรกครูให้นักเรียนอ่านโดยทั่วไป อ่านเรื่อยเปื่อยไปก่อน โดยยังไม่กำหนดจุดเป้าหมาย ยังไม่มีรางวัลให้ ยังไม่มีแรงจูงใจภายนอกเข้ามา หลังจากที่มีรางวัลบรรยากาศขึ้นมา มีพื้นที่ให้นั่งอ่าน นอนอ่าน หรือทำกิจกรรมตามใจได้ มีขนมมาวาง บางคนทานขนม

ไปด้วยอ่านไปด้วย ขณะที่อ่าน ครูสร้างแรงจูงใจโดยการตั้งรางวัล ถ้าใครอ่านได้เยอะที่สุด ครูจะมีรางวัลให้ ผลปรากฏว่านักเรียนอ่านทุกคนเพราะอยากได้รางวัล

4. ด้านเจตคติต่อการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ

เพื่อวัดเจตคติต่อการอ่านนิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 4 ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทั้ง 10 คน ทำแบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติต่อการอ่านนิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ จำนวน 15 ข้อ ด้านความรู้สึกต่อการอ่านหนังสือนิทาน พบว่า นักเรียนจะเลือกอ่านนิทานประเภทที่ชอบก่อนเสมอ รูปภาพในนิทานทำให้นักเรียนอยากอ่านมากขึ้น นักเรียนชอบอ่านนิทานที่มีภาพการ์ตูน นักเรียนชอบอ่านนิทานที่ใช้คำศัพท์ไม่ยาก และนักเรียนชอบนิทานที่มีสีสันจากมากไปหาน้อยตามลำดับ จากการสังเกตพบว่านักเรียนจะเลือกหยิบหนังสือเรื่องที่นักเรียนชอบมากที่สุดก่อนโดยไม่สนใจถึงเนื้อหานั้นจะมีความสั้น ความยาว ความยาก หรือคงง่าย นักเรียนจะเลือกจากสีสันของหนังสือ รูปภาพ ปก ก่อนเสมอ

ด้านบรรยากาศการอ่าน พบว่า นักเรียนชอบอ่านนิทานพร้อมกับการได้พูดคุยหรือเล่าให้เพื่อนฟัง นักเรียนชอบอ่านนิทานในสถานที่ผ่อนคลายสามารถนั่งหรือนอนอ่านได้ นักเรียนชอบอ่านนิทานในสถานที่เงียบสงบไม่มีสิ่งรบกวน จากมากไปหาน้อยตามลำดับ เมื่อเราเปลี่ยนบรรยากาศ จัดมุมให้นั่งอ่าน มีพื้นที่ว่างไว้สำหรับนั่งหรือนอน และเราปล่อยอิสระให้นักเรียนอ่าน ไม่มีการบังคับ นักเรียนสามารถเลือกได้ด้วยตัวเองและเลือกตามความสนใจ ผลปรากฏว่านักเรียนเริ่มมีพฤติกรรมการอ่านมากขึ้น เริ่มมีความต้องการอ่านมากขึ้น แข่งกันอ่านมากขึ้น เด็กคนหนึ่งบอกว่า “ครูขาหนูขอยืมหนังสือกลับไปอ่านที่บ้านต่อได้ไหมคะ”

ด้านตัวครูพบว่า นักเรียนชอบฟังเรื่องที่ครูเล่า นักเรียนมีครูเป็นต้นแบบในการอ่าน นักเรียนชอบให้ครูอ่านด้วย และนักเรียนชอบเล่าเรื่องที่อ่านให้ครูฟัง จากมากไปหาน้อยตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ด้านความสนใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ

ด้านข้อมูลพื้นฐาน พบว่า จากนักเรียนจำนวน 10 คน ที่สมัครใจเข้าร่วม โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษในห้องเรียน และการส่งเสริมจากครอบครัวที่มากใกล้เคียงกัน นั้น เป็นเพศหญิง 8 คน และเป็นเพศชาย 2 คน มีนักเรียน 9 คน ที่ใช้เวลาว่างอ่านหนังสือภาษาอังกฤษบ้าง และมีนักเรียน 1 คน ที่ไม่ใช้เวลาว่างอ่านหนังสือภาษาอังกฤษเลย มีนักเรียนเคยอ่านนิทานภาษาอังกฤษมาก่อน 9 คน และมีนักเรียน 1 คน ที่ไม่เคยอ่านนิทานภาษาอังกฤษมาก่อน ในด้านความสนใจเกี่ยวกับการอ่าน นักเรียนชอบนิทานแนวแฟนตาซีมากที่สุด นักเรียนชอบอ่านนิทานที่ไม่ยาวมากนัก มีภาพประกอบและมีสีสัน นักเรียนชอบอ่านหนังสือท่ามกลางบรรยากาศที่สนุกสนานและอ่านกับเพื่อน สิ่งที่ทำให้นักเรียนเป็นกังวลมากที่สุดต่อการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ คือ มีคำศัพท์ยากเยอะ เป็นเรื่องที่ไม่เคยอ่าน และมีความยาวมาก และสิ่งที่ทำให้นักเรียนสบายใจที่สุดในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ คือ หนังสือมีสีสันที่น่าสนใจ มีหนังสือประเภทที่ชอบ และหนังสือมีศัพท์ไม่ยาก

สอดคล้องกับที่สุชาติ ชุมดวง (2553: 10) กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้อ่านแต่ละวัยย่อมมีความแตกต่างกัน เนื่องจากสติปัญญา อายุ เพศ ความถนัด สิ่งแวดล้อม ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน และชุมชน ความสนใจต่อการอ่านของเด็กอายุ 9-11 ปี จะชอบเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย ตื่นเต้น ลึกลับ ชีวิตของสัตว์ ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายชอบเรื่องที่เขียนให้ชัดไปจากความจริง เรื่องที่เป็นไปไม่ได้ เรื่องตลก เด็กวัยประถมศึกษาตอนปลายมีความสามารถในการอ่านพอสมควร เน้นเรื่องที่เป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน มีช่วงความสนใจในการอ่านที่นานขึ้น เด็กวัยนี้เป็นวัยที่มีความต้องการอ่านหนังสือ ชอบภาพประกอบ แต่ให้น้ำหนักความสนใจที่เนื้อเรื่องมากกว่า ชอบอ่านการ์ตูนและนิทาน นิทานจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษามากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ

2. ด้านพฤติกรรมในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ

ด้านพฤติกรรมการเลือกประเภทหนังสือนิทาน พบว่า นักเรียนเลือกนิทานแนวแฟนตาซีมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกมลวรรณ โคตรทอง (2557: 140) ที่พบว่า นิทานแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันตามบริบทของประเภทนั้น ๆ นิทานแนว

สนุกสนานส่วนมากจะมีการดำเนินเรื่องอย่างง่าย ๆ โครงเรื่องไม่ซับซ้อน วิธีการเล่าเป็นไปอย่างตรงไปตรงมา มักจะเริ่มเรื่องโดยการกล่าวถึงตัวละครสำคัญของเรื่องซึ่งมักจะเป็นคนหรือสัตว์ ตัวละครเอกพบอุปสรรคปัญหา แล้วก็ฟันฝ่าอุปสรรคหรือแก้ปัญหาคล่องไปจนจบเรื่อง ช่วยให้นักเรียนมีความสุขกับเรื่องที่อ่านและมีความสนใจต่อบทเรียน

ด้านการเลือกรูปแบบของการพิมพ์ในหนังสือ พบว่า นักเรียนจะเลือกนิทานที่เนื้อเรื่องสั้นและมีภาพประกอบเป็นการตุนสี มีความสอดคล้องกับการศึกษาของกมลวรรณ โคตรทอง (2557: 140) ที่พบว่าการปรับความยากง่ายและความน่าสนใจให้สอดคล้องกับระดับผู้เรียนจะทำให้การนำนิทานมาใช้ในการสอนส่งผลให้นักเรียนพัฒนาการด้านทักษะการอ่านที่ดียิ่งขึ้นเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจต่อบทเรียนแล้วจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ด้านพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน พบว่า นักเรียนชอบอ่านกับเพื่อนและพูดคุยไปด้วยขณะอ่าน มีนักเรียนที่นอนอ่าน และแยกตัวไปอ่านคนเดียวบ้าง สัมพันธ์กับการศึกษาของจักรพันธ์ หลงสุข และสิรินาถ จงกลกลาง (2561: 159) ที่พบว่า พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนในปัจจุบันมีวัตถุประสงค์เพื่อความบันเทิงหรือพักผ่อนมากกว่าการอ่านเพื่อหาความรู้ บรรยาภาศในการอ่านจึงมีความสำคัญมากต่อการอ่าน

ด้านพฤติกรรมการเลือกหนังสือ พบว่า นักเรียนจะเลือก 1-3 เล่มก่อนตัดสินใจเลือกไปแล้วกลับมาเปลี่ยนเล่มใหม่ ปรึกษาเพื่อนก่อนเลือก และเลือกเพียงเล่มเดียวแล้วอ่านจนจบ จากการสังเกตพบว่า นักเรียนที่เลือก 1-3 เล่มก่อนตัดสินใจเลือกไปแล้วกลับมาเปลี่ยนเล่มใหม่ และปรึกษาเพื่อนก่อนเลือก จะเป็นนักเรียนที่จับกลุ่มกันอ่าน ในขณะที่นักเรียนที่เลือกเพียงเล่มเดียวแล้วอ่านจนจบนั้นเป็นนักเรียนที่แยกตัวไปอ่านคนเดียว มีความเชื่อมโยงกับการศึกษาของจักรพันธ์ หลงสุข และสิรินาถ จงกลกลาง (2561: 159) ที่พบว่า เพื่อนเป็นอีกปัจจัยที่มีส่วนช่วยส่งเสริมการอ่านของนักเรียน

3. ด้านแรงจูงใจในการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ

แรงจูงใจในด้านสภาพแวดล้อม พบว่า การมีหนังสือจัดเตรียมไว้ให้เลือกเยอะ การมีบรรยากาศในห้องอ่านหนังสือที่นักเรียนชอบ และการมีคุณครูที่อ่านนิทานไปด้วยกัน กระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจต่อพฤติกรรมในการอ่านหนังสือที่ดีขึ้น ด้านแรงจูงใจภายใน พบว่า เมื่อนักเรียนเห็นประโยชน์ของการอ่าน ชอบอ่านหนังสือ สามารถเลือก

หนังสือที่ชอบอ่านได้เอง และสนใจและอยากรู้เรื่องราวในหนังสือ จะกระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจต่อพฤติกรรมในการอ่านหนังสือที่ดีขึ้น ด้านแรงจูงใจภายนอก พบว่า เมื่อมีของรางวัลให้หลังจากอ่านจบ มีขนมให้รับประทานระหว่างอ่าน ได้เล่าเรื่องและแลกเปลี่ยนเนื้อเรื่องให้เพื่อนฟัง ได้แข่งกันอ่านกับเพื่อน กระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจพฤติกรรมในการอ่านหนังสือที่ดีขึ้น มีความสอดคล้องกับการศึกษาของธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง (2558: 502) ที่พบว่า นอกจากปัจจัยด้านตัวผู้เรียนซึ่งประกอบด้วย ความสามารถที่จะเข้าใจการสอน ความสามารถทางภาษา ความถนัด และองค์ประกอบอื่นที่มีร่วมกับความถนัดแล้ว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่มีต่อการอ่าน และความสนใจในสื่อที่ใช้อ่าน ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนด้วย และยังสัมพันธ์กับการศึกษาของณัฐินี ทินวงศ์ (2554: 48) ที่พบว่า ความสามารถในการอ่าน ความสามารถในการคิด ความสนใจ แรงจูงใจ ทักษะคิด ความเชื่อ เป็นเรื่องของจิตใจและจุดประสงค์ของการอ่าน ปัจจัยของความสนใจในเรื่องที่อ่านสามารถสรุปได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษาเป็นอย่างมาก ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และเชื่อมโยงกับการศึกษาของชัยวัฒน์ บวรวัฒนเศรษฐ์ (2558: 190) ที่พบว่า แรงจูงใจเป็นตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อมต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ แรงจูงใจเป็นความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นของนักเรียนที่จะบรรลุถึงความสำเร็จในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ถ้านักเรียนมีแรงจูงใจสูงก็จะประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจต่ำ

4. ด้านเจตคติการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ

ด้านความรู้สึกต่อการอ่านหนังสือนิทาน พบว่า นักเรียนจะเลือกอ่านนิทานประเภทที่ชอบก่อนเสมอ รูปภาพในนิทานทำให้นักเรียนอยากอ่านมากขึ้น นักเรียนชอบอ่านนิทานที่มีภาพการ์ตูน นักเรียนชอบอ่านนิทานที่ใช้คำศัพท์ไม่ยาก และนักเรียนชอบนิทานที่มีสีสัน ด้านบรรยากาศในการอ่าน พบว่า นักเรียนชอบอ่านนิทานพร้อมกับการได้พูดคุยหรือเล่าให้เพื่อนฟัง นักเรียนชอบอ่านนิทานในสถานที่ผ่อนคลายสามารถนั่งหรือนอนอ่านได้ ด้านตัวครู พบว่า นักเรียนชอบฟังเรื่องที่ครูเล่า นักเรียนมีครูเป็นต้นแบบในการอ่าน นักเรียนชอบให้ครูอ่านด้วย และนักเรียนชอบเล่าเรื่องที่อ่านให้ครูฟัง มีความสอดคล้องกับการศึกษาของชัยวัฒน์ บวรวัฒนเศรษฐ์ (2558: 190) ที่พบว่าเจตคติต่อการอ่าน

ภาษาอังกฤษเป็นตัวแปรที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษสูงจะรักการเรียน มีความสนใจเอาใจใส่ ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ซึ่งส่งผลให้มีความถนัดทางภาษา ความตั้งใจเรียน และผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ดีขึ้น ดังนั้นเจตคติต่อการเรียนส่งผลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ โดยใช้นิทานภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการศึกษากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน และการศึกษาวิจัยต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้นิทานภาษาอังกฤษสำหรับครูผู้สอน

1. การเลือกนิทานที่เหมาะสมกับผู้เรียนจะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษ กล่าวคือ นิทานควรเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เรื่องที่สนุกสนาน เรื่องที่ใกล้ตัว เรื่องที่มีระดับการใช้ภาษาที่เหมาะสม เนื้อเรื่องไม่ยากเกินไป ปัจจัยเหล่านี้จะทำให้นักเรียนมีความชอบในการอ่านภาษาอังกฤษ

2. การสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมจะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมการอ่าน สร้างแรงจูงใจต่อการอ่าน ช่วยลดความวิตกกังวลขณะอ่าน อันจะเป็นปัจจัยส่งเสริมความเข้าใจต่อการอ่านภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการอ่านภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทอ่านประเภทอื่นว่าผลต่อพฤติกรรมในการอ่านภาษาอังกฤษ แรงจูงใจ และเจตคติของนักเรียนอย่างไรบ้าง

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน เช่น โรงเรียน ครู ครอบครัว เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ โคตรทอง. (2557). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเป่า (สำราญไชยวิทยา) จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จักรพันธ์ หลงสุข และสิรินาถ จงกลกลาง. (2561). ารศึกษาพฤติกรรมการอ่าน ปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชชนนครราชสีมา.
- ชัยวัฒน์ บวรวิวัฒนเศรษฐ์. (2558). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ณัฐฉิณี ทินวงศ์. (2554). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง. (2558). รายงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิชญภา อินทิแสง. (2558). การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ทักษะ
การคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2561). รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้น
พื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2561. กรุงเทพฯ: CURSQA.

สุชาติ ชุมดวง. (2553). พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนดารา
วิทยาลัยจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรการสอน และเทคโนโลยีการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รายละเอียดการจัดเตรียมบทความเพื่อส่งตีพิมพ์

วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เป็นวารสารที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และองค์ความรู้จากท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนงานพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นจึงขอให้ผู้เขียนจัดเตรียมบทความฉบับเต็มตามรูปแบบและข้อกำหนดในการส่ง ดังนี้

บทความที่รับตีพิมพ์

1. บทความที่รับตีพิมพ์ ได้แก่ บทความวิชาการ และบทความวิจัยจากงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์
2. เป็นผลงานใหม่ที่ไม่เคยผ่านการพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และต้องไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของวารสารอื่น
3. ความยาวไม่เกิน 15 หน้า

การส่งบทความ

1. ส่งไฟล์ต้นฉบับ พร้อมไฟล์ภาพประกอบ และแบบฟอร์มขอส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ทาง e-mail ที่ hufproject@hotmail.com
2. เมื่อได้รับบทความแล้ว บรรณาธิการจะแจ้งกลับไปยังผู้เขียนบทความให้ทราบ
3. บทความที่ส่งตีพิมพ์จะต้องผ่านการกลั่นกรองจากกองบรรณาธิการ และผ่านการประเมินผลจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างน้อย 2 ท่าน
4. หากมีการแก้ไขบทความ บรรณาธิการจะแจ้งกลับไปยังผู้เขียนบทความให้ทราบเพื่อแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
5. ผู้เขียนบทความจะต้องจัดเตรียมต้นฉบับเต็ม ตามรูปแบบและข้อกำหนดของวารสารอย่างเคร่งครัด

การเตรียมต้นฉบับ

1. จัดพิมพ์ด้วย Microsoft Word for Windows ขนาดกระดาษ A4
2. ระยะห่างของกระดาษจากขอบบนและซ้าย เท่ากับ 1.25 นิ้ว จากขอบล่างและขวา เท่ากับ 1 นิ้ว

3. ตัวอักษรที่ใช้ในการพิมพ์ คือ TH Sarabun New

3.1 ชื่อเรื่อง ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ขนาด 16 พอยท์ กลางหน้า ตัวหนา

3.2 ชื่อผู้เขียน ภาษาไทย ขนาด 14 พอยท์ ซิดขอบขวา และใส่เครื่องหมาย *
 มุมขวาเหนือนามสกุล และบอกรายละเอียดของผู้เขียนบทความไว้ด้านล่างของกระดาษใน
 หน้าแรก โดยขีดเส้นใต้จากขอบซ้าย ยาว 5 เซนติเมตร ส่วนข้อความใส่เครื่องหมาย *
 เหนือข้อความด้านซ้าย ขนาด 10 พอยท์ ดังตัวอย่าง

นุชรี บุญศรีงาม*

ผศ. ดร. กันท์ธิมา นิลทองคำ**

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

หรือ ผศ. นุชรี บุญศรีงาม*

อาจารย์นิพา ผลสงเคราะห์*

* อาจารย์ประจำหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

3.3 บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยคำว่า บทคัดย่อ และ Abstract
 ขนาด 16 พอยท์ กลางหน้า ตัวหนา ส่วนข้อความในบทคัดย่อ ขนาด 16 พอยท์ ซิดขอบ
 ซ้าย-ขวา ตัวธรรมดา

3.4 คำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยคำว่า คำสำคัญ และ Keyword
 ขึ้นบรรทัดใหม่ และข้อความของคำสำคัญ ขนาด 16 พอยท์ ซิดขอบซ้าย ตัวเอน

3.5 เนื้อหาของผลงาน ประกอบด้วย

3.5.1 บทความวิชาการ ประกอบด้วย บทนำ บทสรุป ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) และเอกสารอ้างอิง พิมพ์ขนาด 16 พอยท์ ชิดขอบซ้าย ตัวหนา ส่วนข้อความ ชิดขอบซ้าย-ขวา ตัวธรรมดา

3.5.2 บทความวิจัย ประกอบด้วย บทนำ วัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) ขอบเขตการวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และเอกสารอ้างอิง พิมพ์ขนาด 16 พอยท์ ชิดขอบซ้าย ตัวหนา ส่วนข้อความ ชิดขอบซ้าย-ขวา ตัวธรรมดา

การอ้างอิง

1. การอ้างอิงในเนื้อหา มีโครงสร้าง 2 วิธี คือ ชื่อผู้แต่งวางไว้ในวงเล็บ และชื่อผู้แต่งวางไว้นอกวงเล็บ

1.1 การอ้างอิงแบบนามปี วิธีที่ 1 ชื่อผู้แต่งวางไว้ในวงเล็บ ใช้ในกรณีที่มีข้อความที่อ้างถึงก่อนบอกแหล่งที่มาไว้ในวงเล็บ ข้อความในวงเล็บต้องระบุชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ เลขหน้าที่ย่าง

ตัวอย่างเช่น (ประไพ อุดมทัศน์, 2530: 20)

(Taylor, 1968: 181-182)

1.2 การอ้างอิงแบบนามปี วิธีที่ 2 ชื่อผู้แต่งวางไว้นอกวงเล็บ ใช้ในกรณีระบุแหล่งที่มาไว้ก่อนข้อความที่อ้างถึง สำหรับรายการในวงเล็บต้องระบุปีที่พิมพ์และหมายเลขหน้าที่ย่าง

ตัวอย่างเช่น ประไพ อุดมทัศน์ (2530: 20)

Taylor (1968: 181-182)

หากเอกสารที่นำมาอ้างที่มีผู้แต่งหลายคน กรณี 2 คน ให้ใส่ผู้แต่งทั้ง 2 คน มีคำว่า “และ” คั่นระหว่างคนที่ 1 และคนที่ 2 เช่น

(ชุตินา สัจจามันท์ และนันทิพา มีแต้ม, 2530: 17-25)

ถ้าเป็นชาวต่างชาติจะใส่เฉพาะนามสกุลเท่านั้น ใช้เครื่องหมาย & คั่นระหว่างนามสกุลผู้แต่ง เช่น

(Marks & Neilwson, 1991: 26-29)

กรณีมีผู้แต่ง 3 คน ให้ใส่ผู้แต่งทุกคน โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น ผู้แต่งทุกคน ยกเว้นสองคนสุดท้าย ใช้คำว่า “และ” ในภาษาไทย และใช้เครื่องหมาย “&” ในภาษาอังกฤษ เช่น

(เจือ สตะเวทิน, ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ, 2519: 98-100)

(Hockmuth, Franklin & Clawson, 1992: 24)

กรณีมีผู้แต่งมากกว่า 3 คน ใส่เฉพาะชื่อคนแรก ตามด้วยคำว่า “และคณะ” ถ้าเป็นชาวต่างชาติใส่เฉพาะนามสกุลคนแรก และตามด้วยคำว่า “et al.” เช่น

(กอบแก้ว โชติบุญชู และคณะ, 2540: 42)

(Sarton, et al., 1982: 67)

หากเอกสารที่นำมาอ้างเป็นการสรุปความทั้งเล่ม ไม่ต้องระบุเลขหน้า เช่น

(นุชรี บุญศรีงาม, 2561)

(Kotler, 1997)

หากเอกสารที่นำมาอ้างเป็นสื่ออินเทอร์เน็ต ให้ใส่คำว่า ออนไลน์ หรือ online แทนเลขหน้า เช่น

(สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2552: ออนไลน์)

(International Organization for Standardization, 2006: online)

กรณีที่เอกสารที่นำมาอ้างนั้นไม่ปรากฏผู้แต่ง ให้ใส่ชื่อเรื่องหรือชื่อบทความ เช่น

(สตรีไทยในปี 2000, 2530: 35)

(Webster's new world dictionary of American English, 1994).

(แก้วเจ้าจอม, 2545: ออนไลน์)

2. การอ้างอิงท้ายบทความ (เอกสารอ้างอิง) ให้ใช้รูปแบบการเขียนแบบ APA (American Psychological Association) ดังต่อไปนี้

2.1 หนังสือทั่วไป

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// **ชื่อหนังสือ**/(พิมพ์ครั้งที่).//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

กุหลาบ รัตนจักรธรรม. (2532). **การสาธารณสุขมูลฐาน** (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชลบุรี: ภาควิชาพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.

เทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์. (2548). **วิศวกรรมเครื่องมือ (Tool engineering)**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สตรีไทยในปี 2000. (2530). กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิภาพสตรี สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย.

Borkowski, M. V. (1975). **Library technical assistant's handbook**. Philadelphia: Durance.

Burris, M. & Conic, C. (1975). **Theatres and auditoriums** (2nd ed.). New York: Robert E. Krieger.

2. หนังสือรวมเรื่อง

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// **ชื่อบทความ**.//ใน/ชื่อผู้รวบรวมหรือบรรณาธิการ(ถ้ามี).// **ชื่อหนังสือ**/(พิมพ์ครั้งที่).// (หน้า/หมายเลขหน้าบทความ).//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

สุปราณี แจ้งบำรุง. (2546). ปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวัน. ใน สุปราณี แจ้งบำรุง และคณะ, บรรณาธิการ. **ปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวันสำหรับคนไทย พ.ศ. 2546** (พิมพ์ครั้งที่ 3). (หน้า 21-26). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสพ).

Cleverdon, R. W. (1978). User evaluation of information retrieval systems. In Donald W. King, Ed. **Key papers in the design and evaluation of information systems**. (pp. 154-165). New York: Knowledge Industry.

3. หนังสือแปล

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// **ชื่อหนังสือแปล.**// แปลจาก/ **ชื่อหนังสือต้นฉบับ.**// โดย/ **ชื่อผู้แปล.**// (พิมพ์ครั้งที่).// สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์.

ไพค์, ดักลาส. (2528). **เวียดนาม.** แปลจาก **Vietnamese.** โดย ฉลวย พิชัยศรทัต.
(พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

สุเทพ จันทรมศักดิ์, ผู้แปล. (2529). **อุปนิสัยเชิงคณิตศาสตร์.** แปลจาก **The method of mathematical intuition.** กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ.

Naumov, N. P. (1989). **The ecology of animal.** Translated by Frederick K. Plous. Champaign: University of Illinois Press.

4. วิทยานิพนธ์

ผู้วิจัย.// (ปีที่วิจัยสำเร็จ).// **ชื่อวิทยานิพนธ์.**// ระดับวิทยานิพนธ์/ ชื่อสาขาวิชา/สังกัดของ
สาขาวิชา/มหาวิทยาลัย.

เข็มทอง ศิริแสงเลิศ. (2540). **การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร.** ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐิตาภรณ์ เพ็ญหนู. (2543). **พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อ
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Angelova, A. N. (2004). **Data pruning.** Master's thesis. California Institute of
Technology, Pasadena, CA.

Caprette, C. L. (2005). **Conquering the cold shudder: The origin and
Evolution of snake eyes.** Doctoral dissertation. Ohio State
University, Columbus, OH.

5. รายงานการวิจัย

ผู้วิจัย.// (ปีที่พิมพ์).// รายงานการวิจัย เรื่อง...// สถานที่พิมพ์: /ผู้จัดพิมพ์.

เบญจรัตน์ สีทองสุข, และคณะ. (2547). รายงานวิจัยเรื่อง ห้องสมุดมีชีวิต

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. นครปฐม: โปรแกรมวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

Suntornpithug, N. (1979). **Research report: A study of the evolution
of teacher training in Thailand: Toward a model for
development.** Bangkok: Department of Teacher Education.

6. วารสาร

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์, /เดือน).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร, ปีที่/ (ฉบับที่), /เลขหน้าบทความ.

ประหยัด หงษ์ทองคำ. (2544, เมษายน). อำนาจหน้าที่ของรัฐบาลตามบทบัญญัติ

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540. รัฐสภาสาร, 49 (4), 1-16.

Rochester, M. & Vakkari, P. (1998, December). International LIS research: A
comparison of national trends. *IFLA Journal*, 24 (12), 166-175.

7. หนังสือพิมพ์

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์, /เดือน/วันที่).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์, /เลขหน้าบทความ.

ศิริรัตน์ สาโพธิ์สิงห์. (2543, เมษายน 15). สุขภาพหน้าร้อน ปัญหาที่ป้องกันได้.

เดลินิวส์, 5.

Goodman, D. (1997, March 20). Pavilions of Sanam Chan Palace.

The Sunday Post, 25-26.

8. เอกสารประกอบการประชุม อบรม สัมมนา

ผู้เขียน.// (ปีที่สัมมนา).// ชื่อบทความ.// ใน/ชื่อเรื่องรายงานการประชุม อบรม สัมมนา/

(วันที่/เดือน/หน้า/หมายเลขหน้าบทความ).// สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์.

ปิ่นรส มาลากุล ณ อยุธยา. (2544). การจัดการเชิงกลยุทธ์. ใน **หลักสูตรนักบริหาร**

สถาบันราชภัฏ นคร. รุ่นที่ 4, 5 และ 6 (6-11 พฤษภาคม หน้า 9-22).

นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ.* (2542). งานฝีมือ ภูมิปัญญาชาวบ้านในทศวรรษหน้า. ใน **การสัมมนา**

เรื่องวิสัยทัศน์ศิลปวัฒนธรรมในทศวรรษหน้า (10-12 สิงหาคม). สงขลา:

สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสงขลา. (อัดสำเนา)

(*เอกสารประกอบการประชุม อบรม สัมมนาที่ไม่เป็นรูปเล่ม)

9. การสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์./ตำแหน่ง(ถ้ามี)./(ปีที่สัมภาษณ์)./สัมภาษณ์./วัน/เดือน.

เทียบ เผ่าดวง, ผู้ครอบครองหนังสือสมุดไทยชาวเส้นหมึก “สมุดตี่รักสา”. (2526).

สัมภาษณ์. 26 พฤศจิกายน.

10. ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อประกาศ หรือแถลงการณ์ หรือพระราชบัญญัติ พระราชกำหนด ข้อบังคับ./

(ปีที่ประกาศ)./ราชกิจจานุเบกษา/(เล่มที่/)./ตอนที่/หน้า/(วันที่/เดือน)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). **ราชกิจจานุเบกษา** (เล่มที่ 6).

ตอนที่ 74 ก (19 สิงหาคม)

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547. (2547).

ราชกิจจานุเบกษา (เล่มที่ 121). ตอนพิเศษ 70 ก (12 พฤศจิกายน)

11. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

11.1 อินเทอร์เน็ต

ชื่อผู้จัดทำเว็บไซต์./ (ปีที่เผยแพร่)./ชื่อเรื่องหรือชื่อบทความ./ค้นเมื่อ/เดือน/วัน,/ปี,/

จาก/URL

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2557). **คลังข้อมูลงานวิจัยไทย**. ค้นเมื่อ ธันวาคม

1, 2561, จาก <http://www.tnrr.in.th/2557/?page=search&q=&cid=54>

Modern Language Association. (2005). **MLA bibliographic format.**

Retrieved September 19, 2014, from

<http://www.mtmercy.edu/lib/lnote/15a.htm/>

11.2 วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้แต่ง./.(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,ปีที่/(ฉบับที่),/เลขหน้า./ค้นเมื่อ/เดือน/
วัน,/ปีที่ค้น,/จาก/ชื่อเว็บไซต์ (URL)

นุชรี บุญศรีงาม (2560, มกราคม-มิถุนายน). การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารวิชาการ
ภาษาไทยที่ให้บริการใน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครปฐมระหว่าง พ.ศ. 2555-2557. วารสารบรรณ
ศาสตร์ มศว., 10 (1), 10-21. ค้นเมื่อ ตุลาคม 19, 2562, จาก
<http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jlis/article/view/9942>

Russell-Bowie, D. (2010). Cross-national comparisons of background and
confidence in visual arts and music education of pre-service primary
teachers. **Australian Journal of Teacher Education**, 35 (4), 65-78.
Retrieved December 25, 2013, from <http://ajte.education.ecu.edu.au/>

**** (ชื่อบทความและชื่อหนังสือ ที่เป็นภาษาอังกฤษ ใช้ตัวพิมพ์เล็ก ยกเว้นคำที่ขึ้นต้น
หรือชื่อเฉพาะ ใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่)**

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
เลขที่ 85 หมู่ 3 ถนนมาลัยแมน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
โทร. 034-261066

ใบสมัครสมาชิกวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

1. ข้าพเจ้า (นาย, นาง, นางสาว, ยศ).....นามสกุล.....
☐ ขอสมัครเป็นสมาชิกวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
☐ ขอต่ออายุสมาชิกวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. สมัครในนาม ☐ หน่วยงาน ชื่อหน่วยงาน.....
 ชื่อผู้ติดต่อ.....นามสกุล.....
3. ที่อยู่ในการจัดการส่งวารสาร
 เลขที่..... หมู่ที่.....อาคาร.....ชั้นที่.....
 กอง/ส่วน/สำนัก.....ถนน.....หมู่บ้าน.....
 ซอย.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....
 จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
 โทรศัพท์.....โทรสาร..... e-mail.....

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร
 (.....)
 วันที่.....

วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Journal of Humanities and Social Sciences
Nakhon Pathom Rajabhat University

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
Faculty of Humanities and Social Sciences